

TU JEST MOJE MIEJSCE

podajmy sobie ręce...

W numerze:

- **Anna Komorowska z wizytą w Puławach**
- **Wspominamy dożynki powiatowe**
- **Nie bądź obojętny wobec przemocy**
- **Poznajmy dzielnicowych**

Jesień

Szumiał las, śpiewał las,
gubił złote liście,
świeciło się jasne słońko
chłodno a złościście...

Rano mgła w pole szła,
wiatr ją rwał i ziębił;
opadały ciężkie grona
kalin i jarzębin...

Każdy zmierzch moczył deszcz,
plakał, drżał na szybkach...
i tak ładnie mówił tatuś:
jesień gra na skrzypkach...

Józef Czechowicz

Szanowni Czytelnicy,

Tak przecież niedawno, pod platanem obok Młodzieżowego Domu Kultury, w pełnym słońcu upalnego lata rozbrzmiewały strofy Fredry..., a tu już jesień! Krótkie dni i coraz dłuższe wieczory. Więcej czasu na lekturę i wspomnienia letnich wydarzeń. Dlatego w kąciuku dla dzieci nie zapominamy o Fredrze, w roku poświęconym jego twórczości.

Minionego lata w naszym powiecie miało miejsce wiele wydarzeń i imprez. Doroczne widowisko obrzędowe – dożynki – zgromadziło wielu uczestników. Piękna pogoda i atmosfera oraz coraz ciekawsze pomysły na wystrój stoisk poszczególnych gmin uczyniły święto plonów niezwykle atrakcyjnym i barwnym. Relację i wiele zdjęć znajdziecie Państwo w naszym czasopiśmie.

Bardzo ważnym wydarzeniem było rozpoczęcie roku szkolnego w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Puławach z udziałem Prezydentowej Anny Komorowskiej. Pani Prezydentowa z niezwykłym zainteresowaniem obejrzała przedstawienie przygotowane przez uczniów i przekazała życzenia dzieciom, rodzicom i nauczycielom. Po części artystycznej wraz ze Starostą Puławskim Witoldem Popiołkiem dokonała otwarcia przedszkola dla dzieci niepełnosprawnych. Podkreśliła, że praca i zaangażowanie społeczności Ośrodka zaowocowało nominacją do nagrody Pary Prezydenckiej w konkursie „Dobry Klimat dla Rodziny”.

Wiele materiałów o ciekawych wydarzeniach i postaciach otrzymaliśmy z gmin. Jak zwykle dużo uwagi poświęcamy edukacji i sprawom społecznym. Znajdziecie Państwo wiele informacji o osiągnięciach uczniów, działalności szkół i placówek oraz o wymianie młodzieży.

Cieszymy się z materiałów nadesłanych przez młodzież. W dziale Forum młodych przeczytacie Państwo, m.in. o pielgrzymce maturzystów oraz ciekawych pomysłach uczniów „Czartorycha”.

Życzymy miłej lektury!

Teresa Kot, Redaktor Naczelna

Spis treści

Wstęp	2
Temat wydania	3
Aktualności	4
Z gmin	11
Kultura	20
Historia i tradycja regionu	23
Edukacja	27
Sprawy społeczne	35
Okiem specjalisty	40
Znani i nieznani	42
Forum młodych	44
Kwartalnik dzieciom	49
Sport i turystyka	53

W Kwartalniku opublikowano fotografie przekazane przez autorów tekstów

Wydawca:

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Puławach
ul. 6 Sierpnia 5, 24-100 Puławy, tel. 81 886 14 74
redakcja@pulawy.powiat.pl
www.pulawy.powiat.pl

Redakcja:

Teresa Kot, Danuta Szlendak, Agata Majcher (AM), Andrzej Wenerski

Projekt kwartalnika, redakcja i przygotowanie do druku:

Grażyna Hołubowicz-Kliza

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo zmiany tytułów, skracania, adiustacji i korekty redakcyjnej tekstów.

Temat wydania

Inauguracja roku szkolnego 2013/2014 z udziałem Anny Komorowskiej

Tegoroczna inauguracja roku szkolnego w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Puławach miała niezwykły charakter. Stało się to za sprawą niecodziennych gości – małżonki Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Anny Komorowskiej, a także towarzyszących jej osób, m.in. Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Ireny Wóycickiej oraz władz powiatu puławskiego i miasta. Inauguracja odbyła się 2 września 2013 r.

Wydarzenie to było ściśle związane z niedawnym wyróżnieniem ośrodka i powiatu w konkursie Pary Prezydenckiej „Dobry Klimat dla Rodziny”. Kontynuacją tych działań było otwarcie przez Annę Komorowską oddziałów przedszkolnych dla dzieci ze sprzężoną niepełnosprawnością z terenu powiatu puławskiego.

Od chwili otwarcia do przedszkola będzie uczęszczało dziewięć dzieci. Stworzone warunki docelowo umożliwiają objęcie specjalistyczną edukacją 12 dzieci.

Otwarcie przedszkola było możliwe dzięki porozumieniu zawartemu pomiędzy Powiatem Puławskim a Gminą Miasto Puławy.

„Dobry klimat” nie rozpoczął się w placówce wraz z ogłoszeniem konkursu, ani nie przeminął wraz z nim. Osoby uczestniczące w inauguracji roku szkolnego miały okazję poczuć atmosferę tego miejsca.

Mówiono o dzieciach, ale one też miały okazję powiedzieć coś o sobie. Nie słowami, bo to nie one wyrażają najwięcej; mówiły gestami i emocjami. Poprzez program artystyczny, śpiew i taniec. Szczerze i spontanicznie. Zaprosiły też Panią Prezydentową do wspólnej zabawy, a tekst śpiewanej piosenki „podajmy sobie ręce” nabrał tym samym symbolicznego znaczenia.

Niezwykły był kontakt Anny Komorowskiej z wychowankami naszego ośrodka. Bez dystansu i obaw. Z wielką otwartością, wrażliwością i naturalnością. Obdarowywała i była obdarowywana – uśmiechem, zaufaniem, serdecznością. Padło też wiele serdecznych słów ze strony Pani Prezydentowej pod adresem władz samorządowych, dyrekcji, pedagogów. Anna Komorowska życzyła uczniom kolejnego udanego roku szkolnego.

Doskonałym podsumowaniem tego dnia, które wyraziło emocje zarówno gości, jak i gospodarzy, były przekazujące nadzieję słowa prowadzącej uroczystość Agaty Majcher, że „wszyscy wyjdziemy stąd lepsi”.

Choć wydarzenie miało charakter oficjalny, zostało utrzymane w kameralnej atmosferze. Po wystąpieniach Pierwszej Damy Anny Komorowskiej, Starosty Puław-

Honorowy gość inauguracji A. Komorowska z W. Popiołkiem, E. Wójcik i przedstawicielami społeczności SOSW

skiego Witolda Popiołka oraz dyrektora SOSW Andrzeja Czarneckiego wychowankowie wraz ze swoimi opiekunami zaprezentowali program artystyczny przygotowany specjalnie na okoliczność spotkania z Panią Prezydentową.

Anna Komorowska obejrzała Ośrodek i zatrzymała się na dłużej w „Sali doświadczania świata”, obserwując zajęcia z dziećmi nakierowane na rozwój sensoryczny małych dzieci.

Po zakończeniu części oficjalnej Anna Komorowska odwiedziła siedzibę Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa oraz Muzeum Książąt Czartoryskich w Puławach.

Barbara Adamowska, nauczyciel SP w SOSW w Puławach

Spotkanie Anny Komorowskiej z dziennikarzami

Aktualności

Odnowienie certyfikatu ISO w Starostwie Powiatowym w Puławach

W dniach 9-12 lipca 2013 r. w Starostwie Powiatowym w Puławach został przeprowadzony audyt ponownej certyfikacji, którego celem było zweryfikowanie, czy przyjęty w Starostwie system zarządzania spełnia wymagania normy PN-EN ISO 9001:2009 w zakresie świadczenia usług administracji samorządowej związanych z realizacją zadań publicznych własnych i zle-

conych zaspokajających potrzeby społeczności lokalnej oraz zapewniających wszechstronny rozwój powiatu puławskiego. Od wyników audytu zależało, czy przyznany Starostwu certyfikat zostanie przedłużony na kolejne 3 lata.

Starostwo posiada Certyfikat Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001 od 2010 r. Przyjęty system jest nadzorowany przez Polską Izbę Handlu Zagranicznego „Certyfikacja” w Gdyni wskutek corocznych audytów pośrednich oraz audytu odnowieniowego. Audytorzy PIHZ sprawdzają, czy pracownicy poprawnie stosują przepisy, normy i procedury zapisane w dokumentach oraz spełniają wysokie wymagania określone Polityką Jakości. Analizie poddawane są również wnioski płynące z ankiet badających satysfakcję klientów oraz stan skarg i wniosków wpływających do urzędu. Przeprowadzane co roku audyty pośrednie za każdym razem potwierdzały, że system zarządzania jakością Starostwa w Puławach spełnia wymagania normy. Tegoroczny audyt również dostarczył dowodów, że system zarządzania działa prawidłowo i właściwie się rozwija, zadania realizowane są przez kompetentny personel, a podejmowane działania świadczą o gotowości do stałego podnoszenia jakości świadczonych usług. Naszym nadrzędnym celem jest profesjonalne, terminowe i zgodne z prawem zaspokajanie potrzeb i oczekiwań klientów oraz budowanie przyjaznego urzędu.

Realizacja tego celu jest możliwa dzięki właściwej polityce szkoleniowej, informatyzacji urzędu poprzez rozbudowę sieci informatycznej stwarzającej warunki do świadczenia e-usług, doskonalenie procesu komunikacji z mieszkańcami, m.in. poprzez stronę internetową www.pulawy.powiat.pl, stronę BIP oraz wydawane cy-

klicznie materiały informacyjne i publikacje tematyczne. Mając na uwadze poprawę warunków pracy i obsługi interesantów sukcesywnie przeprowadzane są remonty i inwestycje wewnątrz i na zewnątrz budynku Starostwa. Wycho-
dząc naprzeciw oczekiwaniom stworzyliśmy interesantom możliwość wyrażania swojej opinii o pracy urzędu.

Do doskonałym źródłem wiedzy są opinie wyrażane w ankietach, które są dostępne zarówno w urzędzie jak i na naszej stronie internetowej. Cenne są uwagi zarówno te krytyczne, wskazujące nam obszary do doskonalenia, jak i pozytywne – potwierdzające, że kierunek podejmowanych działań jest właściwy i odzwierciedla oczekiwania klientów. Zachęcamy wszystkich interesantów do zgłaszania konstruktywnych uwag i wniosków oraz śledzenia i korzystania z informacji przekazywanych przez Starostwo.

Pozytywny wynik audytu oraz rekomendacja zaowocowała przyznaniem Starostwu certyfikatu na kolejny trzy-letni okres, tj. do 29 lipca 2016 r.

*Monika Zych, administrator Systemu Zarządzania Jakością,
Starostwo Powiatowe*

Wspominamy dożynki powiatowe 2013

Tegoroczne święto plonów Powiatu Puławskiego, objęte Patronatem Honorowym Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, odbyło się w dniach 24-25 sierpnia w Końskowoli. Pierwszego dnia na boisku sportowym przy ul. Pożowskiej, miały miejsce zawody sportowo-pożarnicze ochotniczych straży pożarnych. Natomiast w niedzielę na placu wystawowym Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli odbyły się uroczystości dożynkowe, które rozpoczęła msza polowa. Dożynkową mszę celebrowali: ks. Wicedziekan Aleksander Zeń, ks. proboszcz Adam Bab, ks. proboszcz Jarosław Szczur. O oprawę muzyczną zadbała Gminna Orkiestra Dęta z Końskowoli pod dyrekcją mjr. Mariana Stankiewicza.

Samorządowcy odbierają z rąk kapłana chleb z tegorocznej mąki

W. Popiołek i M. Rybak wręczają nagrodę twórczyni ludowej

Na scenie odbywały się występy artystów ludowych i konkursy. Na stoiskach regionalnych można było degustować potrawy, podziwiać sztukę ludową i obserwować dożynkowe pokazy. Dużym powodzeniem wśród oglądających cieszyła się wystawa wieńców: tradycyjnych i nowoczesnych. Nie zabrakło również stoisk przygotowanych przez instytucje związane z rolnictwem: Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. W trakcie dożynek odbyło się wiele konkursów, tj.: potraw regionalnych, na najładniejsze stoisko, sołtysów oraz skierowany do dzieci konkurs plastyczny poświęcony pracy rolnika. Na wniosek Starosty Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przyznał dziewięciu rolnikom z terenu naszego powiatu tytuł honorowy „Zasłużony dla Rolnictwa”. Wyróżniający się rolnicy otrzymali nagrody Starosty.

Nagrody zostały ufundowane przez Starostę Puławskiego oraz partnerów Dożynek: Grupę Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A., Bank Spółdzielczy w Końskowoli, firmę kosmetyczną PULANNA, drukarnię ELKO. Wręczenia poszczególnych nagród dokonywał Starosta Puławski Witold Popiołek, członkowie Zarządu Powiatu – Jan Ziomka i Leszek Gorgol, Przewodniczący Rady Powiatu Wojciech

Ocena wieńców dożynkowych

Kuba, radni – Maria Kłopotowska, Lucjan Tomaszewski, Marcin Pisula, wójt Gminy Końskowola Stanisław Gołębiowski, dyrektor LODR Antoni Skrabucha oraz partnerzy Dożynek – prezes Zarządu Grupy Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A. Marian Rybak i właściciel firmy PULANNA Mirosław Skwarek. Odbył się również konkurs wiedzy nt. bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym zorganizowany przez puławską placówkę KRUS i Starostwo Powiatowe. Imprezę zakończył koncert zespołu Ruzica.

W dożynkach powiatowych wzięło udział wielu przedstawicieli administracji państwowej, samorządowej oraz przedstawiciele firm i instytucji: poseł na Sejm RP Małgorzata Sadurska, wiceminister Pracy i Polityki Socjalnej Elżbieta Seredyn, wicestarosta lubelski Robert Wójcik, prezes Grupy Azoty Zakładów Azotowych Puławy S.A. Marian Rybak. Ponadto na ręce Starosty Puławskiego Witolda Popiołka zostały skierowane okolicznościowe listy od: Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stanisława Kalemby, Ministra Pracy i Polityki Społecznej Władysława Kosiniaka-Kamysza, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Tadeusza Sławeckiego, posła do Parlamentu Europejskiego Arkadiusza Bratkowskiego, posła na Sejm RP Genowefy Tokarskiej, posła na Sejm RP Jana Łopaty, posła na Sejm RP Henryka Smolarza, posła na Sejm RP Jacka Czerniaka, wojewody lubelskiego Jolanty Szolno-Koguc, prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych Leszka Świętochowskiego, dyrektora Lubelskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Andrzeja Bieńko, Lubelskiego Kuratora Oświaty Krzysztofa Babisza i Starosty Ryckiego Stanisława Jagiełło.

Starostami dożynek byli: Jolanta Mazurkiewicz ze Starej Wsi oraz Andrzej Bojarszczuk z Pożoga Starego. Głównym organizatorem Dożynek Powiatowych Końskowola 2013 był Starosta Puławski Witold Popiołek. Współorganizatorami dożynek byli: wójt Gminy Końskowola Stanisław Gołębiowski przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Końskowoli, dyrektor LODR w Końskowoli Antoni Skrabucha. Partnerami byli: Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A., Bank Spółdzielczy w Końskowoli, firma kosmetyczna PULANNA i drukarnia ELKO.

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania wszystkim osobom, instytucjom i organizacjom zaangażowanym w przygotowanie święta plonów.

Andrzej Wenerski, kierownik Wydziału Kultury, Promocji i Turystyki w Starostwie Powiatowym

Sponsorzy:

Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A. w ramach prowadzonej konsolidacji polskiej chemii stały się w tym roku jednym z filarów GRUPY AZOTY. Łączą nowoczesne technologie z odpowiedzialnym pro-

wadzeniem biznesu. Sprzedają swoje produkty w blisko 50 krajach Europy, Azji i obu Ameryk. Stale zwiększają swój potencjał poprzez budowę nowych instalacji produkcyjnych, postęp techniczny i organizacyjny, rozwój kapitału ludzkiego oraz dbałość o aspekty środowiskowe. Są od ponad 50 lat kołem zamachowym rozwoju Lubelszczyzny. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A. to zaufany producent i dostawca nawozów azotowych. Oprócz dobrze znanych na rynku nawozów takich jak saletra amonowa znana teraz jako PULAN, mocznik (znany jako PULREA), roztwór saletrano-mocznikowy RSM i siarczanu amonu (teraz pod nazwą PULSAR), puławska Spółka uruchomiła w tym roku produkcję nowych nawozów z dodatkiem siarki. Są to nawozy płynne: PULASKA i RSMS. Więcej informacji o tych produktach znajdują Państwo na stronie internetowej www.pulawy.com

Bank Spółdzielczy w Końskowoli jest jednym z najprężniej rozwijających się

banków działających w regionie lubelskim. Swoją działalność prowadzi od 1 stycznia 1978 r. i posiada wyłącznie polski kapitał. Atutem jego działalności jest spółdzielcza forma własności, czyli samodzielność i niezależność. Dzięki temu może oferować elastyczne rozwiązania i podejmować szybkie decyzje. Jeszcze do niedawna Bank Spółdzielczy w Końskowoli postrzegany był jako niewielki bank lokalny. Obecnie jest to nowoczesny i prężnie rozwijający się bank zdobywający nowe obszary swojej działalności poprzez otwieranie kolejnych filii i punktów kasowych. W latach 2010-2012 r. dokonano otwarcia w mieście Puławy 5 nowych placówek banku oraz filii banku w Dęblinie. Gwarancją rozwoju banku jest udział w życiu lokalnej społeczności. Bank wspiera działalność charytatywną, przedsięwzięcia kulturalne, sportowe i środowiskowe. Stara się służyć wszystkim członkom lokalnej społeczności. Sukces placówki związany jest z dbałością o klientów, z nastawieniem na ich długoterminową obsługę. Końskowolski bank cały czas rozwija ofertę produktową, a zadowolenie, zaufanie i poczucie bezpieczeństwa lokat klientów jest jego jedną z najważniejszych misji.

PULANNA – producent kosmetyków od 20 lat. Produkcję kosmetyków w Zakładzie w Końskowoli Spółka rozpoczęła w 2000 r. Zastosowanie w kosmetykach naturalnych wyciągów roślinnych zapewnia produktom PULANNY wyjątkową skuteczność i trwałość efektów. PULANNA otrzymała szereg wyróżnień i nagród na krajowych i międzynarodowych targach kosmetycznych. Produkty pod marką PULANNA sprzedawane są w wielu krajach europejskich oraz w Stanach Zjednoczonych.

Drukarnia Elko w Końskowoli funkcjonuje od 1994 r. Zajmuje się drukiem materiałów reklamowych: kalendarzy, folderów informacyjnych, książek i publikacji, etykiet na towary. Oferuje klientom wysoką jakość produktów poligraficznych

oraz specjalistyczną wiedzę grafików. Od długiego czasu i z powodzeniem zaopatruje w materiały poligraficzne firmy z branży kosmetycznej, spożywczej, farmaceutycznej i metalowej.

Zawody Powiatowe OSP 2013

W ramach obchodów Dożynek Powiatowych tradycyjnie odbyły się zawody pożarnicze. Łącznie w zawodach rywalizowało ze sobą 15 drużyn, w tym 11 męskich i 4 kobiece. Zmagania sportowe rozegrane zostały w dwóch konkurencjach: bieg sztafetowy 7x50 m z przeszkodami oraz ćwiczenie bojowe. Poziom sportowej rywalizacji był bardzo wysoki, a różnice w wynikach drużyn walczących o miejsce na podium dzieliły zaledwie sekundy. Zawody przebiegały bardzo sprawnie dzięki zdyscyplinowaniu zawodników oraz dobrej organizacji imprezy. Klasyfikacja Generalna Zawodów przedstawia się następująco:

Grupa A – Męskie Drużyny Pożarnicze

1. OSP Kłoda – 99,1 pkt
2. OSP Bronice – 106,7 pkt
3. OSP Leokadiów – 108,9 pkt
4. OSP Czołna – 109,9 pkt
5. OSP Płonki – 110,8 pkt
6. OSP Wierzchoniów – 111,3 pkt
7. OSP Pożóg – 117,7 pkt
8. OSP Żyrzyn – 118,2 pkt
9. OSP Oblasy – 120,6 pkt
10. OSP Rąblów – 127,4 pkt
11. OSP Włostowice – 133,4 pkt

Grupa C – Kobiece Drużyny Pożarnicze

1. OSP Wierzchoniów – 121,7 pkt
2. OSP Oblasy – 131,9 pkt
3. OSP Kłoda – 133,2 pkt
4. OSP Witoszyn – 135,8 pkt

Uroczyste wręczenie nagród dla 6 najlepszych drużyn z Grupy A oraz 3 z Grupy C odbyło się w 25 sierpnia 2013 r. w Końskowoli podczas Dożynek Powiatowych. Męska Drużyna Pożarnicza OSP z Kłody za zajęcie 1 miejsca otrzymała nagrodę rzeczową – 6 hełmów pożarniczych o łącznej wartości 4000 zł, ufundowaną przez Starostę Puławskiego oraz pamiątkowy puchar ufundowany przez Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Puławach. Męska Drużyna Pożarnicza OSP z Bronic za zajęcie 2. miejsca otrzymała nagrodę rzeczową – radiotelefon z ładowarką, 6 kominiarek niepalnych, tłumicę oraz szelki ratownicze o łącznej wartości 2600 zł, ufundowaną przez Starostę Puławskiego oraz pamiątkowy puchar ufundowany przez Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Puławach. Męska Drużyna Pożarnicza OSP z Leokadiowa za zajęcie 3. miejsca otrzymała bon o wartości 2000 zł do realizacji na cele statutowe, ufundowany przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Puławy oraz pamiątkowy puchar ufundowany przez Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Puławach.

Męska Drużyna Pożarnicza OSP z Czołny za zajęcie 4. miejsca otrzymała nagrodę rzeczową – 6 latarek specjalnych, tłumięcę oraz szelki ratownicze o łącznej wartości 1100 zł ufundowaną przez Starostę Puławskiego.

Męska Drużyna Pożarnicza OSP z Płonek za zajęcie 5 miejsca otrzymała nagrodę rzeczową – rękawice niepalne o łącznej wartości 890 zł, ufundowaną przez Starostę Puławskiego. Męska Drużyna Pożarnicza OSP z Wierzchniowa za zajęcie 6. miejsca otrzymała nagrodę rzeczową – 6 kominiarek niepalnych oraz tłumięcę o łącznej wartości 650 zł ufundowaną przez Starostę Puławskiego.

Kobieca Drużyna Pożarnicza OSP z Wierzchniowa za zajęcie 1 miejsca otrzymała nagrodę rzeczową – 6 hełmów pożarniczych o łącznej wartości 3600 zł, ufundowaną przez Starostę Puławskiego oraz pamiątkowy puchar ufundowany przez Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Puławach. Kobieca Drużyna Pożarnicza OSP z Obłas za zajęcie 2. miejsca otrzymała nagrodę rzeczową – radiotelefon z ładowarką oraz album okolicznościowy o łącznej wartości 1795 zł, ufundowaną przez Prezydenta Miasta Puławy oraz pamiątkowy puchar ufundowany przez Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Puławach. Kobieca Drużyna Pożarnicza OSP z Kłody za zajęcie 3. miejsca otrzymała nagrodę rzeczową – 6 latarek specjalnych o łącznej wartości 900 zł, ufundowaną przez Starostę Puławskiego oraz pamiątkowy puchar ufundowany przez Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Puławach.

mł. bryg. Krzysztof Morawski, zastępca Komendanta Powiatowego PSP w Puławach

Święto Policji 2013

24 lipca to dla policjantów data szczególna. W 1919 r. 24 lipca powołano Policję Państwową, która miała stać na straży bezpieczeństwa i porządku publicznego. Dla upamiętnienia tego wydarzenia od 1995 r. w tym dniu obchodzone jest Święto Policji. Policjanci garnizonu puławskiego obchodzili swój dzień w Sali Pompejańskiej Starostwa Powiatowego w Puławach. Odebrali oni awanse, nagrody i podziękowania za trudną pracę od zaproszonych gości – przedstawiciele władz samorządowych miasta i gmin powiatu puławskiego, przedstawiciele Prokuratury, innych służb mundurowych oraz wielu organizacji współpracujących z Policją na rzecz bezpieczeństwa w powiecie puławskim.

Podczas akademii 57 funkcjonariuszy otrzymało z rąk Zastępcy Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji insp. Henryka Rudnika nominacje na wyższe stopnie służbowe w korpusie oficerów młodszych, aspirantów i podoficerów oraz 11 funkcjonariuszy, natomiast z rąk Komendanta Powiatowego Policji w Puławach podinsp. Kazimierza Kuli, nominacje w korpusie szeregowych Policji. Dwoje funkcjonariuszy za wzorowe wykonywanie obowiązków służbowych wyróżnionych zostało przedterminowym mianowaniem na wyższy stopień policyjny. Komendanci wyróżnili również nagrodami pieniężnymi 28 policjantów za profesjonalne podejście do zadań służbowych.

Na zakończenie uroczystości Zastępca Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji insp. Henryk Rudnik pogratulował wszystkim wyróżnionym i nominowanym policjantom oraz podziękował im za osiągnięte wyniki i zaangażowanie w walkę z przestępczością.

Do życzeń dołączyli się goście, składając na ręce komendanta gratulacje i podziękowania dla wszystkich policjantów za służbę i pomoc niesioną mieszkańcom puławskiego powiatu.

Mianowanie na wyższe stopnie policyjne odebrało 69 policjantów:

na stopień starszego posterunkowego – posterunkowi: Michał Ciotucha, Wojciech Czeladziński, Urszula Flont,

Wręczenie awansów i podziękowań

Marcin Jarosz, Aleksandra Pawłowska, Przemysław Pietras, Renata Powszedniak, Kamil Próchniak, Paulina Rybicka, Adam Sokołowski, Piotr Zarychta, Piotr Zięba;

na stopień sierżanta: Paweł Kowalczyk, Monika Rozmus;

awans na stopień starszego sierżanta: Paweł Grzesiowski, Łukasz Sankowski, Jarosław Stachyra;

na stopień sierżanta sztabowego: Grzegorz Deszczak, Arkadiusz Goluch, Krzysztof Górka, Robert Krawczyński, Łukasz Kubiś, Jacek Kuzioła, Krzysztof Lewkowicz, Tomasz Matejek, Grzegorz Mazurak, Łukasz Podrażka, Paweł Pyra, Rafał Rodzik, Karolina Rogowska, Łukasz Szegda, Cezary Szymanek, Roman Uniłowski;

na stopień młodszego aspiranta: Paweł Bednarek, Rafał Głos, Piotr Kobiałka, Daniel Krawczyński, Artur Wnuk, Cezary Woszczek;

na stopień aspiranta: Przemysław Bernat, Mariusz Borkowski, Dariusz Joński, Krzysztof Kruk, Andrzej Sikora, Mirosław Stałęga;

na stopień starszego aspiranta: Radosław Bakiera, Kazimierz Bernat, Henryk Borzuta, Tomasz Capała, Marek Cichecki, Andrzej Dysput, Jarosław Fijałkowski, Piotr Firlej, Waldemar Gronkowski, Krzysztof Hamera, Leszek Janicki, Lidia Kisielewska, Dariusz Kruk, Mariusz Kupczyk, Piotr Makuch, Grzegorz Ochal, Andrzej Pertuk, Anna Sandomierska, Wojciech Sołyga, Paweł Wojdyła;

na stopień aspiranta sztabowego: Erwin Maciążek, Artur Ścibior, Magdalena Grobel;

na stopień komisarza: Artur Gołas.

W uznaniu profesjonalizmu, zaangażowania, rzetelności, dyspozycyjności, doświadczenia oraz wiedzy ogólnej Lubelski Komendant Wojewódzki Policji wyróżnił nagrodą pieniężną funkcjonariuszy z puławskiej komendy, którzy mogą być przykładem dla innych policjantów w tym zakresie: Artura Gołasa, Roberta Olszaka, Roberta Gruzę, Andrzeja Górkę i Magdalenę Grobel.

Także Komendant Powiatowy Policji w Puławach, doceniając efektywność i jakość zadań wykonywanych przez funkcjonariuszy, wyróżnił nagrodami pieniężnymi następujących funkcjonariuszy: kom. Marcina Bochenkiewicza, asp. szt. Piotra Bartnika, nadkom. Barbarę Czerwonkę, podinsp. Jacka Figiela, asp. szt. Marcina Frącka, mł. asp.

Rafała Głosa, podkom. Marcina Kopera, nadkom. Marcina Kotulskiego, sierż. Sebastiana Kozę, mł. asp. Daniela Krawczyńskiego, asp. szt. Erwina Maciążka, podinsp. Romana Maruszaka, asp. szt. Ryszarda Mrozka, podinsp. Mariusza Woźniaka, st. asp. Wojciecha Sobczaka, st. asp. Andrzeja Dysputa, st. asp. Piotra Firleja, sierż. sztab. Marcina Sułka, mł. asp. Huberta Szczepańskiego, sierżant. szt. Łukasza Szegdę, nadkom. Waldemara Wróbla, st. asp. Marka Cicheckiego.

Warto dodać, że dwaj puławscy funkcjonariusze – nadkom. Mariusz Woźniak i nadkom. Jacek Figiel – otrzymali nominacje na stanowisko inspektora podczas obchodów wojewódzkich Święta Policji w Tomaszowie Lubelskim.

podkom. Marcin Koper, oficer prasowy KPP w Puławach

Patronaty Starosty

SKOKI 2013

- tam gdzie Wieprz do Wisły wpada

 Kolejny festyn rodzinny w Skokach jest już za nami. 17 sierpnia odbyła się już trzecia edycja tej imprezy. Piękna aura oraz bogaty, skierowany do wszystkich, program przyciągnął nie tylko mieszkańców Skoków, Borowej i okolic, ale także odległych zakątków kraju.

Festyn otworzyli wspólnie: wójt Gminy Puławy – Krzysztof Brzeziński, dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Kultury (WOK) w Lublinie – dr Artur Sepoch oraz prezes OSP Skoki-Borowa Marek Teper. Dyrektor WOK-u odczytał list Marszałka Województwa Lubelskiego Krzysztofa Hetmana skierowany do uczestników festynu.

Słowa największego uznania należały się strażakom z OSP Skoki-Borowa oraz prezesowi Markowi Teperowi.

Występ zespołu

Podczas przygotowań do festynu można było zauważyć ogromne zaangażowanie najmłodszych druhów z Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej.

Współorganizatorem tegorocznej imprezy była firma „Dziki raj” należąca do Kamili i Roberta Brodzików. Kamila Brodzik wspinała poprowadziła cały festyn, a także gry i zabawy, bawiąc nie tylko najmłodszych, a i dorosłych uczestników festynu, między innymi rozdając wszystkim tekst piosenki o Skokach i namawiając do wspólnego śpiewania.

Wyróżniającym się punktem programu był pokaz lotniczy modeli samolotów, który zorganizował instruktor modelarstwa ze świetlicy GOK w Borowej Janusz Kondek. W pokazie wzięli udział zaproszeni goście. Jarosław Mięsiak (II wicemistrz świata oraz II wicemistrz Europy) wykonał brawurowy pokaz akrobacyjny modelu na uwięzi w klasie F2B. Towarzyszył mu trener Wojciech Mięsiak, który również zaprezentował swoje umiejętności. Mogliśmy także zobaczyć pokaz lotu modelu szkolnego Piotra Grajka, modelarza z modelarni w świetlicy w Borowej. Wielkie brawa wywołał także występ iluzjonisty – Macieja Pędy. Po koncercie zespołu Nadir organizatorzy zaprezentowali na ogromnym ekranie film nakręcony przez motolotniarza Bogdana Rojka z Borowej, który w sposób obrazowy pokazał Borową i Skoki z lotu ptaka. Główna część festynu zakończyła się widowiskowym pokazem tańca z ogniem w wykonaniu grupy „Art Ignis INE” oraz pokazem sztucznych ogni. Na zakończenie festynu zgromadzonych bawił zespół „Klimat”.

Anna Luty, źródło: www.wies-skoki.cba.pl

Konferencja

„Nie bądź obojętny wobec przemocy”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach 3 października zorganizowało konferencję pt. „Nie bądź obojętny na przemoc wobec dzieci”, w ramach kampanii pt. „Nie bądź obojętny wobec przemocy”, w związku z realizacją Progra-

Wśród uczestników konferencji: J. Potapska, W. Popiołek i D. Wolska

mu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” i współfinansowana przez MPiPS. Więcej na stronie 35.

Anna Luty, źródło: <http://www.pcpr.pulawy.pl>

XIV Zjazd Polskiego Towarzystwa Chirurgii Plastycznej, Rekonstrukcyjnej i Estetycznej

W Kazimierzu Dolnym w dniach 18-21 września 2013 r. odbył się XIV Zjazd Polskiego Towarzystwa Chirurgii Plastycznej, Rekonstrukcyjnej i Estetycznej połączony z pierwszym w Polsce kursem chirurgii estetycznej organizowanym przez ISAPS (International Society of Aesthetic Plastic Surgery). W spotkaniu wzięli udział czołowi chirurdzy plastycy z całego kraju oraz z Europy i Stanów Zjednoczonych. W trakcie obrad omówiono szeroką gamę zagadnień związanych z leczeniem korekcyjnym twarzy, nosa, piersi i kończyn. Zaciekawienie wzbudziły prace poświęcone przeszczepom tkanki tłuszczowej i komórek macierzystych. Podczas zjazdu trzy referaty wygłosił dr n. med. Jerzy Kolasiński. Podzielił się on swoimi doświadczeniami w zakresie chirurgii piersi i ginekologii. Podczas kursu ISAPS dr Kolasiński mówił o najnowszych sposobach

Prezentacja medyczna

leczenia łysienia. Zjazd był bardzo dobrze zorganizowany, co jest ogromną zasługą jego gospodarza dr. Macieja Kuczyńskiego. Oprócz obrad uczestnicy mieli wiele okazji, by odwiedzić stoiska czołowych producentów sprzętu medycznego i leków. Nie zabrakło też czasu na spotkania towarzyskie, które doskonale integrują środowisko chirurgii plastycznej w Polsce. Bogatsi o nowe doświadczenia wracamy do swych klinik, by jeszcze lepiej służyć naszym pacjentom.

Anna Luty, źródło: www.14zjazd.ptchprie.pl

Gospel w Puławach

Międzynarodowe Warsztaty Gospel po raz kolejny wzbogaciły ofertę kulturalną Powiatu Puławskiego, będąc wydarzeniem, które co roku przyciąga zarówno młodszych, jak i starszych fanów tego rodzaju muzyki i śpiewu. IV Warsztaty GOSPEL o randze międzynarodowej odbyły się w dniach 27-29 września. Warsztaty honorowym patronatem objęli: Starosta Puławski Witold Popiołek i Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Hetman.

W tym roku warsztaty miały charakter otwarty i skierowane były do osób dorosłych, studentów, młodzieży licealnej oraz gimnazjalnej. Prowadziła je Agnieszka Górską-Tomaszewska (Gospel Joy, Poznań) oraz Brian Fentress (Wielka Brytania).

Anna Luty, pulawy.naszemiasto.pl

III Powiatowy Konkurs Wiedzy o Regionie Puławskim

1 października 2013 r. w Młodzieżowym Domu Kultury w Puławach odbył się finał konkursu Wiedzy o Regionie Puławskim. W zmaganiach wzięło udział 37 uczniów ze szkół z terenu powiatu puławskiego w trzech kategoriach wiekowych. Jury w składzie: Andrzej Wenerski – kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki w Starostwie Powiatowym, Łukasz Kołodziej z Urzędu Miasta Puławy, Robert Och – prezes Puławskiego Towarzystwa Tradycji Narodowych, Marcin Mitruczuk – nauczyciel w SP nr 3, przyznało nagrody ufundowane przez Starostwo Powiatowe i Urząd Miasta Puławy. Szczegółową relację zamieszczono w rozdziale „Historia i tradycja regionu” na stronie 26.

Anna Luty, źródło: <http://mdk.pulawy.pl>

Konkurencja konkursowa

Powiatowy Konkurs Czytelniczy „Stefan Żeromski – jego życie i dzieło”

Inicjatywa zorganizowania konkursu zrodziła się w 2010 r. Wówczas społeczność szkolna aktywnie włączyła się w obchody lokalnego Nałęczowskiego Roku Stefana Żeromskiego, ogłoszonego dla upamiętnienia 120. rocznicy przyjazdu pisarza do uzdrowiska. Szkoła, której Patronem jest autor „Przedwiośnia”, organizując konkurs, stara się popularyzować wiedzę o życiu i twórczości pisarza, budzić zainteresowania jego osobowością, prowokować do przeżyć estetycznych, intelektualnych i duchowych doznawanych dzięki obcowaniu z jego utworami. Realizację tego przedsięwzięcia traktuje ona również jako spłacanie długu wdzięczności Żeromskiemu, nie tylko jako wielkiemu pisarzowi, ale także jako niezrównanemu społecznikowi, niestrudzonemu animatorowi życia kulturalno-oświatowego i społeczno-patriotycznego w Nałęczowie.

8 października odbyła się już czwarta edycja konkursu. Współorganizatorami przedsięwzięcia były dwie nałęczowskie placówki kulturalno-oświatowe: Muzeum Stefana Żeromskiego i Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Faustyny Morzyckiej. Konkurs adresowany był do młodzieży szkół średnich z terenu powiatu puławskiego. Składał się z dwóch etapów – eliminacji szkolnych i finału. Uczestnicy mieli okazję wykazać się znajomością biografii i twórczości pisarza. W bibliografii do konkursu oprócz monografii o pisarzu, każdego roku wpisywane są dwa jego utwory, które uczestnicy muszą przestudiować bardzo wnikliwie. Są to oczywiście pozycje spoza kanonu lektur szkolnych, ponieważ organizatorom zależy, aby młodzież zapoznała się z bogatym i różnorodnym dorobkiem twórczym autora. Po części konkursowej uczestnicy wraz z nauczycielami udali się na spacer „nałęczowskimi śladami Stefana Żeromskiego” pod przewodnictwem Marii Mironowicz-Panek – dyrektora Muzeum Stefana Żeromskiego w Nałęczowie.

Bożena Kursa, LO im. S. Żeromskiego w Nałęczowie

Z wizytą w domu S. Żeromskiego

XIII Dzień Papieski „Jan Paweł II – papież dialogu”

11 października rozpoczęły się obchody XIII Dnia Papieskiego, które trwały do 22 października. Przebiegały one pod hasłem „Jan Paweł II – papież dialogu”.

Jak co roku, wydarzenie to obfitowało w mnóstwo atrakcji, spotkań i konkursów, które pozostawiły po sobie niezapomniane przeżycia. Nie brakowało również modlitwy – tej wypowiedzianej i noszonej głęboko w sercu, celebrowanej wspólnie i szeptanej w zaciszu, wyśpiewanej z dziecięcą radością i dostojeństwem dorosłych, przelanej na papier wierszem lub rysunkiem.

Odbyły się liczne koncerty z udziałem uznanych artystów i konkursy szkolne: plastyczne, literackie oraz przeglądy pieśni i piosenki religijnej. Stałym elementem Dnia Papieskiego była ciesząca się ogromnym zainteresowaniem Parafiada Rodzin oraz Wyścig po kremówki.

Podsumowaniem wszystkich konkursów był koncert Laureatów, który uświetnili swoimi występami zwycięzcy poszczególnych kategorii przeglądu pieśni i piosenki religijnej oraz zdobywcy I miejsc w konkursie literackim, których wiersze zostały odczytane. Wszystkie nagrodzone w konkursie plastycznym prace można będzie obejrzeć na pokonkursowej wystawie.

(AL) na podstawie www.rodzina.pulawy.pl

Z gmin

Europejskie Dni Dziedzictwa 2013

W dniach 8-15 września 2013 r. w Gołębiu odbyła się V edycja Europejskich Dni Dziedzictwa pod hasłem „Nie od razu Polskę zbudowano”.

Współorganizatorami tego przedsięwzięcia byli: Urząd Gminy Puławy, Szkoła Podstawowa im. Stefana Czarnieckiego w Gołębiu, Publiczne Gimnazjum w Gołębiu, Gminny Ośrodek Kultury w Gołębiu oraz Parafia Rzymskokatolicka w Gołębiu.

Impreza rozpoczęła się 8 września 2013 r. uroczystymi obchodami 375. rocznicy konsekracji kościoła w Gołębiu połączonymi z dożynkami parafialnymi.

Dzień 14 września obfitował w wydarzenia patriotyczne, które zapoczątkowała msza w kościele parafialnym w Gołębiu w intencji poległych w 70. rocznicę Wielkiej Akcji Wysadzenia Niemieckiego Pociągu z Amunicją przez Bataliony Chłopskie Obwodu I Puławy. Po niej zgromadzeni ludzie udali się autokarami na Stację Kolejową w Gołębiu, gdzie przed pomnikiem upamiętniającym czyn

uczestników akcji wysadzenia pociągu odbyła się uroczystość pod patronatem wójta Gminy Puławy Krzysztofa Brzezińskiego. Dalsze uroczystości odbywały się w Gołębiu w Gminnym Ośrodku Kultury, gdzie otwarto wystawę „Wydarzenia – ludzie – tradycje” oraz „Wojsko polskie w okresie II wojny światowej”. Kolejnym punktem programu było wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych w kościele parafialnym, które było opatrzone tytułem „Od konfederacji barskiej do powstania warszawskiego”.

Dzień 15 września rozpoczął się pod pomnikiem na skwerze w Gołębiu patriotycznymi uroczystościami poświęconymi bohaterom poległym w walkach o niepodległość ojczyzny. Po odśpiewaniu hymnu państwowego proboszcz parafii ks. kanonik Waldemar Stawinoga odmówił modlitwę za poległych. Po złożeniu wieńców uczestnicy przeszli na szkolne boisko, gdzie odbyła się dalsza część uroczystości.

Obchody otworzyli: dyrektor PG w Gołębiu Danuta Smaga i dyrektor SP w Gołębiu Krzysztof Gowin. Wśród zaproszonych gości byli: poseł na Sejm RP Małgorzata Sadowska, zastępca wójta Gminy Puławy Paweł Kamola, sekretarz Gminy Puławy Teresa Woszczek, radni oraz sołtysi z terenu gminy Puławy, dyrektorzy placówek oświatowych oraz mieszkańcy Gołębia. Poseł na Sejm RP Włodzimierz Karpiński przesłał list z wyrazami uznania oraz życzeniami dla organizatorów i uczestników spotkania w Gołębiu, podkreślając zaangażowanie, a także ogromny wkład w organizację Dni Dziedzictwa.

Polonez w wykonaniu uczniów klasy IVb SP w Gołębiu rozpoczął występy artystyczne, a konferansjerkę poprowadziła Elżbieta Bąkała. Po pierwszym tańcu zaprezentowali swoje umiejętności: mieszkaniec Gołębia Kacper Cedro w pokazowym Krumpingu, dzieci z klas I-III w tańcach i uczennice w pokazie sukien ślubnych. Grupa Rekonstrukcyjna „Wilki” z Osin pokazała wstrząsające widowisko historyczne „Wrzesień 39”, a harcerki z zespołu wokalnego „Astrano” działającego przy 21. Drużynie Harcerskiej im. Mikołaja Kopernika „Astra” odśpiewały kilka pieśni sentymentalnych. Nie byłoby imprezy w Gołębiu bez występu szkolnego kabaretu APLAUZ, który zaprezentował inscenizację pt. „Coś dla okras, czyli kolejkowe

Obchody Dni Dziedzictwa

Program artystyczny

czasy”. Krótki koncert instrumentalny zagrał uczeń klasy III PG w Gołębiu Mateusz Bąkała, pokaz pierwszej pomocy przeprowadziły harcerki, a wiązanek pieśni zaśpiewał zespół wokalny działający pod kierunkiem Zbigniewa Barankiewicza. Niewątpliwie gwoździem programu był występ kabaretu „Babeczki z Gołębia”, który wystąpił z pokazem „GOK-u 40-ka to nie pestka, czyli skok na GOK”. Na koniec wspólnie odśpiewano piękną pieśń „Ojczyzna ma”. W trakcie imprezy można było obejrzeć stałe ekspozycje na gazetkach ściennych w budynku szkoły: „Wybitni polscy dowódcy” oraz „Zamki magnackie i dworki szlacheckie w dawnej Polsce”. Z powodzeniem funkcjonowała mała regionalna karczma z gołębskim jadłem.

Elżbieta Bąkała, nauczyciel SP w Gołębiu

70. Rocznica Wielkiego Czynu Batalionów Chłopskich

14 września 2013 r. z inicjatywy wójta Gminy Puławy Krzysztofa Brzezińskiego odbyły się obchody 70. Rocznicy Wielkiej Akcji Wysadzenia Pociągu Amunicyjnego przez Bataliony Chłopskie I Obwodu Puławy. Ta spektakularna akcja wydarzyła się 12 września 1943 r. nieopodal Stacji Kolejowej w Gołębiu. Uczestniczyło w niej 135 partyzantów BCh. Podczas akcji partyzanci nie ponieśli strat własnych. Jak się okazało później, broń wieziona przez Niemców mogła zmienić sytuację na froncie i znacznie opóźnić koniec wojny. Można zatem pokusić się o stwierdzenie, że bohaterska akcja partyzantów z BCh znacząco wpłynęła na losy II wojny światowej.

Uroczystość uświetniła obecność licznych delegacji kombatanckich, parlamentarzystów, władz wojewódzkich, powiatowych i gminnych oraz dzieci i młodzież ze szkół gołębskich oraz placówek kulturalnych z terenu gminy Puławy, które złożyły okolicznościowe wieńce pod pomnikiem upamiętniającym tę bohaterską akcję. Na szczególne podkreślenie zasługuje obecność na uroczystości jedne-

Uroczystości w miejscu historycznej akcji

Poczty sztandarowe

Hołd złożony przez młodzież

go żyjącego uczestnika akcji dywersyjnej porucznika Jana Wojtaszka ps. „Sokół”, który został odznaczony Krzyżem Virtuti Militari przez gen. brygady Ryszarda ks. Murata. Oprócz porucznika Jana Wojtaszka odznaczenia otrzymali inni kombatanci przybyli na uroczystość.

Podniosłą i zarazem radosną atmosferę spotkania podkreśliły przemówienia zaproszonych gości. Wójt Gmi-

ny Puławy Krzysztof Brzeziński przedstawił szeroki rys historyczny mówiący o tragedii ludzkich losów w czasie II wojny światowej, a w swoich słowach skierowanych do kombatantów wyraził głęboki podziw za ich czyny i podziękował za przelaną w obronie ojczyzny krew.

Uroczystość wpisała się w obchody Europejskich Dni Dziedzictwa, które odbyły się pod hasłem „Nie od razu Polskę zbudowano”.

Danuta Smaga, dyrektor PG w Gołębiewie

60-lecie OSP Młynki

29 czerwca 2013 r. odbył się Jubileusz 60-lecia OSP Młynki. W uroczystości wzięli udział: Starosta Puławski Witold Popiołek – prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Puławach, Komendant Powiatowy PSP w Puławach bryg. Grzegorz Podhajny, Sekretarz Gminy Końskowola Stanisława Noworolnik – reprezentująca wójta Gminy Końskowola, Małgorzata Szpyra – przewodnicząca Rady Gminy, a także sponsorzy wspierający działalność strażaków: prezes Grupy Azoty Puławy Marian Rybak, Ryszard Radwan – właściciel firmy obrotu artykułami produkcji rolnej, Koło Gospodyń Wiejskich w Młynkach, mieszkańcy wsi, reprezentanci sąsiednich jednostek oraz sympatycy druhów z Młynek. Obchody święta zainaugurowano mszą odprawioną na placu przed remizą OSP. Ksiądz prałat Tadeusz Pajurek przypomniał sylwetkę świętego Floriana i wyraził słowa wdzięczności i uznania dla druhów z Młynek, a proboszcz Adam Bab podkreślił ich zasługi. Uczczono także pamięć strażaków, którzy odeszli na „Wieczną wartę”.

Jubileusz OSP stanowił okazję do odznaczenia zasłużonych strażaków. Uchwałą Prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP w Warszawie Medalem Honorowym im. Bolesława Chomicza został odznaczony druh Józef Sułek, a Złotym Znakiem Związku OSP RP druh Roman Frel. Złoty medal za zasługi dla pożarnictwa otrzymał druh

Dekoracja druhów OSP

Dekoracja druhowów OSP

Józef Matraszek, srebrne: Paweł Cybula, Mariusz Chabora, Daniel Próchniak, Radosław Sikora i Wojciech Sułek, brązowe: Michał Białek, Tomasz Białek, Michał Próchniak, Wojciech Sykut i Przemysław Szpetko.

Uchwałą Prezydium Zarządu Powiatowego Związku OSP RP w Puławach odznaką „Wzorowy Strażak” zostali wyróżnieni druhowie: Daniel Cieślak, Mariusz Harmasz, Kamil Kowalik i Artur Sułek. Uchwałą Prezydium Zarządu Gminnego Związku OSP RP w Końskowoli odznaki „Za wysługę 60 lat” otrzymali druhowie: Kazimierz Kopeć, Jan Koter, Ludwik Król, Zygmunt Król i Stanisław Sykut. Wręczono również dyplomy uznania, podpisane przez prezesa Zarządu Głównego Związku OSP Waldemara Pawłaka, w dowód zaangażowania druhom: Kazimierzowi Kopcio-wi, Stanisławowi Sykutowi, Janowi Kotrowi, Ludwikowi Królowi, Ryszardowi Radwanowi, Stanisławowi Chołajowi, Janowi Cybuli, Stanisławowi Sułkowi, Marianowi Chaborze, Janowi Gębalowi, Józefowi Sułkowi, Józefowi Pęka-li, Józefowi Matraszkowi, Czesławowi Kucie.

Przybyli goście gratulowali druhom prężnej działalności oraz wyrazili wdzięczność za ich służbę pełną poświęcenia i odwagi. Po uroczystej części spotkania odbył się pokaz sprzętu strażackiego.

Dawne dzieje i współczesne sukcesy

Druh Józef Sułek na podstawie Kroniki OSP Młynki, prowadzonej przez Romana Frela i wielokrotnie nagradzanej, przypomniał w skrócie dzieje jednostki.

W 1953 r. z inicjatywy sołtysa Piotra Kozaka w Młynkach zwołano spotkanie w celu zorganizowania Ochotniczej Straży Pożarnej. Podczas pierwszego walnego zebrania organizacji liczącej 26 członków powołano zarząd. Komendantem został Jan Próchniak. Wówczas strażacy dysponowali jedynie ręczną „sikawką”, wozem konnym z beczką i bosakami, a umundurowanie zakupili za społeczne pieniądze. W lokalu po mleczarni wiejskiej zorganizowano prowizoryczną remizę, a dwa lata później wybudowano strażnicę, jak podaje Kronika: *najładniejszą w Gminie Końskowola na owe czasy*. W ciągu kilku lat druhowie nabyli odpowiednie wyposażenie, a dzięki zmoder-

nizowanemu wozowi sanitarnemu w 1958 r. OSP Młynki należała do czołowych jednostek w powiecie.

Ciekawym epizodem w dziejach jednostki w Młynkach była działalność Żeńskiej Drużyny Młodzieżowej utworzonej w 1963 r. Drużny: Halina Chabora, Ewa Kuta, Halina Pękała, Danuta Mazur, Teresa Próchniak, Janina Mazur, Danuta Strzałkowska, Danuta Jasiocha oraz Danuta Jędrak, po sukcesach na szczeblu gminnym, powiatowym i wojewódzkim, były uczestniczkami Krajowych Zawodów Sportowo-Pożarniczych we Wrocławiu.

Pierwszym wozem strażackim druhow z Młynek był wysłużony STAR otrzymany po jedenastu latach działalności jednostki. Z okazji jubileuszu 30-lecia istnienia OSP Młynki 15 maja 1983 r. jednostce nadano sztandar. W 1986 r. naczelnikiem został Jerzy Próchniak, a Romanowi Frelowi powierzono prowadzenie kroniki jednostki.

15 sierpnia 1998 r. z okazji uroczystych obchodów 45-lecia OSP Młynki oficjalnie oddano do użytku strażnicę, która służy społeczności Młynek.

Na przestrzeni ostatnich piętnastu lat dwukrotnie nastąpiła wymiana samochodu strażackiego, na terenie obok remizy wybudowano altankę oraz utworzono plac zabaw dla dzieci. Od 2006 r. na czele jednostki stoi dh Roman Frel, jednocześnie pełniący funkcję kronikarza. W 2009 r. strażacy aktywnie uczestniczyli w obchodach 540-lecia wsi Młynki, a przed strażnicą umieszczono Kamień z okazjonalną tablicą upamiętniający historię wsi.

Agnieszka Brzozowska, instruktor GOK-u w Końskowoli

XVI Święto Róż w gminie Końskowola

Tegoroczne obchody Święta Róż w gminie Końskowola odbyły się w dniach 20-21 lipca. W sobotnie przedpołudnie tradycyjnie przewidziano atrakcje dla miłośników aktywnego wypoczynku. Wójt Gminy Końskowola Stanisław Gołębiowski poprowadził V Rajd Rowerowy Szlakiem Różanym, a grupa osób z Arturem Pomykałą wyruszyła na II Pieszy Rajd Różany. Wieczorem w GOK-u Puławski

Uczestnicy rajdu pieszego

Laureaci różanej rywalizacji

Teatr Amatora zaprezentował znakomity spektakl Macieja Wojtyszki „Kraina Kłamczuchów” w reżyserii Ryszarda Stępnia.

Obchody Święta Róż tradycyjnie rozpoczęły się mszą, odprowadzoną w intencji ogrodników i rolników, a następnie ulicami Końskowoli przeszedł korowód. Na placu LODR-u odbył się koncert Orkiestry Dętej Gminy Końskowola i wystawa kwiatów różanych. Bukiety do ekspozycji przekazało 17 producentów, a przybyli goście mogli podziwiać blisko setkę kompozycji. Zdecydowanie królowała róża 'Double Delight', która została dwukrotnie uhonorowana jako „Róża Miss Publiczności” oraz „Najpiękniejsza Róża Wystawy”.

Na scenie gościli rodzime zespoły: Końskowolska Kapela Ludowa, chór Pokolenie, Kapela Podwórkowa „Końskowolskie Chopaki”, Natasza Cieloch prezentująca m.in. utwory Anny German, Dariusz Bernatek, który przypomniał hity Czerwonych Gitar i Czesława Niemięna, a także energetyczny duet Andreo i Karina – laureaci Europejskiego Festiwalu Coverów. Adeptci Akademii Promocji Tańca Kamili i Bartłomieja Rudnych przygotowali z tej okazji pokaz tańca, a na zakończenie wystąpił lokalny zespół. Tradycyjnie w ramach obchodów Święta Róż rozstrzygnięto konkurs „Najpiękniejsza posesja Gminy Koń-

Najstarszy uczestnik rajdu rowerowego z wójtem S. Gołębiowskim

skowola”, w której zwyciężyła posesja państwa Matraszków z Wronowa.

*Agnieszka Brzozowska, instruktor GOK-u w Końskowoli
fot. A. Pomykała*

Kapłan pogłębia naszą wiarę i uczy nas, jak zostać świętym

W 2013 r. ksiądz prałat komandor dr Marian Próchniak obchodzi 50-lecie kapłaństwa. O jubileuszu nie zapomnieli dawni sąsiedzi i przyjaciele księdza, którzy licznie przybyli na mszę do kaplicy w Chrzążowie i do kościoła parafialnego w Końskowoli, aby otoczyć modlitwą świętującego. Uroczystości uświetnił końskowolski chór parafialny. Padło wiele słów uznania i wdzięczności dla posługi kapłańskiej księdza.

Ksiądz M. Próchniak z wiernymi

Wzruszająca pieśń przygotowana z tej okazji i życzenia stanowiły podziękowanie ze strony mieszkańców Chrzążowa i Chrzążówka. Ksiądz Marian Próchniak wspominał dzieciństwo i młodość w rodzinnych stronach, zwrócił się do młodzieży z apelem o rozwagę w życiowych wyborach, pielęgnowanie wartości patriotycznych i stawianie sobie ambitnych celów. Duchowny wspominał pierwszą odprowadzoną przez siebie mszę oraz przypominał o konieczności pielęgnowania wiary i wdzięczności Bogu za to, co mamy.

Poniżej prezentujemy fragment wiersza autorstwa ks. Jana Gawrońskiego na cześć Jubilata.

Mała Ojczyzna-Końskowola
Swemu Wielkiemu Rodakowi
Księdzu Doktorowi Komandorowi
Wojska Polskiego Generałowi
Marianowi Próchniakowi
W Hołdzie

Nasz Księżu Marianie – Kochany Rodaku
Zdobisz Końskowolę – swą Ojczyznę Małą
Wieś rodzinną – Chrzążów – Familiję Próchniaków
Grób Rodziców, Kościół – honorem i sławą.

Nasz Solenizancie dziś nasza Ojczyzna
Twą pracą, godnością wielce zaszczycona
Pragnie swoją radość i wdzięczność Ci wyznać
Za to, coś dla Polski, Kościoła dokonał.

Bóg dał Ci życie na tutejszej ziemi
W polskiej, wiejskiej chacie Twa kołyska stała,
Ta Ziemia – Twą Matką, co dobrami swymi
Co Ciebie karmiła, uczyła, chowała.

Silną, wiarę w Boga – w duszę Twą wszczepiła,
Bóg i Matka Jego – to Twe Ideały,
To w Twoich przebojach – jest największa siła
Wiary Cię przywiodła do dzisiejszej chwały.

Byłeś dzielnym chłopcem – rzutkim od młodości,
Nieugięty w pracy, nauce, mozołach
Charakter rycerski, wszystkie swe zdolności
Z sobą przekazałeś dla służby Kościoła.

ks. Jan Gawroński

Agnieszka Brzozowska, instruktor GOK-u w Końskowoli

Nordic walking w Końskowoli

W ramach promocji zdrowego trybu życia oraz aktywności seniorów, z inicjatywy Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych, Opiekunów i Przyjaciół „Radość” w Końskowoli, odbyło się szkolenie Nordic Walking w ramach projektu pt. „Integracja, edukacja i rekreacja jako formy aktywizacji osób w wieku emerytalnym”, zorganizowane we współpracy z lokalnym kołem Gminnego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Końskowoli. W szkoleniu uczestniczyło 20 osób w różnym wieku, a zajęcia poprowadziła Mariola Będkowska – międzynarodowy trener nordic walking, prezes zarządu Fundacji Trzy Kroki działającej od 2011 r. w celu promocji aktywności ruchowej i zdrowego stylu życia.

Technika nordic walking nie jest trudna, jednak należy wypracować odpowiednią postawę oraz właściwe używanie kijków. Po kilkunastu minutach ćwiczeń zainteresowani zorientowali się w zasadach rekreacji i pod okiem

Grupa nordic walkingu

trenerki rozpoczęli wspólne maszerowanie. Zakończeniem spotkania było wspólne ognisko w Domu Ludowym w Rudach. W ramach projektu „Integracja, edukacja i rekreacja jako formy aktywizacji osób w wieku emerytalnym” zakupiono 20 par kijków do uprawiania nordic walking, z których mogą korzystać zainteresowane osoby.

Agnieszka Brzozowska, instruktor GOK-u w Końskowoli

Obchody 93. rocznicy Bitwy Warszawskiej

Obchody 93. rocznicy zwycięskiej Bitwy Warszawskiej rozpoczęły się w kościele parafialnym w Kurowie, liturgią w intencji poległych w wojnie polsko-bolszewickiej celebrowaną przez ks. Wiesława Cieszko. Homilię wygłosił przebywający gościnnie w parafii Kurów ks. Sylwester Wanicki.

Mszę uświetniły poczty sztandarowe Ochotniczej Straży Pożarnej z Kurowa oraz Ochotniczej Straży Pożarnej z Płonek, a oprawę muzyczną zapewniła Orkiestra Dęta Gminy Kurów pod batutą Stanisława Korniaika.

Po mszy złożono wieniec pod tablicą pamiątkową znajdującą się na ścianie kościoła parafialnego. Następnie wójt Gminy Kurów Stanisław Wójcicki w okolicznościowym wystąpieniu przybliżył zebrany historię wydarzeń z lat 1919-1921.

Bitwa Warszawska nazywana również „Cudem nad Wisłą”, określana jako jedna z 18 najważniejszych bitew w dziejach świata oraz jedna z 3 najważniejszych bitew XX w., miała nie tylko wymiar militarny, ale również polityczny i religijny. *Gdyby nie było wspaniałego „Cudu nad Wisłą” nie byłoby polskiego kościoła, wojska, szkoły i języka. Zostało to okupione śmiercią 238 oficerów i 4124 żołnierzy – powiedział wójt.*

Nastawienie Europy do walczącej Polski było negatywne. Jedynymi sojusznikami w walce byli amerykańscy lotnicy z mieszanej eskadry polsko-amerykańskiej, którzy wykonywali wiele zadań, atakując wojska wroga, jego transporty, dostarczając broń i żywność oblężonym miastom oraz pro-

Złożenie wieńców

wadząc działalność wywiadowczą. Wielka była wola obrony ojczyzny, zbierano biżuterię i pieniądze na potrzeby wojska. Kiedy wojska bolszewickie w lipcu 1920 r. parły na Warszawę, Józef Piłsudski wraz z szefem Sztabu Generalnego gen. Tadeuszem Rozwadowskim opracowywali plan obrony Warszawy. Ten wspinały plan, znakomity wywiad, złamanie szyfru sowieckiego, zignorowanie planów wojennych polskiej kontrofensywy, przechwycenie przez polski zwiad radiostacji dla całego frontu sowieckiego oraz wybitni dowódcy: Józef Piłsudski, Tadeusz Rozwadowski, Władysław Sikorski, Józef Haller, Łucjan Żeligowski, doprowadziło do zwycięstwa, które ostatecznie przypieczętowała zwycięska bitwa kawalerii płk. Juliusza Rommła pod Komorowem oraz bitwa nad Niemnem. Pozwoliło to podpisać rozejm i zakończyć działania wojenne traktatem pokojowym zawartym w Rydze 18 marca 1921 r.

Na zakończenie zebrani uczcili chwilą milczenia wszystkich, którzy walczyli za ojczyznę, a zginęli lub leżą w Kurowskiej Ziemi oraz tych, którzy padli na Polu Chwały, odpierając najeźdźców z granic Państwa Polskiego pod wodzą Józefa Piłsudskiego. Następnie mieszkańcy wysłuchali programu poetyckiego pod tytułem „Rodzi się w chmurach dzień” w wykonaniu recytatorów z Gminnego Ośrodka Kultury w Kurowie. Uroczystości zakończył wy-

stęp Orkiestry Dętej Gminy Kurów prezentującej wiązaną kę utworów patriotycznych.

Barbara Nowacka, Sekretarz Gminy Kurów

fot. Grzegorz Skwarek

Dożynki w gminie Kurów

Dożynki to święto plonów połączone z obrzędami dziękczynnymi za ukończenie żniw i prac polowych, będące ukoronowaniem całorocznego trudu pracy rolników.

Pomimo że polska wieś na przestrzeni wieków zmieniła się, uroczystości dożynkowe są mocno zakorzenione w tradycji, a wielki szacunek dla ziemi i chleba stanowi jeden z najważniejszych fundamentów narodowej kultury.

Dożynki w gminie Kurów odbyły się w 18 sierpnia 2013 r. w Dębie. Rozpoczęły się powitaniem licznie zebranych gości i mieszkańców gminy Kurów przez wójta Stanisława Wójcickiego, który zaprosił wszystkich na mszę dziękczynną za zebrane plony oraz w intencji rolników. Celebrowali ją: ks. proboszcz parafii Dęba Roman Bednarczyk, ks. proboszcz parafii Kurów Wiesław Cieszko i ks. proboszcz parafii Klementowice Zbigniew Fidut. O oprawę muzyczną zadbała Gminna Orkiestra Dęta z Kurowa pod batutą Stanisława Korniaaka. Uroczystość dopełniły strojne wieńce dożynkowe wykonane przez przedstawicieli sołectw z gminy Kurów: Bronisławki, Brzozowej Gaci, Buchałowic, Choszczowa, Dęby, Klementowic, Kłody i Marianki oraz Wolicy z gminy Abramów, parafii Dęba. Rolę starostów dożynek pełnili Beata Kobus i Jan Chabros z Dęby. To z ich rąk gospodarz dożynek wójt Gminy Stanisław Wójcicki przyjął bochen chleba wypieczony z tegorocznego ziarna przez piekarnię z Klementowic i dzielił go sprawiedliwie między uczestników dożynek jako symbol mądrego rządzenia oraz troski o dobrobyt i pomyślność mieszkańców gminy. Dziękując rolnikom za trud włożony w zebranie tegorocznych plonów, przytoczył hasło „Żywią i Bronią” upamiętnione na sztandarze kosynierów krakowskich wręczonym przez Tadeusza Kościuszkę 16 sierpnia

Koncert okolicznościowy

Laureatka konkursu z wójtem S. Wójcickim

Występ dożynkowy

1794 r. podczas powstania przeciwko carskiej Rosji. Wójt wspominał, że jednym z wielu przykładów realizacji tego hasła są żołnierze BCh, których bardzo silnym ośrodkiem była Dęba. To właśnie w niej od wiosny 1941 r. mieściła się Komenda Gminna BCh, a od 1942 r. również Komenda Rejonowa BCh. Redagowano tu konspiracyjne gazetki „Orle Ciosy” i „Agencję Informacyjną Wieś”.

W trakcie dożynek odbyło się wiele konkursów, a ich uczestnicy otrzymali z rąk wójta dyplomy, nagrody i podziękowania. Imprezę urozmaiciły kiermasze: Gminnego Koła Pszczelarzy, Kurowskiego Towarzystwa Regionalnego, Banku Spółdzielczego w Kurowie i Nałęczowie, Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli i Mleczarni „Michowianka”. Barwne stoiska Kół Gospodyń Wiejskich oraz Stowarzyszenia „Kobiety Razem” z Klementowic oferowały przygotowane przez siebie potrawy. Niezwykłą atrakcją dla dzieci było miasteczko rekreacyjne.

Dożynki uświetniły występy Chóru Parafii Dęba, zespołu śpiewaczego „Echo z pól” z Bronisławki, Młodzieżowego Zespołu Tańca Ludowego z Zespołu Szkół Agrobiznesu z Klementowic oraz występy dzieci i młodzieży z Dęby. Dożynki zakończył występ zespołu „OKEY” oraz zabawa taneczna.

Barbara Nowacka, Sekretarz Gminy Kurów

Nowe samochody ratowniczo-gaśnicze dla gmin Kurów i Baranów

14 lipca na Starym Rynku w Kurowie odbyły się uroczystości poświęcenia i oficjalnego przekazania pięciu nowych samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek OSP z gmin: Kurów i Baranów. Zainaugurował je przemarsz pododdziałów OSP z gmin Kurów i Baranów, w asyście Gminnej Orkiestry Dętej, ze Starego Rynku do kościoła parafialnego pw. Michała Archanioła w Kurowie, gdzie odbyła się msza celebrowana przez ks. Wiesława Cieszkę. Homilię wygłosił wieloletni kapelan strażaków z powiatu puławskiego ks. kan. Andrzej Mizura. O oprawę liturgiczną zadbał strażacy z OSP w Kłodzie i Baranowie.

Następnie strażacy przy akompaniamentie orkiestry przemarszerowali na Stary Rynek. Tam nastąpił przegląd pododdziałów i powitanie przybyłych gości przez gospodarzy uroczystości: wójta Gminy Kurów Stanisława Wójcickiego i wójta Gminy Baranów Roberta Gagosia. Sekretarze obydwu gmin odczytali akty przekazania nowych samochodów jednostkom OSP w Baranowie, Czołnie, Kłodzie, Kurowie i Płonkach.

Gmina Kurów otrzymała trzy średnie samochody ratowniczo-gaśnicze GBA 2,5/16 RENAULT MIDLUM 300 DXI, gmina Baranów – średni samochód ratowniczo-gaśniczy IVECO oraz ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy VOLVO. Pojazdy dla gminy Kurów poświęcił ks. Wiesław Cieszko, dla gminy Baranów – ks. kan. Andrzej Mizura.

Kluczyki do samochodów przekazał kierowcom dh Marian Starownik, wicewojewoda lubelski, wiceprezes Zarządu Głównego ZOSP RP i prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP w Lublinie. Akty przekazania pojazdów wręczył Lubelski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Tadeusz Milewski.

Dowody rejestracyjne samochodów przekazał strażakom Rafał Sobiech, zastępca dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie. Gratulacje jednostkom – posiadaczom nowych samochodów, złożyli wójtowie Gmin Kurów i Baranów. Chwilę później nastąpiła próba techniczna pojazdów.

Nowe samochody dla drużyn strażackich OSP

W swoim wystąpieniu dh Marian Starownik podkreślił: *Te nowoczesne samochody są gwarancją bezpieczeństwa dla mieszkańców gmin Kurów i Baranów.* Natomiast dh Tadeusz Milewski zaznaczył, że: *Pięć nowych samochodów dla dwóch gmin to wielki sukces tych gmin i tego powiatu.*

Samochody zostały pozyskane w ramach projektu „Zabezpieczenie przeciwpożarowe i przeciwpowodziowe terenów gmin Kurów i Baranów poprzez zakup samochodów pożarniczych dla jednostek OSP znajdujących się w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym”, w którym gmina Kurów była liderem w partnerstwie z gminą Baranów.

Podczas uroczystości odbyła się prezentacja nowych samochodów ratowniczo-gaśniczych pozyskanych za sprawą dotacji Unii Europejskiej w perspektywie finansowej 2007-2013 przez Komendę Powiatową PSP w Puławach oraz Gminy Powiatu Puławskiego: Baranów, Janowiec, Kazimierz Dolny, Kurów i Wąwolnica.

Uroczystość uświetnił koncert Chóru Gminy Kurów wraz ze strażakami OSP Kurów.

Zofia Kamińska-Dobrzyńska, przedstawiciel Rady Sołeckiej Kurowa

Poetka z Karmanowic

Poetka ludowa – Janina Rusek z Karmanowic swoją biografię ujęła w pięknym wierszu, który mówi prawie wszystko o jej wrażliwości, poczuciu piękna i zmyśle obserwatorskim.

Talent poetycki doszedł u niej do głosu dopiero w wieku dojrzałym i szybko został dostrzeżony oraz doceniony przez bliższe i dalsze środowisko. Była nagradzana na przeglądach poezji ludowej i konkursach organizowanych przez GOK Dom Chemika w Puławach. Janina Rusek chętnie brała udział prawie we wszystkich uroczystościach organizowanych w gminie Wąwolnica, wzbogacając je własnymi wierszami, które osobiście recytowała. Jej poezję publikowała „Niedziela”, a także zamieszczono je w tomiku pt. „Śródpolne pacierze”. Twórczość Janiny Rusek jest różnorodna. Pisze ona wiersze patriotyczne, re-

ligijne i okolicznościowe. Niektóre z jej utworów można było usłyszeć w radio lub przeczytać w prasie lokalnej. Nasza poetka żyje i tworzy na terenie, gdzie znajduje się jedno z najstarszych Sanktuariów Maryjnych, dlatego przytaczamy także dwa wiersze o tematyce religijnej.

Wiesław Dybała, fot. K. Wasilewski

Moja biografia

Urodziłam się w wiejskiej chacie krytej strzechą
prawie wszystkie takie były
zimną kołyskę miałam lipową
wózki się wtedy nawet nie śniły.

Latem na dworze ponoć sypiałam
tato kobyłkę zrobił dla mnie
mama lnianą płachtę wiązała
w kobyłce mogłam sypiać całe dni.

Nierzadko wiatr mnie do snu kołysał
wróble na wierzbach głośno ćwierkały
czasem krzykliwy gawron mnie zbudził
tak sobie rosłam a dni mijały.

A gdy już chodzić się nauczyłam
i świat zaczęłam poznawać sama
to nad strumykiem lubiłam siedzieć
wciąż mnie do domu wołała mama.

W strumyku woda była czyściutka
niewielkie rybki po nim pływały
domowe kaczki zwinnie i szybko
rybki te w wodzie łowić umiały.

Podobno byłam bardzo krzykliwa
w domu mówi co z niej wyrośnie
ja dzięki Bogu długo żyję
osiemdziesiątą piątą doganiam wiosnę.

Modlitwa wilgi (w czasie suszy)

Śpiewaj wilgo śpiewaj
może Pan Bóg w niebie
wysłucha twej prośby
pomoże w potrzebie.

Może ześle deszczyk
którego tak trzeba
ziemia jest spragniona
śpiewaj wilgo śpiewaj.

Może twa modlitwa
miła Bogu będzie

może cię wysłucha
wszak Pan Bóg jest wszędzie.

jesienią czy zimą
na wiosnę i w lecie
bez Bożej pomocy
człek niczym na świecie.

Janina Rusek

Kultura

Już wkrótce Powiatowy Dzień Kultury

Starosta Puławski Witold Popiołek zaprasza Państwa do udziału w dorocznym święcie kultury powiatu puławskiego. Powiatowy Dzień Kultury odbędzie się w tym roku 23 listopada (sobota), w godz. 15-19, w POK „Dom Chemika”. W programie imprezy przewidziane są: prezentacja laureatów nagród Starosty w dziedzinie kultury 2013, wystawa fotograficzna pt. „Czas dojrzewającego chleba”, konkursy: wydawnictw regionalnych, twórczości artystycznej, fotograficzny dla młodzieży, plastyczny dla dzieci i młodzieży oraz gala wręczenia dorocznych nagród w dziedzinie kultury. W koncercie finałowym zaprezentują się wychowankowie Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Puławach.

Więcej informacji na stronie organizatora: www.pulawy.powiat.pl oraz u kierownika Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki Andrzeja Wenerskiego (Starostwo Powiatowe, Al. Królewska 19, pok. 135, tel. 81 886 12 03). Zgłoszeń do udziału w konkursach można dokonywać do 15 listopada 2013 r. za pośrednictwem formularzy dostępnych na stronie www.pulawy.powiat.pl oraz w Wydziale Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki (pok. 134, 135).

(AM)

Fredro uwolniony, czyli inicjatywy kulturalne Powiatowej Biblioteki Publicznej w Puławach

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Puławach wspólnie z Młodzieżowym Domem Kultury przyłączyła się do ogólnopolskiej akcji „Narodowego czytania”, którą podjął na zaproszenie Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego Starosta Puławski Witold Popiołek. 6 września 2013 r. na terenie ogrodu Młodzieżowego Domu Kultury odbył się plener artystyczny pt. „Czytanie Fredry pod platanem”. Powiatowa Biblioteka Publiczna aktywnie włączyła się w organizację i była autorem kilku inicjatyw kulturalno-oświatowych. Pierwszym działaniem było przygotowanie wystawy pt. „Do 30 razy sztuka, czyli różne oblicza »Zemsty« Aleksandra Fredry”. Wystawa ukazała 30 różnych okładek tej samej książki. Takie zestawienie pozwoliło zobaczyć, jak wydawcy i ilustratorzy plastycznie interpretują słowa tej najbardziej znanej komedii. Kolejną inicjatywą była prezentacja multimedialna pt. „Aleksander Fredro jakiego nie znacie”, której głównym celem było pokazanie sylwetki komediopisarza w nieco innym świetle. Biblioteka nie zapomniała także o swoich czytelnikach. To właśnie dla nich przygotowała stoisko „wolnej książki”. Tego dnia uwalniane były utwory Aleksandra Fredry. *Bookcrossing* cieszył się dużym zainteresowaniem uczestników i w ciągu kilku minut książki znalazły swoich nowych właścicieli. Powiatowa Biblioteka Publiczna już od 20 czerwca 2013 r. oficjalnie należy do ekipy polskiego *bookcrossingu*. Właśnie tego dnia została założona i zarejestrowana pierwsza powiatowa półka, która nosi nazwę: *Centrum wiedzy o regionie*. Na dzień dzisiejszy uwolnione i zarejestrowane są 24 wydawnictwa dotyczące powiatu puławskiego. Głównym celem półki jest wymiana publikacji regionalnych i umożliwienie dotarcia do wydawnictw powiatowych szerszemu gronu odbiorców. Należy dodać, że podczas puławskiego „Narodowego Czytania” została otwarta następna powiatowa półka. Tym razem *bookcrossing* zagościł w Młodzieżowym Domu Kultury.

Zachęcamy wszystkich czytelników do odwiedzania naszych półek i przyłączenie się do wspólnego uwalniania

Bookcrossing

książek, bo jak głosi motto akcji: „Książki nie lubią być więzione w domu na półkach, wolą krążyć z rąk do rąk i być czytane”.

Katarzyna Adamowska, instruktor PBP w Puławach

Książki na ławie oskarżonych, czyli „Tydzień Zakazanych Książek” w bibliotekach powiatu puławskiego

Od 22 do 28 września 2013 r. w bibliotekach powiatu puławskiego odbywała się promocja lektur ocenzonej. Na pomysł akcji wpadli Amerykanie. Celem „Tygodnia Zakazanych Książek” jest zwrócenie uwagi na wolność słowa i pokazanie, jak na przestrzeni wieków zmieniał się sposób patrzenia na literaturę. Wówczas kanon lektur ustalały decyzje cenzorów, a nie wybór czytelników. Akcja przypomina publikacje, które w swojej historii gościły na indeksie ksiąg zakazanych. Bywały „niewygodne” politycznie lub „niepoprawne” pod względem językowym. Powiatowa Biblioteka Publiczna przygotowała wystawę pt. „Książki za kratami”. Skany okładek zostały ozdobione kratami wykonanymi z taśmy ostrzegawczej. Obok pojawiły się akty oskarżenia z podstawowymi informacjami, czyli: kiedy dana pozycja znalazła się na „ławie oskarżonych”, w jakich państwach nie wolno jej było czytać, a przede wszystkim dlaczego został wydany na nią zakaz. Gminna Biblioteka Publiczna w Baranowie wszystkie dostępne w bibliotece „wyklęte lektury” wyłożyła na specjalnie przygotowanym stoliku i ozdobiła okładki taśmą ostrzegawczą. Aby bardziej przybliżyć idee akcji, baranowska biblioteka przygotowała tablicę informacyjną zawierającą wiadomości o wszystkich zakazanych książkach. W Gminnej Bibliotece Publicznej w Puławach z siedzibą w Górze Puławskiej zakazane książki stały się tematem spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki. 7 października 2013 r. klubowicze rozmawiali o wolności słowa i o powodach cenzurowania literatury. Od 22 do 28 września w bibliotece oglądać można było także wystawę pt. „Zakazane książki”. Tablica informacyjna dotycząca akcji pojawiła się

także w filii biblioteki w Gołębiu, a w Bibliotece Publicznej w Kazimierzu Dolnym zagościła wystawa i gazetka ścienna, które informowały o akcji. Przedszkolaki miały okazję dowiedzieć się, dlaczego to właśnie „Czerwony Kapturek” oznaczony jest znakiem „stop”. Również Filia biblioteki w Bochońcu zachęcała do czytania tych książek. Okna tej placówki ozdobiła wystawa „W tej bibliotece są zakazane książki”. Do akcji przystąpiła także Gminna Biblioteka Publiczna w Kurowie i pokazała ciekawostki dotyczące „wyklętego księgozbioru”. W Gminnej Bibliotece Publicznej w Markuszowie ustawiony został stolik, na którym znaleźć można było pozycje naznaczone piętnem cenzury. Dodatkowo w widocznych miejscach rozwieszono ciekawostki dotyczące ocenzonej literatury. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Faustyny Morzyckiej w Nałęczowie z okazji „Tygodnia Zakazanych Książek” zmieniła swój wygląd. Wszystkie regały zostały owinięte białą-czerwoną taśmą. Dodatkowo na ocenzonej literaturze umieszczone zostały specjalne naklejki, a na regałach listy tych publikacji. Regał z „niewygodnymi” publikacjami zostały ustawione także w Gminnej Bibliotece Publicznej w Żyrzynie.

W akcji wzięło udział 10 placówek bibliotecznych z powiatu puławskiego. Wszystkie przygotowały wystawy tematyczne. W trzech pojawił się regał z zakazanymi publikacjami, a w dwóch „wyklęte lektury” zostały ułożone na specjalnie przygotowanym stoliku. W pięciu placówkach motywem przewodnim była białą-czerwona taśma ostrzegawcza. Dodatkowo dwie biblioteki specjalnie oznakowały książki. Z okazji „Tygodnia Zakazanych Książek” odbyły się dwa spotkania z czytelnikami. Wszystkie działania zmierzały do tego, aby zachęcić do sięgnięcia po te książki i pozwolić czytelnikowi osądzić, czy dana publikacja zasłużyła na cenzurę i wyrzucenie poza literacki nawias.

Katarzyna Adamowska, instruktor PBP w Puławach

Nowy termin zakończenia konkursu fotograficznego „Powiat puławski wczoraj i dziś” – masz czas do końca roku!

Masz jeszcze szansę, aby podjąć wyzwanie Powiatowej Biblioteki Publicznej w Puławach i wziąć udział w konkursie fotograficznym „Powiat puławski wczoraj i dziś”.

Termin nadsyłania prac został wydłużony do końca roku, tj. do 31 grudnia 2013 r. Przypominamy, że celem konkursu jest promocja powiatu puławskiego. Ponadto organizatorzy chcą pokazać zmiany, jakie zaszły na naszym terenie na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat. Każdy uczestnik ma za zadanie zgłosić do konkursu zestaw dwóch zdjęć: fotografię archiwalną „tego co wczoraj” i fotografię współczesną „tego co dziś”. Fotografie powinny ukazywać ten sam „obiekt” kiedyś i teraz. Zajrzyjmy więc do naszych domowych albumów i odkryjmy, jakie zmiany zaszły w naszej najbliższej okolicy. Zestaw zdjęć może prezentować budynek, którego dzisiaj już nie ma, albo kompleks

Wystawa zakazanych książek

zabudowań, który zmienił swój kształt. Zestaw może stworzyć fotografia rodzinna sprzed lat i zdjęcie tych samych osób teraz. Konkurs ma charakter otwarty i skierowany jest do wszystkich zainteresowanych. Prace oceniane będą w dwóch kategoriach wiekowych: do 19 lat oraz powyżej 19 lat. Każdy z autorów może nadesłać maksymalnie 3 prace składające się z dwóch zdjęć o wymiarach 20x30 cm. Należy dołączyć także wersję elektroniczną (plik cyfrowy jpg). Warunkiem udziału w konkursie jest dołączenie do prac formularza zgłoszeniowego. Oceniane będą tylko prace indywidualne i nawiązujące do tematu konkursu, a liczy się będzie: pomysł, oryginalność i styl. Prace należy dostarczyć do PBP w Puławach pocztą bądź osobiście (ul. 6 Sierpnia 5, 24-100 Puławy) lub do najbliższej biblioteki publicznej na terenie powiatu puławskiego. Laureaci zostaną powiadomieni o miejscu i terminie wręczenia nagród. Gorąco zachęcamy do wzięcia udziału w konkursie. Organizatorzy przewidzieli atrakcyjne nagrody (tablet PC, aparat fotograficzny, MP4 oraz nagrody książkowe). Więcej szczegółów na stronie internetowej biblioteki – www.bib.pulawy.powiat.pl

Katarzyna Adamowska, instruktor PBP w Puławach

Czytanie Fredry pod platanem

W ramach ogólnopolskiej akcji „Narodowe Czytanie” pod patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego oraz Starosty Puławskiego Witolda Popiołka w ogrodzie willowym Młodzieżowego Domu Kultury w Puławach odbył się plener artystyczny „Czytanie Fredry pod platanem”. W samo południe 6 września zgromadzeni w ogrodzie widzowie w promieniach słońca oddawali się słuchaniu utworów Aleksandra hr. Fredry w brawurowych interpretacjach osób znanych z życia publicznego w powiecie puławskim. Program wyreżyserowany przez Huberta Domańskiego miał charakter przekrojowy – pierwsza część, złożona z wierszy, choć była dedykowana szczególnie ma-

Scenka w wykonaniu A. Filipowskiej i M. Mizery

Aktorzy „Narodowego czytania Fredry” w Puławach

luchom przybyłym z pobliskiego przedszkola nr 18, stała się źródłem zabawy i refleksji dla wszystkich zgromadzonych. Wiersze o zwierzętach i zabawnych postaciach przypominały ważne życiowe prawdy. Teksty Aleksandra Fredry napisane w XIX w. zadziwiają uniwersalnym przesłaniem i aktualnością – celnie opisując relacje międzyludzkie, przywary i śmieszności oraz, jakże dziś adekwatną, troskę o naszą planetę i zagrożone wyginięciem z powodu bezwzględnego rozwoju cywilizacyjnego gatunki flory i fauny. Na repertuar tej części złożyły się prezentacje: „Małpa w kąpielu” – Małgorzata Suszek Zawadzka (dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach), „Sowa” – kpt. Monika Ryciak (KP Państwowej Straży Pożarnej w Puławach), „Dwa koguty” – Renata Kruk (terapeutka Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kęble), „Wiatr i noc” – Teresa Kot (Sekretarz Powiatu Puławskiego), „Żabki” – dr n. med. Jolanta Herda (dyrektor SP ZOZ w Puławach), „Osiołkowi w żłoby dano” – Anna Baracz (dyrektor Powiatowego Centrum Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli w Puławach), „Baba i Cygan” – Anna Krzysztofik (Skarbnik Powiatu Puławskiego), „Kos i dzierlatka” – lek. med. Maria Kłopotowska (radna Powiatu Puławskiego), a na zakończenie tej części wiersz „Paweł i Gawęł” zaprezentował Paweł Nocek z Galerii „Zielona”. Przeszkolaki wykonywały w tym czasie prace plastyczne inspirowane usłyszczanymi wierszami.

Na drugą część prezentacji fredrowskich złożyły się teksty zaczerpnięte z niezapomnianych „Ślubów panińskich” oraz z „Zemsty” w interpretacji: nadkom. Kazimierza Kuli – komendanta KP Policji w Puławach – w roli Wacława, Anny Filipowskiej w roli Papkina (!) oraz Marcina Mizery w roli Klary (!) – dziennikarzy Tygodnika Powiśla, Leszka Gorgola – członka Zarządu Powiatu – w roli Gustawa, Stanisławy Małgorzaty Ziemińskiej – dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Puławach – w roli Klary, Sylwii Weremczuk – dziennikarki TVK Informacji Puławskich – w roli Klary, Krzysztofa Gumieniaka – dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy – w roli Papkina, oraz Andrzeja Mitruczuka – radnego Powiatu Puławskiego – w kolejnej tego dnia interpretacji postaci Papkina.

Program pikniku artystycznego dopełniło muzykowanie oraz prezentacja sylwetki znakomitego pisarza Aleksandra Fredry: pierwsza widziana oczyma uczniów I LO im. ks. A.J. Czartoryskiego, przygotowana pod kierunkiem polonistki Haliny Kuflewskiej oraz kolejna przygotowana przez zespół Powiatowej Biblioteki Publicznej w Puławach. Dodatkowych emocji dostarczyła nowatorska interpretacja „Romea i Julii” w wykonaniu wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kęble, a także nowe przedstawienie grupy teatralnej z puławskiego MDK-u pt. „Lekcja języka polskiego”, tworząc szerszy kontekst artystyczny pikniku. Ważnym elementem umacniania kultury mieszkańców naszego powiatu była popularyzacja czytelnictwa. Uczestnicy pikniku otrzymali egzemplarze utworów Aleksandra Fredry. Zaprezentowano ideę *Bookcrossingu* (krążącej książki), poprzez krótki wykład oraz uruchomienie w siedzibie Młodzieżowego Domu Kultury specjalnej półki dedykowanej na książki, które można wziąć ze sobą bez żadnych formalności, lecz po przeczytaniu należy odłożyć na półkę, by mogły je przeczytać kolejne osoby. Półka ta ma być także zachętą do przyniesienia własnych książek, z których już nie korzystamy, by mogli po nie sięgnąć kolejni czytelnicy. Piknikowi towarzyszył kiermasz unikatowych wyrobów ceramicznych wykonanych przez wychowanków Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych w Kęble i w Puławach oraz kiermasz smakołyków cukierniczych wypieczonych przez uczniów Zespołu Szkół nr 1 im. Stefanii Sempołowskiej w Puławach.

Organizatorzy wydarzenia: Starostwo Powiatowe w Puławach, Młodzieżowy Dom Kultury oraz Powiatowa Biblioteka Publiczna. Partnerzy: Galeria Zielona, I LO im. ks. A.J. Czartoryskiego, Zespół Szkół nr 1 im. S. Sempołowskiej, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. św. Franciszka z Asyżu w Kęble, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. M. Grzegorzewskiej w Puławach, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy – serdecznie dziękujemy wychowankom MOW-u za przygotowanie terenu.

(AM)

Spotkanie z artystą

cieszyły się zabawy zaproponowane przez gościa: „bączek” – dzieci wykonały własne zabawki z guzików i nitek, wycinanki laleczek i „bijak”, czyli rzucanie pieniążkiem.

Spotkanie przebiegło w miłej atmosferze, a dzieci mogły poznać zapomniane już formy spędzania wolnego czasu.

Małgorzata Klinkosch, instruktor MDK-u w Puławach
fot. Sławomir Guz

Bajdurki, bączek, bijak i wycinane laleczki...

20 września dzieci uczestniczące w zajęciach teatralnych i literackich w puławskim MDK-u miały okazję poznać artystę Zbigniewa Kozaka, który jest rzeźbiarzem, a także autorem tomiku wierszy pt. „Powroty”, zbioru wierszy dla dzieci pt. „Myszki, mrówki, wiewiórki i inne bajdurki” zilustrowanego przez współautorkę Jolantę Wawer oraz książki „O zabawach, zabawkach i nie tylko”.

Zajęcia miały charakter warsztatowy. Zbigniew Kozak zaprezentował swoje rzeźby. Dzieci zadawały pytania dotyczące jego twórczości. Wspólnie z prowadzącymi spotkanie czytały wiersze autora. Dużym zainteresowaniem

Historia i tradycja regionu

Historia odsłonięcia tablicy poświęconej Krystynie Krahełskiej

Wśród mieszkańców Puław, stało się tradycją, że spotkania i chwile zadumy w rocznice wybuchu powstania warszawskiego mają miejsce pod tablicą poświęconą Kry-

stynie Krahelskiej umieszczoną na prawym skrzydle pałacu Czartoryskich.

To tutaj wieczorem, 31 lipca 1981 r., w przeddzień 37. rocznicy warszawskiego zrywu, odsłonięto tablicę upamiętniającą pobyt w Puławach autorki słów piosenki „Hej, chłopcy, bagnet na broń”.

Poetka przebywała w naszym mieście w latach 1940-1942, pracując w Zakładzie Mikrobiologii Instytutu Rolnego, angażując się także w działalność konspiracyjną. Tutaj powstały jej dwa utwory, do których sama ułożyła również melodię – „Kołysanka o zakopanej broni” oraz „Kujawiak”. Krahelska zmarła 2 sierpnia 1944 r. w wyniku trzech postrzałów otrzymanych dzień wcześniej.

Okoliczność odsłonięcia tablicy w Puławach zrelacjonował w dwutygodniku „Nasze Sprawy” (nr 16 [428] 16-31 sierpnia 1981 r.) Waldemar Ostrowski: *Sześć lat upłynęło od momentu gdy na łamach naszego pisma piórem Henryka Sztaby podnieśliśmy sprawę upamiętnienia okupacyjnego pobytu w Puławach Krystyny Krahelskiej – poetki, żołnierza Armii Krajowej i Powstania Warszawskiego, poległej od wrogiej kuli w pierwszym dniu jego trwania. Niestety, nie było wówczas atmosfery, która sprzyjałaby podjęciu naszego apelu. Stało się to dopiero obecnie, z inicjatywy samorządnie powstałego komitetu, w skład którego wchodził: prof. Anna Jelinowska, Krystyna Gondor [Gądor – popr.aut.], Andrzej Jackiewicz, Henryk Sztaba i Jerzy Chmielewski. Staraniom komitetu patronowała MKZ „Solidarność” Ziemia Puławska. Udział w przedsięwzięciu mieli nie tylko przedstawiciele środowiska IUNG-u, ale także społeczność Puław i okolic, gdyż środki na ten cel gromadzone były ze zbiórek i rozprawiania cegiełek – wspomina Andrzej Perzyński, obecnie przewodniczący KZ „Solidarność” w IUNG-u, dodając: Sam, pamiętam, nie będąc wówczas pracownikiem IUNG, gdyż pracowałem wtedy w Lublinie, nabyłem taką właśnie cegiełkę.*

Uroczystość odsłonięcia tablicy poprzedziła msza w kościele parafialnym pw. NMP odprawiona w intencji poległych powstańców. Homilię wygłosił ks. dziekan Ryszard Gołda. Dalsza część uroczystości odbyła się na dziedzińcu IUNG-u. *Wśród licznie zgromadzonych znajdowa-*

Uczestnicy odsłonięcia tablicy

li się kombatanci ruchu oporu ostatniej wojny, przyjaciele i znajomi „Danuty”, jej towarzysze broni, rodzina, harcerze, członkowie miejscowej „Solidarności”, mieszkańcy Puław – relacjonuje w prasie Waldemar Ostrowski. Gości przywitał przewodniczący KZ NSZZ „Solidarność” przy IUNG-u Tadeusz Skiba, odsłonięcia tablicy dokonała natomiast Giż-Sionkowska, żołnierz powstańczego pułku „Baszta”, koleżanka i towarzyszką broni „Danuty”. Odegrano hymn narodowy, przed tablicą zapłonął znicz, złożono kwiaty. Nie zabrakło także recytacji utworów poetki i odśpiewania piosenki, której fragment wykuto na tablicy.

Giż-Sionkowska wspominała Krystynę Krahelską jako człowieka wielkiej odwagi. Słowem o „Danucie” podzieliła się także jej koleżanka, żołnierz Puławskiego Obwodu AK Janina Sypniewska. Zaś Andrzej Jackiewicz, wówczas wiceprzewodniczący Oddziału „Solidarność” Ziemia Puławska, zabrał głos na temat działalności ruchu oporu w Puławach.

Wydarzenie odnotowano także w Informatorze NSZZ „Solidarność” IUNG „Przeszłość – Przyszłości”. Nie tylko w numerze 9 z 31 lipca 1981 r. z dodatkiem „Bój Warszawy”, ale także w numerach wcześniejszych, gdzie opublikowano zaproszenia na uroczystość, przybliżano postać Krystyny Krahelskiej, a także jej poezje i piosenki, w tym utwory dotąd nieznanne, udostępnione redakcji przez ciotkę poetki (siostrę matki) Jadwigę Bury-Zaleską. Już w pierwszym numerze pisma z 8 maja 1981 r. podana została informacja o podjęciu uchwały uczczenia Krystyny Krahelskiej, o formie tego upamiętnienia czytelnicy dowiedzieli się ze stron kolejnego numeru, czyli o wieczornicy poświęconej poetce oraz ufundowaniu tablicy. Numer 4, specjalny z 29 czerwca 1981 r. w całości poświęcony został życiu, działalności oraz twórczości „Danuty”.

Wykuta w czarnym granicie tablica została zaprojektowana i wykonana przez Marię Kapturkiewicz-Szewczyk – działaczkę opozycyjną, instruktora zajęć plastycznych, nauczycielkę wielu pokoleń przyszłych artystów. *Przychodząc na Zachtę (pracownia Szewczyków przy ul. Filtrowej) często widywałem panią Marię pochyloną nad tablicą. Przenosiła na kamień narysowany na kartce portret Krahelskiej, wyku-*

Maria Kapturkiewicz-Szewczyk i Wiesław Rymkiewicz przy wykuvaniu tablicy na Zachtie

Krystyna Kraheńska (druga od prawej) z pracownikami Instytutu
(fot. ofiarowane M. Spózowi przez ciotkę poetki Jadwigę Bury-Zaleską)

wała litery. Sam także uczestniczyłem w tym przedsięwzięciu. Moje zadanie polegało przede wszystkim na cieniowaniu tła, co przy metodzie groszkowania punktami jest dość pracochłonne – wspomina uczeń artystki Wiesław Rymkiewicz. Pani Maria z wielkim zapałem podjęła się wykonania tablicy. Nie chciała też absolutnie nawet słyszeć o jakiegokolwiek zapłacie za swoją pracę. Pokryto więc jedynie koszty materiałów – opowiada prof. Anna Jelinowska, członek komitetu organizacyjnego wmurowania tablicy.

Warto wspomnieć, że Krystyna Kraheńska nie jest jedynym powstańcem warszawskim uczczonym w Puławach tablicą pamiątkową. W budynku Szkoły Podstawowej nr 2 znajduje się podobizna patrona placówki – Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, którego potomkowie mieszkają w Puławach. Autorem tej tablicy również jest, zmarła w marcu tego roku, Maria Kapturkiewicz.

Anna Marzec, fot. B. Szewczyk, M. Spóz

Historia pieniądza

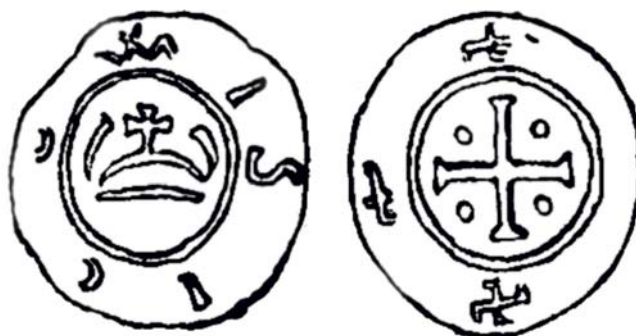
Skąd się wzięły pieniądze? Dziś niewielu z nas zna ich początek. Niegdyś nie posługiwano się pieniędzmi, istniał inny środek wymiany – był to barter, czyli system wymiany bezpośredniej. Dwa tysiące lat p.n.e ludzie nie znali pieniądzy w dzisiejszym rozumieniu tego słowa. „Pieniądzem” mogło być wszystko, co miało jakąś wartość. Ludziom z różnych części świata co innego służyło do wymiany, np. Tybetańczycy płacili sprasowaną herbatą, Aztekowie używali ziaren kakao, Koreańczycy płacili ryżem, w Etiopii środkiem płatniczym był pieprz, Islandczycy przeliczali towar na suszone ryby, zaś w Polsce podstawą wymiany była sól – stąd wywodzi się powiedzenie: *słono za coś płacić*. W krajach słowiańskich towar wymieniano chętnie na miód, skóry lub zboże. Z datowanej na 1136 r. bulli papieskiej wynika, że futerkami kun i lisów płacono kościołowi dziesięcinę. W samej „Iliadzie” przeczytać można, że zbroja kosztowała dziesięć wołów. Tego rodzaju środ-

ki płatnicze były jednak nietrwałe i trudne w transporcie, w związku z tym zwrócono uwagę na metale. Najbardziej popularne było srebro, ale płacono również złotem, miedzią i żelazem. Metale były trwałe i łatwe w transporcie. Przy zakupie danego towaru należało odważyć odpowiednią ilość tego kruszcu.

W gospodarce towarowo-pieniężnej ogromną rolę odegrali Fenicjanie. To oni jako pierwsi na świecie opanowali produkcję wyrobów z brązu, co dało podstawę do twierdzenia, że wynaleźli monety. Prawie jednocześnie monetę wynaleziono (VII w. p.n.e) w Starożytnej Grecji: w Lidii wykonywano monety z elektronu, a w Argolidzie ze srebra. Z jednej strony opatrywano je wizerunkiem, który miał informować o państwie, z którego pochodzą, a na drugiej stronie wybijano ich wartość. Sto lat po Lidii monety wprowadzili Persowie, w IV w. p.n.e. Rzymianie, a w III w. p.n.e Kartagińczycy.

Jednym ze sposobów wzmocnienia własnej pozycji na arenie międzynarodowej było wybijanie własnej monety. Brak dostatecznej ilości srebra w Polsce spowodował, że Mieszko I wybijał monetę z rezerw własnego skarbcza lub z pieniądza obcego. W czasach panowania Mieszka I monety zwane denarami bito ze srebra. Na awersie widniał rysunek kapliczki z krzyżem, w otoku znajdował się napis MISICO (lub MTLZCO). Na jej rewersie umieszczono krzyż z kropkami w kątach – symbol chrztu. W otoku widniały znaki EE++. Moneta ważyła około 1,5 grama. Denary bito również za czasów Bolesława Chrobrego i widniał na nich napis „Princes Polonie”, „Gniezdun civitas”, czyli „Gniezno gród”, a pod koniec panowania Chrobrego na denarach umieszczano napis „rex”, co może mieć związek z koronacją w 1025 r. W XIV w. pojawił się grosz krakowski wprowadzony przez Kazimierza Wielkiego. Na monecie znajdowały się napisy „Kazimirus Primus – Dei gratia Rex Polonie”, czyli „Kazimierz Pierwszy – z bożej łaski król Polski”, oraz „Grossi Cracovienses”, czyli „Grosz krakowski”. Na rewersie wybito orła w koronie. Moneta zwana złotym polskim bita była dopiero za panowania Zygmunta Augusta i była wykonana ze srebra. Złoty powrócił po pierwszej wojnie światowej w 1924 r., zastępując markę polską.

Europejskie pieniądze papierowe sięgają korzeniami 1665 r., kiedy Królewski Bank Wymiany w Szwecji zaczął wydawać kwity depozytowe. Podobnie było w Anglii. Na

Denar Mieszka I

początku za monety wydawano tzw. noty, które służyły do przeprowadzania wielu transakcji. Z czasem kwity i noty stały się pełnowartościowymi pieniędzmi papierowymi. Pierwsze polskie pieniądze papierowe wiążą się z powstaniem kościuszkowskim, kiedy to w 1794 r. wprowadzono bilety skarbowe. Pieniądze papierowe emitowane były też przez rząd Księstwa Warszawskiego i nosiły nazwę biletów kasowych. W XX w. pojawił się pieniądz plastikowy, czyli karty kredytowe.

Barbara Legieć

III Powiatowy Konkurs Wiedzy o Regionie Puławskim

1 października 2013 r. w Młodzieżowym Domu Kultury w Puławach odbył się finał tegorocznego Powiatowego Konkursu Wiedzy o Regionie Puławskim objęty honorowym patronatem Starosty Puławskiego i Prezydenta Miasta Puławy. Uczniowie szkół podstawowych uczestniczą w nim od trzech lat, natomiast ich starsi koledzy z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych mieli okazję brać w nim udział po raz pierwszy. Impreza organizowana przez instruktorki MDK-u: Małgorzatę Klinkosch i Magdalenę Cencek, cieszy się coraz większą popularnością. Z roku na rok przybywa jej wielu uczestników i propagatorów.

Jako nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie jestem jego wielką zwolenniczką. Od początku przygotowuję swoich uczniów do tego konkursu. Cieszę się, że MDK wrócił do tej imprezy po latach. Uważam, że jest to świetna i bardzo pożyteczna forma zdobywania wiedzy o naszym mieście i regionie. Obejmuje ona zarówno przeszłość, jak i teraźniejszość: historię i geografę. Łączy teorię z praktyką. Dzieci ze szkoły podstawowej szczególnie chętnie uczestniczą w konkursach, tym bardziej, gdy dotyczą one spraw im bliskich i związanych z najbliższym otoczeniem. Same szukają informacji i to nie tylko w Internecie. Przyносят wiele ciekawych materiałów, rozmawiają z rodzicami i dziadkami. Niektórzy w czasie wakacji specjalnie przemierzali szlaki rowerowe i zwiedzali miejsca będące tematem konkursu. Sprzyja temu termin eliminacji. Pierwszy etap odbywa się na krótko przed wakacjami, więc ci, którzy się zakwalifikują do finału, mogą w praktyce, na łonie przyrody szlifować swoją wiedzę. Uczniowie łączą więc przyjemne z pożytecznym, czego efektem są sukcesy w końcowej rywalizacji. Daje to dużą satysfakcję nauczycielom przygotowującym młodzież, bo sami wciąż uczą się i odkrywają mniej znane miejsca w myśl zasady: *cudze chwalicie, swego nie znacie*.

Tegoroczne zmagania śledziło jury złożone z nauczycieli oraz przedstawicieli Starostwa i Urzędu Miasta. Na widowni zasiedli też wszyscy uczestnicy. Być może to trochę onieśmiewało pozostałych, ale także dało możliwość sprawdzenia się przy otwartej przyłbicy. Przecież tyle egzaminów przed nimi! To prawda, że niektórych „zżarła” trema, ale jak przyznało jury, najlepiej poradzili sobie naj-

młodszy uczestnicy. Starsi koledzy i koleżanki z gimnazjum i liceum mogli się wiele nauczyć, śledząc zażartą rywalizację najmłodszych. Należy jednak podkreślić wysoki poziom wiedzy, szczególnie tych uczniów, którzy zajęli czołowe miejsca na poszczególnych poziomach. Podczas konkursu panowała życzliwa atmosfera. Wszyscy uczestnicy, co bardzo ważne, dostali podziękowania i drobne upominki. Zwycięzcy otrzymali wartościowe nagrody, dzięki którym będą dalej pogłębiać swą wiedzę o naszej „Małej Ojczyźnie”.

Wyniki konkursu:

Szkoły ponadgimnazjalne: I – Jakub Tarłowski, II – Michalina Nawrotek, III – Oskar Słyk (wszyscy z ZSO nr 1 im. KEN w Puławach);

Szkoły gimnazjalne: I – Jakub Firlej, II – Kinga Kowalczyk (oboje z PG w Górze Puławskiej), III – Rafał Sołtan (PG nr 2 w Puławach);

Szkoły podstawowe: I – Jakub Konieczny (SP nr 3 w Puławach), II – Patrycja Rzepka (SP nr 10 w Puławach), III – Ewa Małecka (SP nr 3 w Puławach).

Ewa Górka, nauczyciel SP nr 10 w Puławach

Historia Ziemi Puławskiej

Dzieje Kębła

Miejscowość położona jest na południe od Wąwolnicy. Jest ona miejscem objawienia w 1278 r. Matki Boskiej Kębelskiej, które zapoczątkowało lokalny kult. Dziś o tym wydarzeniu przypominają kapliczki.

Losy kębelskiego majątku są ściśle związane z losami Polski i rodziny Czartoryskich, którzy po powstaniu listopadowym utracili majątek. Wówczas przejęła go rodzina Wesslów. Na wzgórzu około 1880 r. wybudowali w stylu klasycystycznym pałacyk. Pięknie położony budynek został otoczony rozległym, 10-hektarowym parkiem. Jednak rodzina ta była źle wspomniana wśród miejscowych,

jako wysługująca się caratowi i sklócona z mieszkańcami wsi. Wrogość była tak duża, że podobno sprzedaż majątku, na przełomie wieków, była wymuszona zagrożeniem życia właściciela. Majątek kupili Rostworowscy. Antoni Rostworowski jeszcze za czasów zaborów zaangażował się w działania społeczne na rzecz okolicy. Wspierał finansowo szkoły rolnicze, m.in. w Nałęczowie, zakładał kółka rolnicze i spółdzielnie mleczarskie (w Rogalowie), a w swoim majątku organizował tajne obozy harcerskie.

Był narodowym demokratą i w czasie I wojny światowej współpracował z Komitetem Narodowym Polski. Był też współorganizatorem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Uczelnia upamiętniła swego fundatora popiersiem Henryka Sienkiewicza, z którym Rostworowscy byli spokrewnieni. Po wojnie kontynuował swoje dzieło już legalnie, z jeszcze większym rozmachem: od budowy czteroklasowej szkoły dla dzieci folwarcznych w Kęble po współorganizację Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wśród jego synów na uwagę zasługuje Jan Maria Rostworowski, znany dziennikarz i odważny żołnierz, jeden z „cichociemnych”.

Rodzina straciła majątek w 1944 r., ale zachowała wdzięczną pamięć i szacunek lokalnej społeczności. Obecnie we dworze mieści się szkoła specjalna i istniejący przy niej ośrodek hipoterapii.

Dzieje Kośmina

Kośmin położony jest w gminie Żyrzyn. W miejscowości znajduje się dwór otoczony parkiem, który wybudowała w miejsce starych zabudowań Anna z Kisielnickich wraz z mężem Tadeuszem Kossakiem. W 1911 r. Kossakowie sprzedali dwór Zofii Zalewskiej. W 1935 r. odkupiła go Helena z Erbów Tańska, a po niej dziedzicami zostali Tadeusz Tański, Anna Mikłaszewska i Andrzej Mikłaszewski. W 1890 r. urodziła się tutaj Zofia Kossak-Szczucka, polska powieściopisarka, uczestniczka ruchu oporu „Żegota” przeciwko niemieckiej okupacji Warszawy podczas II wojny światowej. Był to jej dom rodzinny. Ostatnio w księgach parafialnych w Gołębiu odnaleziono akt śmierci młodszego

brata Zofii, Stefana: *Działo się to we wsi Gołąb 18/30 września 1891 r. o godzinie czwartej po południu. Stawili się Piotr Czarniecki lat 31 i Stanisław Mierzyński lat 33, obaj właściciele majątku Osmolice, mieszkający w Osmolicach, i ogłosili, iż 16/28 września br. o godzinie czwartej nad ranem we wsi Kośmin zmarł w wieku 8 miesięcy Stefan Kossak, syn Tadeusza i jego żony Anny z domu Kisielnickiej, urodzony i mieszkający z rodzicami we wsi Kośmin, należącej do rodziców zmarłego. Po stwierdzeniu zgonu Stefana Kossaka akt ów wszystkim obecnym został odczytany i podpisany przez księdza i świadków. We wszystkich oficjalnych publikacjach podawano, że Zofia Kossak przyszła na świat w Kośminie na Lubelszczyźnie 10 sierpnia 1890 r. Z tego aktu wynika, że Stefan przyszedł na świat w styczniu 1891 r., dlatego Anna Kossakowa nie mogła urodzić Zofii w sierpniu 1890 r. Pisarka musiała urodzić się w innym terminie.*

W 1944 r. w obawie przed Armią Czerwoną, dzięki pomocy partyzantów AK, właściciele opuścili dwór. W tym samym roku, po reformie rolnej i przejściu majątku przez Skarb Państwa budynki przekazano w użytkowanie szkole.

Na zespół dworsko-parkowy składa się: parterowy budynek w klasycyzującym, uproszczonym detalu z piętrowym ryzalitem, przykryty wielospadowym dachem oraz park. Park otaczający dwór tworzy od frontu dość dobrze czytelne wnętrza przejazdowe, okolone drzewami, których znaczna część to stare nasadzenia dawnego parku. Istniejący na terenie parku drzewostan można podzielić na 3 grupy: pozostałości dawnej kompozycji parkowej z naturalnym podrostem, naturalne zadrzewienia nadrzeczne i współczesne dosadzenia. Powojenne dosadzenia to aleja z topoli kanadyjskiej wzdłuż drogi dojazdowej zakończona przy dworze gęstą aleją świerkową. Dwór nie jest w rejestrze zabytków. W szkole powstała Izba Pamięci Zofii Kossak-Szczuckiej.

dr Grażyna Hołubowicz-Kliza

Edukacja

Naukę w klasach pierwszych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Powiat Puławski, 1 września 2013 r. rozpoczęło 1246 uczniów, w tym 88 uczniów w szkolnictwie specjalnym (szczegółowe dane w tabelach). Rekrutacja na rok szkolny 2013/2014 dla młodzieży w szkołach powiatowych prowadzona była w liceach ogólnokształcących, technikach oraz zasadniczych szkołach zawodowych. Absolwenci gimnazjów w porównaniu z rokiem poprzednim mieli możliwość wyboru z poszerzonej oferty kierunków kształcenia zawodowego o następujące kierunki: technik spedytor i technik handlowiec w Technikum w Zespole Szkół im. J.K. Witkiewicza w Kazimierzu Dolnym, technik

Liczba uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych, dla których Powiat Puławski jest organem prowadzącym

Szkoła	Liczba uczniów w roku szkolnym		Tendencja	Liczba uczniów przyjętych do klas pierwszych w roku szkolnym		Tendencja
	2012/13	2013/14		2012/13	2013/14	
Zespół Szkół nr 1 w Puławach	464	536	+72	111	162	+51
Zespół Szkół nr 2 w Puławach	519	540	+21	181	184	+3
Zespół Szkół nr 3 w Puławach	444	421	-23	128	177	+49
I LO w Puławach	745	746	+1	208	266	+58
Zespół Szkół Technicznych w Puławach	937	917	-20	322	232	-90
Zespół Szkół nr 2 w Nałęczowie	220	181	-39	54	46	-8
Zespół Szkół w Kazimierzu Dolnym	180	173	-7	62	51	-11
Zespół Szkół w Żyrzynie	105	-	-	17	-	-17
Centrum Kształcenia Zawodowego w Puławach	-	40	+40	-	40	+40
Razem	3614	3554	-60	1083	1158	+75

organizacji reklamy w Technikum nr 1 w Zespole Szkół nr 1 im. M. Sempołowskiej w Puławach, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej w Technikum nr 2 w Zespole Szkół im. E. Kwiatkowskiego w Puławach, technik weterynarii w Technikum nr 3 w Zespole Szkół nr 3 im. M. Dąbrowskiej w Puławach. Ponadto na bazie dydaktycznej i lokalowej Centrum Kształcenia Praktycznego w Puławach powołano nowy zespół placówek pod nazwą Centrum Kształcenia Zawodowego, w skład którego weszła Zasadnicza Szkoła Zawodowa kształcąca w zawodzie operator obrabiarek skrawających oraz mechanik pojazdów samochodowych. W systemie szkolnictwa specjalnego w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. M. Grzegorzewskiej w Puławach w ramach Szkoły Podstawowej Specjalnej utworzono oddział przedszkola specjalnego.

Wyniki rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych na rok szkolny 2013/2014, w porównaniu z rokiem poprzednim, wskazują na wzrost liczby uczniów w klasach pierwszych. Rozpoczęło w nich naukę o 75 uczniów więcej niż w roku poprzednim. Wzrosła także w stosunku do roku ubiegłego liczba uczniów w szkołach powiatowych, którzy miejsce zamieszkania posiadają poza Powiatem Puławskim – w roku szkolnym 2013/2014 w naszych szkołach uczy się 401 uczniów spoza Powiatu Puławskiego; natomiast

w latach poprzednich było ich: 2012/2013 – 305 osób, 2011/2012 – 355 osób.

Większe zainteresowanie młodzieży kształceniem w szkołach powiatowych, zwłaszcza zawodowych, spowodowane jest ofertą kierunków kształcenia corocznie wzbogacaną oraz dostosowywaną do wymagań rynku pracy i odpowiadającą jednocześnie potrzebom i zainteresowaniom młodzieży. Na wybór szkoły przez młodzież bez wątplenia mają również wpływ dobre wyniki nauczania potwierdzone zdawalnością egzaminu maturalnego i egzaminów zawodowych. Nie bez znaczenia przy wyborze szkoły przez młodzież (zwłaszcza pochodzącą spoza miejsca siedziby szkoły) jest możliwość zamieszkania w internacie. Internaty w szkołach powiatowych funkcjonują przy:

1. I Liceum Ogólnokształcącym w Puławach, w którym przebywa 171 wychowanków;
2. Zespole Szkół nr 2 w Nałęczowie, w którym przebywa 90 wychowanków;
3. Zespole Szkół w Kazimierzu Dolnym, w którym przebywa 30 wychowanków;
4. Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Puławach (Bursa Szkolna), w której przebywa 252 wychowanków.

Liczba uczniów w szkolnictwie specjalnym, dla których Powiat Puławski jest organem prowadzącym

Szkoła	Liczba uczniów w roku szkolnym		Tendencja	Liczba uczniów przyjętych do klas pierwszych w roku szkolnym		Tendencja
	2012/13	2013/14		2012/13	2013/14	
Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Puławach	57	52	-5	16	20	+4
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Puławach	72	63	-9	23	24	+1
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Puławach	184	178	-6	27	34	+7
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kęble	61	64	+3	5	10	+5
Razem	374	357	-17	71	88	+17

Internaty funkcjonują także przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Puławach (internat przeznaczony jest dla dziewcząt, w którym przebywa 28 wychowanków), przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Kęble, w którym przebywa 54 wychowanków oraz przy Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii, w którym przebywa 64 wychowanków.

Agnieszka Kwit, Wydział Edukacji, Starostwo Powiatowe

Być Najlepszym – nagrody Starosty

Już od dwóch miesięcy młodzież, po przerwie wakacyjnej, uczy się z nowymi siłami. Jest to dobry moment, by przypomnieć, że każdy rok szkolny kończy się przyznaniem Nagród Starosty dla najlepszych uczniów szkół, dla których organem prowadzącym lub dotującym jest Powiat Puławski. Kryterium do nagrody stanowią: osiągnięcie bardzo dobrych wyników w nauce, zaangażowanie w działalność o charakterze artystycznym, udział w przygotowaniu i realizacji projektów o tematyce historycznej, obywatelskiej, samorządowej, patriotycznej, ekologicznej i promującej zdrowy styl życia. Podsumowaniem minione-

go roku szkolnego (2012/2013) była uroczysta gala z udziałem młodzieży, nauczycieli i rodziców, która odbyła się tuż przed wakacjami (27 czerwca) w POK „Dom Chemika”. Nagrodzono 93 uczniów i 16 zespołów uczniowskich. Pula nagród pieniężnych wyniosła 43550 złotych.

Życząc młodzieży wielu sukcesów, zachęcamy do zdobywania wiedzy i do aktywności. Nauka i zaangażowanie w sprawy środowiska procentują własnym rozwojem i jakością relacji z innymi ludźmi, co przekłada się na wzbogacenie życia osobistego, a jednocześnie tworzy klimat społeczny naszego powiatu.

(AM)

Kolejny sukces PCDZN w Puławach

Powiatowe Centrum Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli w Puławach po raz kolejny będzie realizatorem szkoleń dla nauczycieli z województwa lubelskiego. Od kilku lat PCDZN staje do nieograniczonych przetargów, ogłaszanych przez Lubelskiego Kuratora Oświaty, na prowadzenie szkoleń dla nauczycieli z województwa lubelskiego. W tym roku pokonaliśmy wiele placówek, większość niepublicznych, tym większy jest sukces.

Mamy zaszczyt zorganizować i przeprowadzić cztery konferencje dla 400 uczestników na temat „EWD jako wskaźnik oceny efektywności kształcenia”. Spotkania odbywać się będą w Lublinie, Chełmie, Zamościu i Białej Podlaskiej. Realizowany temat jest priorytetem w polityce oświatowej państwa. Celem konferencji jest doskonalenie kompetencji oraz umiejętności dyrektorów i nauczycieli w zakresie wykorzystania wskaźników EWD do projektowania rozwoju placówki oraz budowania wewnętrznego systemu zapewniania efektywności pracy, poprzez stosowanie dobrych praktyk.

Edukacyjna wartość dodana jest cechą szkoły i pokazuje, jak szkoła radzi sobie w przygotowywaniu uczniów do egzaminu zewnętrznego w porównaniu z uczniami innych szkół w Polsce. Czynniki efektywności nauczania są swoiste dla każdej ze szkół i rozpoznanie ich jest ważne dla poprawy pracy szkoły i osiąganych przez nią sukcesów. Wskaźniki EWD dają możliwość wnioskowania o efektywności nauczania w zakresie sprawdzanym egzaminem zewnętrznym. Efektywność rozumiemy tu jako wykorzystanie potencjału uczniowskiego (mierzonego wynikiem sprawdzianu). Wskaźnik EWD dla szkoły pokazuje, jak został wykorzystany potencjał uczniów w porównaniu ze szkołą o podobnych zasobach uczniowskich.

Drugie zadanie, które będzie realizowane przez PCDZN w ramach kuratorskich grantów, jest pokrewne w tematyce i jest to grant pod hasłem „Efektywne metody poprawy wyników kształcenia w szkołach podstawowych z wykorzystaniem analiz wyników sprawdzianu; rady pedagogiczne szkół podstawowych”. Jednakże szkolenia te

Starosta W. Popiołek wręcza nagrody najlepszym uczniom

skierowane są do konkretnych szkół wskazanych przez Kuratorium, mają charakter warsztatów prowadzonych z całą radą pedagogiczną. W ramach tych szkoleń nasi doradcy odwiedzą 22 szkoły z całego województwa. W moim przekonaniu tego typu szkolenie przyniesie wymierną korzyść danej szkole w postaci wzrostu kompetencji nauczycieli w zakresie pogłębionej, zespołowo przeprowadzonej analizy i interpretacji wyników Sprawdzianu, doskonalenia umiejętności nauczycieli w zakresie wyciągania wniosków z tej analizy i interpretacji, umiejętność projektowania pracy dydaktycznej z uwzględnieniem wyników kontekstowej analizy, w szczególności czynników szkolnych oraz w aspekcie kształcenia umiejętności projektowania działań podnoszących efektywność nauczania i opracowania wieloletniej koncepcji pracy szkoły ukierunkowanej na podniesienie wyników kształcenia i wszechstronny rozwój uczniów.

Trzecie zadanie, również priorytetowe, które zrealizuje PCDZN odnosi się do organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, tj. „Diagnoza pedagogiczna uczniów z trudnościami w nauce i upośledzonymi umysłowo. Praca z dzieckiem niepełnosprawnym w warunkach poradni”. W obszarze tego tematu znajdują się m.in. takie zagadnienia: wczesne sygnały ostrzegawcze uczniów z trudnościami w nauce, interdyscyplinarne podejście do zagadnienia trudności w nauce – specyficzne i niespecyficzne trudności w uczeniu się, diagnoza pedagogiczna, zastosowanie narzędzi badawczych w rozpoznawaniu specyficznych trudności w uczeniu się pod postacią ryzyka dysleksji, dysleksji rozwojowej, dysgrafii, dyskalkulii, narzędzia diagnostyczne do diagnozy dziecka upośledzonego, modele postępowania oraz metody i formy terapii.

Rekrutacja na ww. szkolenia jest już zakończona. Poziom zainteresowania tematyką szkoleń jest tak duży, że na konferencję dotychczas zgłosiło się około 600 osób z całego województwa. Ze względu na ograniczenia wynikające ze Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia Publicznego i zgodnie z podpisaną umową Centrum musi realizować zadania zgodnie z warunkami zamówienia.

Niemniej zapraszamy serdecznie wszystkich zainteresowanych naszą ofertą do kontaktu z PCDZN – wszyscy Państwo otrzymacie profesjonalne wsparcie zrealizowane i dostosowane do specyfiki i warunków pracy szkół i placówek.

Anna Baracz, dyrektor PCDZN w Puławach

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy - wakacje to czas na podsumowanie

W roku szkolnym 2012/2013 zrealizowaliśmy większość założonych celów i planów. Na szczególne podkreślenie zasługuje stałe dbanie o rozwój pasji i zainteresowań naszych podopiecznych. Kilku wychowanków rozpoczęło treningi piłki nożnej w puławskim klubie sportowym MKS „Puławiak” Puławy. Treningi

Najlepsi sportowcy z MOW-u

odbywały się poza terenem ośrodka. Dodatkową nagrodą za dobre zachowanie i wkład włożony w odbywane zajęcia był udział chłopców w rozgrywkach międzyklubowych. Oprócz tego wychowankowie brali udział w zajęciach pływackich, tenisa stołowego, piłki siatkowej, halowej piłki nożnej, gdzie godnie reprezentowali naszą placówkę w powiecie i w Polsce. Do ich sukcesów sportowych należy: II miejsce w XVII Międzynarodowych Zawodach w Trójboju Sportowym, II miejsce w I Ogólnopolskich Mistrzostwach MOW w Grach Logicznych, II miejsce w XII Mistrzostwach Polski MOW w piłkarskich „6” na boiskach trawiastych, III miejsce w grupie C w Powiatowych eliminacjach turnieju piłki siatkowej szkół ponadgimnazjalnych.

Obok troski o rozwijanie zainteresowań sportowych naszych uczniów duży nacisk kładliśmy na rozwój umysłowy. Jak co roku w naszej placówce odbył się egzamin gimnazjalny i egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

7 czerwca 2013 r. w naszym ośrodku po raz pierwszy odbył się egzamin państwowy ze spawania metodą 135. Po wstępnej weryfikacji do egzaminu zakwalifikowało się 7 wychowanków. Michał Łukaszyk, Kamil Ciołek i Jakub Kapica przystąpili do egzaminu i zdali go z wynikiem pozytywnym. Uzyskali kwalifikacje spawacza zgodnie z normami Instytutu Spawalnictwa w Gliwicach.

Każdy wychowanek przebywający w placówce korzysta z pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Rokrocznie podopieczni przygotowani są do procesu usamodzielnienia. Pedagog i psycholog pomagają podopiecznym w wypełnieniu odpowiednich dokumentów, m.in. Indywidualnego Programu Usamodzielnienia obowiązującego w ośrodkach pomocy społecznej w całej Polsce. W miarę zgłaszanych przez wychowanków potrzeb zespół psychologiczno-pedagogiczny stara się pomóc najbardziej potrzebującym w uzyskaniu lokalu mieszkaniowego. Dzięki staraniom pani pedagog i współpracy z odpowiednimi instytucjami jeden z naszych podopiecznych uzyskał mieszkanie socjalne na 1 rok z możliwością dalszego najmu dla wychowanka i jego dwójki rodzeństwa. Chłopiec nie mógł liczyć na pomoc rodziny w kwestii mieszkaniowej i ogólne wsparcie po opuszczeniu placówki. Dzięki przychylności dyrekcji, wychowawców i innych pracowników ośrodka

przygotowano zbórkę najpotrzebniejszych rzeczy do nowego, pustego mieszkania. Jest to małutkie, wyremontowane 20-metrowe lokum z aneksem kuchennym. Dzięki naszym wspólnym staraniom wychowanek rozpoczął samodzielne życie po opuszczeniu ośrodka wychowawczego. Pomoc w usamodzielnieniu to nie tylko pomoc w uzyskaniu mieszkania. Dzięki zdobytym kwalifikacjom spawacza i staraniom nauczyciela zawodu inny nasz wychowanek uzyskał zatrudnienie w puławskiej firmie MEZAP Zakład Budowy Aparatury i Remontów Specjalistycznych Sp. z o.o. pedagog współpracując z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łukowie, przyczyniła się do szybszej wypłaty pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, co ułatwiło wychowankowi rozpoczęcie dorosłego życia. W chwili obecnej zamieszkuje on w bursie szkolnej, ale mamy nadzieję, że dzięki pracy zarobkowej w niedługim czasie stać go będzie na wynajęcie mieszkania. Miniony rok szkolny upłynął również pod znakiem zainteresowań turystycznych i kulturalnych. Wychowankowie korzystali z wycieczek pieszych, rowerowych oraz autokarowych po najbliższej okolicy i przepięknych zakątkach naszego kraju. To był również czas na spotkania z ciekawymi ludźmi, np. z kolekcjonerem starych samochodów. Ponadto odbywały się dyskoteki z udziałem zaprzyjaźnionego MOW-u w Podgłębokiem, akademie, zawody wędkarskie, spotkanie z okazji Dnia Matki, bierzmowanie, różne konkursy na terenie ośrodka i szkoły, a także udział w imprezach kulturalnych na terenie miasta Puławy, np. 11 listopada, udział w uroczystości nadania imienia Tajnej Organizacji Nauczycielskiej nowo wybudowanemu rondu na ul. Górnej w Puławach.

Podsumowując, mijający rok szkolny 2012/2013 należy uznać za udany. 2 września do ośrodka przybyli nowi wychowankowie. Mamy nowe cele i pomysły. Życzę wszystkim nauczycielom, wychowawcom i dyrekcji dużo cierpliwości, spokoju, wytrwałości i zrozumienia dla naszych podopiecznych w nowym roku szkolnym 2013/2014.

Małgorzata Cywka, pedagog MOW-u w Puławach

Kształcimy profesjonalistów!

Z dumą informujemy o sukcesach absolwentów Zespołu Szkół nr 2 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Puławach. Według opublikowanej przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Krakowie listy wyników egzaminów zawodowych w szkołach woj. lubelskiego – sesja letnia 2013: uzyskany całkowity średni wynik techników pojazdów samochodowych – 100% (56,8)*, techników mechaników – 84,62% (60,9) i techników budownictwa – 73,68% (53,4), którzy przystąpili do etapu pisemnego i praktycznego egzaminu, wynosi w Technikum nr 2 w Puławach – 86,10%. To wynik, który tradycyjnie stawia naszą szkołę na czele szkół zawodowych nie tylko powiatu puławskiego. Jeszcze większą satysfakcję sprawia tegoroczne zestawienie wyników

egzaminów Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 2 w Puławach. Według danych na temat egzaminów zawodowych zasadniczych szkół zawodowych i szkół policealnych województwa lubelskiego zdawalność egzaminu zawodowego pisemnego i praktycznego w kształconych zawodach wyniosła: monter instalacji i urządzeń sanitarnych – 100% (96,7), technolog robót wykończeniowych w budownictwie – 100% (88,2), mechanik pojazdów samochodowych – 95,24% (88,0). Uzyskana średnia tych, którzy otrzymali dyplom zawodowy w sesji 2013 w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 w Puławach wynosi – 98,41%, co wysoko lokuje szkołę już nie tylko w regionie puławskim, ale w krajowej czołówce szkół zawodowych.

W imieniu całej społeczności szkoły składam gratulacje naszym absolwentom za tak wysokie wyniki i życzenia wszelkiej pomyślności zarówno w pracy zawodowej, jak i życiu osobistym.

Szczegółowe informacje zamieszczono na stronie: zs2.pulawy.pl w zakładkach: Analiza wyników w sesji letniej 2013 „technika i szkoły policealne” oraz „zasadnicza szkoła zawodowa”. (...) w nawiasie podano średnią zdawalność w województwie.

Marek Klepko

Dzień Chłopaka w ZS nr 2 w Puławach

Tegoroczny Dzień Chłopaka świętowano w szkole pod hasłem wyborów „Króla Budexu”. Dziesięciu pięcioletnio wyselekcjonowanych kandydatów stanęło w konkursowe szranki. Pierwszym zadaniem, jakiemu poddaliśmy śmiałków, była autoprezentacja. Nie dla każdego powiedzenie o sobie przysłowiowych kilku słów było proste, jednak wszyscy urokiem osobistym zjednali sobie przychylną licznemu zgromadzonej publiczności i specjalnie na tę okoliczność powołanego jury. Następnie kandydaci musieli odpowiedzieć na trudne pytania, sprawdzające poziom abstrakcyjnego myślenia. Po tej konkurencji nastąpiła wstępna eliminacja i w naszej zabawie pozostało osiem osób. Następnie sprawdziliśmy romantyczną stronę kandydatów. Musieli „na gorąco” wymyślić strofy dwuwiersza poświęconego swojej wybrance. Okazało się, że nie wszyscy byli w stanie odszukać w sobie wenę, by błysnąć własną twórczością, ale niektórzy wzbudziła chociaż salwę śmiechu. Kolejnym wyzwaniem było strzelanie do celu. Chłopcy musieli pestkami śliwek trafiać z procy do balonów, a potem rozwiązywać kolejne niebanalne zadania. Do następnej konkurencji przystąpiła już tylko szóstka „graczy”. Na środek sceny wniesiono pięć krzeseł, a uczniowie musieli jak najszybciej zdobyć, narzucone przez prowadzącą Agnieszkę i Andżelikę, przedmioty: cudzy zegarek, kłapek i papier toaletowy, by usiąść na jednym z krzeseł. Po tym zadaniu pozostała już tylko finałowa trójka: Piotrek Orłowski z 4at, Eryk Jeżyna z 4at i Kuba Włodarczyk z 2gt. W tym momencie sprawdzili-

śmy predyspozycje panów jako przyszłych mężów. Nastąpił konkurs bicia piany. Zdecydowanie najlepiej poradził sobie w tym kuchennym pojedynku Eryk. Ostatnia grupa konkurencji miała za zadanie sprawdzić rodzicielskie możliwości kandydatów. W pierwszej części śpiewali kołysanki, w drugiej pletli naszym długowłosym uczennicom warkocze, a w trzeciej szusowali slalomem po ośnieżonych stokach przy pomocy PS3. Najlepsze wrażenie na jury zrobił Eryk Jeżyna i to on otrzymał tytuł „Króla Budexu” i specjalnie zaprojektowaną z tej okazji koszulkę. Po wspólnym świętowaniu Dnia Chłopaka ponowiono życzenia w węższym gronie – poszczególnych klasach, gdzie dziewczęta przygotowały niespodzianki dla kolegów.

Gabriela Sieprawska, ZS nr 2 w Puławach

Polsko-ukraińska wymiana młodzieży

W dniach 21-28 września 2013 r. w Zespole Szkół nr 3 w Puławach zrealizowano projekt w ramach wymiany młodzieży polsko-ukraińskiej dotyczący współpracy między miastami Bojarka – Puławy. W wymianie wzięło udział 30 uczniów oraz 5 nauczycieli. Projekt kontynuowany jest od 2005 r., kiedy to zawarto umowę pomiędzy partnerskimi szkołami, która trwa do dziś z niegasnącym zainteresowaniem i powodzeniem u młodzieży obydwu krajów.

We wrześniu bieżącego roku uczniowie z Ukrainy uczestniczyli w programie przygotowanym przez Annę Lis oraz Annę Błaszczak, nauczycielki ZS nr 3, które podjęły się współpracy z miastem partnerskim po raz pierwszy. Plan pobytu młodzieży z bojarskiego gimnazjum obejmował: niedzielny Family Day, podczas którego uczniowie puławscy wraz ze swoimi rodzinami zapewnili gościom mnóstwo atrakcji, m.in. wycieczki, basen, kręgle, zwiedzanie: Parku Czartoryskich, ruin zamku oraz rynku w Kazimierzu Dolnym, KUL-u (muzeum, gmach budynku, Wydział Filologii Rosyjskiej i Ukraińskiej), Majdanka

oraz atrakcje sportowo-rekreacyjne: Park Linowy, ognisko, basen. Goście uczestniczący w wymianie odwiedzili także Puławską Straż Pożarną, odbyli spotkanie z Prezydentem Miasta Januszem Groblem. Oprócz wycieczek i zwiedzania uczniowie z Ukrainy uczestniczyli również w życiu szkoły. W czwartek odbył się „Dzień polsko-ukraiński” przygotowany przez organizatorki projektu: nauczycielkę języka rosyjskiego Annę Lis oraz Annę Błaszczak. Młodzież ukraińska zaprezentowała narodowe piosenki i tańce, a nasi uczniowie przygotowali tradycyjne polskie potrawy. Na koniec wszyscy uczestnicy uczyli się tańca Polonez, po uprzednim obejrzeniu filmu ze Studniówki. W przedostatnim dniu uczniowie wspólnie przygotowywali prezentacje multimedialne dotyczące wymiany w ramach podsumowania projektu. Grupa puławska miała możliwość degustacji dań przygotowanych przez gości. Ostatniego dnia pożegnaliśmy się i podziękowaliśmy za wspólnie spędzony tydzień w miłej, „międzynarodowej” atmosferze.

Językiem obowiązującym w wymianie był język rosyjski, ponieważ uczniowie ukraińscy, jak i polscy, dość dobrze się nim posługują. W ZS nr 3 język rosyjski nauczany jest w klasach pedagogicznych, a młodzież, która coraz chętniej się go uczy, może wykorzystać i sprawdzić w praktyce swoje możliwości zarówno w pierwszym, jak i drugim etapie wymiany. W sytuacjach trudnych językowo jako tłumaczka pomagała nauczycielka języka rosyjskiego, która była współorganizatorką aktywnie uczestniczącą w wymianie.

Pierwszy etap wymiany jest już zakończony. Sądząc po serdecznych uściskach i łzach na pożegnanie, wydaje się, że zakończony z sukcesem. Przed nami drugi etap – wyjazd wiosną do Bojarki i podtrzymanie nowo nawiązanych przyjaźni.

*Anna Lis i Anna Błaszczak, organizatorki wymiany
fot. Ł. Szymonik*

Talent moja przyszłość

Nie przepracowałem ani jednego dnia w swoim życiu, wszystko co robiłem to była przyjemność - to słowa Tomasa Edisona. Czy w czasach błyskawicznego rozwoju nowoczesnych technologii, globalizacji, zmiany stylu życia mamy szansę na to samo co sławny wynalazca?

Przyszłość zawodowa człowieka powinna być zbudowana na solidnych fundamentach. Stabilne i mocne podstawy gwarantują sukces, nawet jeśli po drodze natrafimy na przeszkody. Wybierając drogę edukacyjną i zawodową, często zapominamy, że to w nas samych drzemie największy potencjał, który odpowiednio wykorzystany pozwala odnosić sukcesy. Młodzi ludzie, goniąc za nowinkami, modą, ulegając reklamie i marketingowi, nie widzą u siebie możliwości rozwoju zawodowego i ich przyszłość jest jak „kolas na glinianych nogach” – ciekawa, ale zupełnie

Uczestnicy wymiany

Laureaci konkursów

niestabilna. Talent to szczególna umiejętność w danym kierunku. Łatwo ją zauważyć szczególnie na tle grupy rówieśniczej. Jednym nauka języków obcych sprawia przyjemność i satysfakcję, inni potrzebują dużo czasu i pieniędzy żeby osiągnąć przeciętne umiejętności posługiwania się danym językiem. Odkrywając swój talent, pielęgnując go i rozwijając, budujemy solidne fundamenty naszej przyszłości zawodowej. Zwiększa się szansa na satysfakcjonującą pracę, która pozwala zarówno na rozwój zawodowy, jak i osobisty. Żeby marzenia zmienić w rzeczywistość trzeba przede wszystkim zacząć robić to, co wychodzi nam najlepiej, wyznaczyć sobie cel i podejmować wszelkie działania, które przybliżą nas do jego osiągnięcia.

V edycja Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery przebiegała pod hasłem „Odkryj talenty swojego dziecka”. Rodzice i nauczyciele są pierwszymi odkrywcami zainteresowań i talentów u dzieci i młodzieży. Warto uważnie przyrzeć się uczniom i pomóc im wskazać drogę, jak zawodowo można wykorzystać posiadany potencjał.

Doradca zawodowy Młodzieżowego Centrum Kariery OHP w Puławach, przychylając się do hasła tegorocznej edycji OTK, również postanowił odkrywać talenty wśród uczniów III klas gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, organizując konkurs „Talent moja przyszłość”. Do udziału zostały zaproszone 24 placówki edukacyjne z całego powiatu puławskiego. Konkurs obejmował pięć kategorii tematycznych i odbył się w dniach 14-18 października 2013 r.

Konkurs kulinarny „Cooking show” odbył się na terenie Galerii Zielona i polegał na tym, że każda zgłoszona drużyna miała za zadanie przygotować wskazane potrawy kulinarne z dostępnych produktów spożywczych. Po rywalizacji konkursowej uczniowie Zespołu Szkół nr 1 im. S. Sempołowskiej w Puławach zaprezentowali pokaz Carvingu. Produkty do konkursu dostarczył market Kaufland w Puławach. W konkursie artystycznym uczniowie prezentowali przed jury swój występ wokalny lub instrumentalny. Konkurs odbył się pod patronatem Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Romualda Twardowskiego w Puławach w siedzibie szkoły. Konkurs literacki obejmował przygotowanie w formie pisemnej wiersza lub utworu prozator-

skiego o temacie „Moja przyszłość”. Patronat nad konkursem objęła Powiatowa Biblioteka Publiczna w Puławach. Zebrane utwory, opracowane introligatorsko dostępne są w siedzibie Biblioteki na ul. 6 Sierpnia 5. Prace laureatów konkursu zostaną wydrukowane, m.in. w kwartalniku powiatowym. Patronat nad konkursem języka angielskiego objęło Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Puławach oraz The Bambury School Szkoła Języków Obcych w Puławach, która przygotowała i przeprowadziła I etap – test pisemny i II etap, którym była rozmowa z komisją. Wartość nagród w postaci kursów językowych wynosiła 13 tys. zł. Konkurs wiedzy technicznej skierowany był tylko do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Patronat nad konkursem objęła Politechnika Lubelska. Uczniowie rozwiązywali zadania testowe przygotowane przez PL z zakresu podstawowej wiedzy na temat mechaniki, elektrotechniki i informatyki, budownictwa i architektury, inżynierii środowiska, zarządzania oraz podstaw techniki.

Honorowy patronat nad konkursem objął Starosta Puławski Witold Popiołek, Prezydent Miasta Puławy Janusz Grobel oraz Lubelski Wojewódzki Komendant OHP Anna Szymala.

Uroczyste podsumowanie konkursu odbyło się 18 października w Państwowej Szkole Muzycznej I st. w Puławach. Na uroczystość przybyli przedstawiciele patronujących w konkursie instytucji, zaproszeni goście oraz młodzież wraz z opiekunami ze szkół biorących udział w konkursie.

Laureaci konkursów:

kulinarnego „Cooking show”: I. PG imnazjum z Cholewianki (Wiktoria Karwowska, Alicja Śmigowska, Dominik Karpiński), II. Gimnazjum nr 4 w Puławach (Agata Mantyka, Monika Budzisz, Klaudia Swatek), III. PG z Kazimierza Dolnego (Bogdan Lis, Zosia Walczak, Agata Szymczyk).

artystycznego: Szkoły gimnazjalne – wokal: I. Aleksandra Raniuszek z PG w Końskowoli, II. Karolina Berlińska z PG-MOS w Puławach, III. Magdalena Zielińska z PG w Górze Puławskiej; **Szkoły ponadgimnazjalne – wokal:** I. Karolina Kluz z LO im. KEN w Puławach, II. Kamil Wójtowicz z I LO w Puławach i Sosik Marta i Kacper Gołda z ZS nr 3 w Puławach, III. Justyna Grzelak z ZST w Puławach i Paulina Miazga z LO im. KEN w Puławach; **Wyróżnienia:** Łukasz Twardzik z ZS w Nałęczowie, Paula Michna z ZS w Kazimierzu Dolnym, Karolina Miarczyńska z ZS nr 3 im. w Puławach; **Wyróżnienie od organizatora za własny utwór:** Emil Zdun z SZ nr 1 w Puławach; **Szkoły gimnazjalne – instrument:** II. Michał Wachowiec PG przy I LO w Puławach i Grzegorz Tutkaj z PG w Końskowoli, III. Anita Szymanek PG przy I LO w Puławach; **Szkoły ponadgimnazjalne – instrument:** I. Karolina Kołodziej z ZS w Nałęczowie i Rafał Lenartowicz z I LO w Puławach, II. Agata Dzyr z I LO w Puławach, III. Maciej Wójcik z I LO w Puławach; **Wyróżnienie:** Gabriela Dobosz z ZSO nr 2 w Puławach.

językowego: Poziom gimnazjum: I. Wojciech Próchniak z PG Społecznego im. Ch. P. Aignera w Puławach, II.

Piotr Kwiatkowski z PG nr 4 w Puławach, III. Alicja Śmiłowska z PG w Cholewiance, IV. Maria Kubala z PG nr 3 w Puławach i Paulina Goluch z PG nr 4 w Puławach; **Poziom ponadgimnazjalny:** I. Klaudia Jędrych z I LO w Puławach, II. Kamila Zawadzka z I LO w Puławach, III. Sebastian Buda Gimnazjum Społecznego im. Ch.P. Aignera w Puławach, IV. Jakub Mikuła z III LO z ZSO nr 2 w Puławach, V. Zuzanna Kardas z I LO w Puławach;

literackiego: Poziom szkół gimnazjalnych: I. Magdalena Kozak z Żyrzyna, II. Maja Rojek z Końskowoli, III. Urszula Rodzik z Kazimierza Dolnego; **Poziom szkół ponadgimnazjalnych:** I. Jakub Pecio z ZS nr 2 w Puławach, II. Aleksandra Wagner z LO nr ZSO im. KEN w Puławach, III. Jan Charytanowicz z I LO w Puławach.

wiedzy technicznej: I. Michał Winiarski z LO im. KEN w Puławach, II. Jakub Lenartowicz ZST w Puławach, Łukasz Sułtan z I LO w Puławach i Mateusz Furtak z LO im. KEN w Puławach.

Organizator konkursu dziękuje wszystkim osobom, które wsparły inicjatywę i przychyliły się do propagowania idei konkursu oraz ufundowały nagrody, m.in.: Kaufland, Drukarnia Pewnik, Galeria Zielona, Politechnika Lubelska, Piotr Mróz – oprawa muzyczna „Mr Oz”, nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Puławach, The Bambury School Szkoła Języków Obcych w Puławach, Państwowa Szkoła Muzyczna I st. w Puławach, Publiczna Biblioteka Powiatowa w Puławach, Młodzieżowy Dom Kultury w Puławach. Wsparcie: ZS nr 1 im. S. Sempołowskiej w Puławach, ZST im. M Skłodowskiej-Curie w Puławach, Hotel „Izabella”. Patronat medialny sprawowali: Telewizja Lublin, Tygodnik Powiśla, Echo Końskowoli.

*Ilona Wrótniak-Terlecka, doradca zawodowy I st.
MCK OHP w Puławach*

Comenius wędruje do Niemiec

W dniach 22-28 września uczniowie I LO w Puławach pod opieką nauczycieli wzięli udział w kolejnym etapie projektu Comenius „Energy and Environment”, którego celem jest zwiększenie świadomości środowiskowej wśród młodzieży krajów Unii Europejskiej: Szwecji, Niemiec, Polski, Francji i Włoch.

Po wizytach we Włoszech i Francji, tym razem polska ekipa odwiedziła zachodnią część Niemiec: Nadrenię Północną – Westfalię, najsilniej uprzemysłowiony kraj związkowy słynący z głównego regionu przemysłowego – Zagłębia Ruhry. Zatrzymaliśmy się w miejscowości Lindlar, miasteczka położonego wśród malowniczych wzgórz około 30 kilometrów od Kolonii, gdzie naszym gospodarzem była miejscowa szkoła średnia – Gymnasium Lindlar. Podczas naszego pobytu odbywała się praca w grupach, której celem była wymiana doświadczeń przez młodzież przy wsparciu nauczycieli. Korzystając z zasobów Internetu, uczniowie pracowali nad zadaniem, którego celem był

wieloaspektowy opis przemysłu wydobywczego węgla oraz powiązanych z nim konsekwencji ekonomicznych, społecznych i kulturowych, a także prezentowali swoje kraje, regiony oraz szkoły i brali udział w projektach integracyjnych. W tym samym czasie nauczyciele planowali też zadania związane z kolejnymi wizytami w ramach Comeniusa. Nie zabrakło wyjazdów w ciekawe miejsca związane z projektem: odwiedziliśmy Metabolon – niegdyś wysypisko śmieci, obecnie zaś gigantyczne centrum uzyskiwania energii oraz ośrodek edukacyjno-biznesowy. Kompleks ten stanowi doskonały przykład, jak potencjalnie niebezpieczne dla środowiska miejsce można przekształcić w platformę, na której z korzyścią dla państwa spotyka się edukacja i przedsiębiorczość. Cytując jedną z uczennic: *Wycieczka do zakładu recyklingu wzbudziła zainteresowanie na pewno nas wszystkich. Nie było to tylko suche opowiadanie o problemie zanieczyszczeń spowodowanych odpadami, ale ciekawa forma nauki i zabawy. Wcześniej nie miałam pojęcia, że niektóre śmieci i odpady można wykorzystać na tak wiele sposobów. Szkoda, że w Polsce nie ma takich miejsc, które pokazałaby w interesujący sposób problem, który dotyczy każdego z nas.*

Kolejny punkt naszej podróży, „Zeche Zolleverin” w Essen, to niegdyś największa kopalnia na świecie, która jako zabytek na liście światowego dziedzictwa UNESCO generuje obecnie ok. 1500 miejsc pracy – liczba pewnie zwiększy się wraz z planowanym poszerzeniem współpracy z Uniwersytetem Kolońskim. Oprawdani byliśmy przez przewodnika o polskich korzeniach, który przedstawił historię świetności kopalni, ale też zagrożenia związane z panującymi tam morderczymi warunkami pracy. Oczywiście taki wyjazd to również okazja do poznania kultury i zabytków regionu. Z pewnością na długo pozostanie w naszej pamięci wycieczka do Kolonii, gdzie bezpośrednio z dworca kolejowego wychodzi się na plac przed ogromną gotycką katedrą, której budowę rozpoczęto w połowie trzynastego wieku. W całym mieście odnaleźć można echa minionych wieków pod postacią pozostałości architektonicznych, a ponadto odwiedzić np. Muzeum Czekolady, czy też spacerować się mostem przerzuconym przez Ren, który zdobi ponad 20 tysięcy kłodek.

Uczniowie I LO w Puławach na wyjeździe w ramach projektu

Poza częścią merytoryczną i kulturową projektu nie sposób nie wspomnieć o ogromnej uprzejmości i zaangażowaniu naszych niemieckich gospodarzy – cechach wykazywanych od samego początku, czyli przywitania przez dyrektora szkoły oraz burmistrza miasta, do zakończenia, czyli pożegnania na dworcu kolejowym w Kolonii z niemieckim koordynatorem projektu – Ariane Kramer. Po raz kolejny pozwolę sobie oddać głos naszym uczniom: *Mimo że Polska graniczy z Niemcami, tak naprawdę nigdy nie wiedziałam dużo o naszym sąsiedzie, nie zdawałam sobie sprawy, że Niemcy są tak przyjaznymi i otwartymi ludźmi uwielbiającymi spędzać razem czas z przyjaciółmi i bliskimi.*

Ten wyjazd już za nami. Każdy z nas na pewno coś z niego wyniósł. Teraz czas szykować się do wyjazdu do Szwecji, gdzie głównym tematem będzie energia i źródła jej pozyskiwania w poszczególnych krajach. A już niecałe cztery miesiące później Comenius przywędruje do Puław, gdzie mamy nadzieję godnie przyjąć zagranicznych gości i zaprezentować nasze miasto z jak najlepszej strony.

Paweł Cybula

Sprawy społeczne

Kampania społeczna „Nie bądź obojętny wobec przemocy”

3 października 2013 r. w Sali Pompejańskiej Starostwa Powiatowego w Puławach odbyła się kKonferencja pt. „Nie bądź obojętny na przemoc wobec dzieci” pod Honorowym Patronatem Starosty Puławskiego Witolda Popiołka. Konferencja współfinansowana przez MPiPS jest częścią Kampanii „Nie bądź obojętny wobec przemocy”, którą realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. W konferencji wzięło udział ponad 100 osób – przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej i Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu powiatu puławskiego, Sądu, Prokuratury, ochrony zdrowia, edukacji, Policji, organizacji pozarządowych działających w obszarze wsparcia krzywdzonego dziecka na terenie całego powiatu puławskiego.

Tematem przewodnim, jak też i całej kampanii, jest przemoc doświadczana przez dzieci. Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym i zawsze przynosi szkody w funkcjonowaniu rodziny i jej poszczególnych

Starosta W. Popiołek otworzył konferencję

członków. Największe spustoszenie powoduje w psychice dziecka, które nie potrafi skutecznie bronić się przed nią. Sprawcami przemocy są głównie bliskie dziecku osoby, często rodzice lub opiekunowie. Należy zwrócić uwagę, że nie tylko dziecko doświadczające bezpośredniej przemocy, ale również dziecko, które jest świadkiem przemocy w swojej rodzinie czy otoczeniu, np. w szkole, doznaje traumy, która rzutuje na całe jego życie. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na jednostki samorządowe gminne i powiatowe szereg zadań, które mają na celu pomoc osobom doznającym przemocy.

Głównym celem całej Kampanii jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zacieśnienie współpracy służb oraz wsparcie działalności specjalistów pracujących z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problem krzywdzenia dzieci. Uczestnicy konferencji mieli okazję pogłębić swoją wiedzę o specyfice przemocy wobec dzieci. Poruszono następujące zagadnienia:

- ▶ „Sytuacja dziecka krzywdzonego w rodzinie – konsekwencje w przyszłości” – wykład Małgorzaty Szulik (psycholog, trenerka Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, pracowała w Fundacji „Dzieci Niczyje”, współpracuje z La Stradą w zakresie pomocy terapeutycznej dla kobiet – ofiar handlu ludźmi, udziela specjalistycznej pomocy psychologicznej dzieciom, które są ofiarami przemocy fizycznej i wykorzystywania seksualnego oraz ich rodzinom);
- ▶ „Pomoc psychologiczna dziecku wykorzystywanemu seksualnie” – wykład Beaty Pawlak-Jordan (psycholog, seksuolog, koordynator Studium Pomocy Dzieciom Wykorzystywanym Seksualnie prowadzonego przez Fundację „Dzieci Niczyje”, superwizor zaburzeń seksualnych Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego, superwizor w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie);
- ▶ „Prawna ochrona dziecka krzywdzonego” – wykład Marcina Skiby (prawnik, konsultant Fundacji „Dzieci Niczyje”, pracownik Punktu Informacyjno-Konsulta-

Uczestnicy konferencji

cyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Białołęka m. st. Warszawy).

Przedstawiciele wielu jednostek działających w obszarze pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy wzięli udział w panelu dyskusyjnym, poszukując odpowiedzi na pytanie: „Czy lokalny system pomocy chroni krzywdzone dziecko?” w odniesieniu do naszego powiatu. Głos w dyskusji zabrali: Danuta Wolska – Prezes Sądu Rejonowego w Puławach, przewodnicząca Wydziału Rodzinnego i Nietletnich; Marta Romańska – prokurator, Prokuratura Rejonowa w Puławach, członek Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Puławach; Elżbieta Szymańska – członek Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Puławach, wiceprzewodnicząca Rady Miasta Puławy; Dariusz Perszko – dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Puławach; Marzanna Pakuła – przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Janowcu, Kierownik OPS w Janowcu; nadk. Barbara Czerwonka z Komendy Powiatowej Policji w Puławach, członek Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Puławach; Mieczysława Rozesłaniec – kierownik działu pomocy środowiskowej MOPS w Puławach; Beata Wagner – kierownik działu integracji i pomocy specjalistycznej MOPS w Puławach; Magdalena Chołody – kurator zawodowy Wydziału Rodzinnego i Nietletnich Sądu Rejonowego w Puławach; Hanna Kotowicz – członek Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, starszy specjalista pracy socjalnej GOPS Puławy.

W ramach Kampanii oprócz konferencji realizowane są jeszcze inne działania:

1. Konkurs plastyczny pn. „Przemoc w moich oczach – co to jest przemoc” wśród dzieci – podopiecznych czterech świetlic środowiskowych z terenu Miasta Puławy: Świetlica „Drewutnia”, Świetlica Środowiskowa”, Świetlica „Barka”, Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego „Lepsze Jutro”. Uczestniczyło w nim 46 dzieci. 26 września 2013 r. odbyło się rozstrzygnięcie konkursu uwieńczone wręczeniem dyplomów i na-

gród z udziałem: wicestarosty Pawła Nakoniecznego, członka Zarządu Powiatu Leszka Gorgoła oraz członków komisji oceniającej prace: Bożeny Nakoniecznej, kierownika I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych i Hanny Kotowicz, pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach. Nagrody otrzymali wszyscy uczestnicy konkursu.

2. W październiku rozpoczął się cykl warsztatów w wymiarze 60 godzin poświęconych pracy z dzieckiem krzywdzonym, podczas których specjaliści pracujący z osobami doświadczającymi przemocy doskonaliły swoje umiejętności diagnozowania oraz kontaktu z dzieckiem doświadczającym przemocy (pomocowe i interwencyjne).
3. We wrześniu rozpoczęły się spotkania grupy samopomocowej dla kobiet wychodzących z przemocy, które potrwać do grudnia. Bierze w nich udział 10 kobiet z terenu powiatu puławskiego, które już wcześniej uczestniczyły w różnych formach wsparcia.

Beata Pykacz, psycholog OIK PCPR w Puławach

Samodzielni nie sami – festyn w Żyrzynie

W ramach realizacji przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach projektu systemowego „Samodzielni – nie sami” 5 października 2013 r. w Żyrzynie na boisku sportowym „Orlik” odbyła się już po raz trzeci impreza sportowo-kulturalna dla osób niepełnosprawnych z terenu powiatu puławskiego, podczas której Alicja Jankiewicz, prezes Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych Sejmiku Wojewódzkiego zaprezentowała Konwencję o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Na scenie między innymi można było podziwiać występy Teatru „Zodiak”

Festyn w Żyrzynie

z Zespołu Dziennych Domów Pomocy Społecznej w Puławach oraz Warsztatu Terapii Zajęciowej działającego przy Puławskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Puławach. Twórczość artystyczną oraz wokalną zaprezentowały dwie grupy przedszkolaków z Gminnego Przedszkola im. Misia Uszatka w Żyrzynie, grupy taneczne oraz solistki – uczniowie ze Szkół Podstawowych w Osinach, Skrudkach, Żyrzynie, uczniowie z Gimnazjum im. Jana Pawła II w Żyrzynie oraz grupa wokalno-taneczna „Sympatyczni” z Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nałęczowie. Miłośnicy sportu zmierzli się w konkurencjach sportowych, jak: przeciąganie liny, bieg w workach i wiele innych. Dzieci przybyłe na imprezę miały nie lada rozrywkę na dużej pompowanej zjeżdżalni. Pod okiem animatora maluchy uczyły się także sztuki wykonywania balonowych kwiatów i malowania buziek bajkowymi motywami. Na wszystkich czekała gorąca kawa i herbata, popcorn, wata cukrowa oraz gorący posiłek w postaci pieczonej kielbaski i bigosu. Współorganizatorem imprezy był Urząd Gminy w Żyrzynie.

Jolanta Pruchniak, PCPR w Puławach

Dajmy im szansę

Pierwsza połowa lipca była dla dużej grupy wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Puławach czasem wielu atrakcji i wrażeń. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Dajmy im szansę” zorganizowało bowiem w dniach 1-12 lipca, po raz piąty, półkolonie dla 32-osobowej grupy dzieci i młodzieży. Fundatorem wycieczki były, podobnie jak w ubiegłym roku, Zakłady Azotowe w Puławach. Przez 10 dni nasi uczniowie brali udział w zajęciach rozwijających wiedzę i umiejętności, ze szczególnym uwzględnieniem technologii informacyjno-komunikacyjnej. W trakcie licznych wycieczek poznawali walory przyrodnicze i ciekawe miejsca naszego regionu. „Cudze chwalicie, swego nie znacie”. Postanowiliśmy zaprzeczyć temu twierdzeniu i pierwsze kroki skierowaliśmy do urokliwego Kazimierza Dolnego, który zresztą odwiedziliśmy dwukrotnie. Zdecydowanie największą atrakcją były rejsy statkiem po Wiśle, w czasie których podziwialiśmy piękne widoki, m.in. zamku w Janowcu. Równie duży entuzjazm wywoływały towarzyszące nam rybitwy, stale domagające się karmienia. Spacerując po kazimierskim rynku, poznawaliśmy jego zabytki, odwiedziliśmy ciekawe miejsca i próbowaliśmy wyśmienitych lodów oraz zapiekank. W czasie naszych wędrówek również dwukrotnie odwiedziliśmy Janowiec. Obejrzelśmy dworek szlachecki, spichlerz oraz ruiny zamku. Niczym średniowieczni rycerze przechadzaliśmy się po krużgankach i zamkowych murach, poznając uroki życia tamtych czasów. Wędrowaliśmy janowieckimi uliczkami, poznając ich urokliwe zakątki. Energia naszej młodzieży znalazła ujście w czasie meczu,

który został rozegrany na janowieckim boisku „Orlik”. Było też coś dla ciała: ognisko i pieczone kielbaski oraz pyszne lody. Kolejną wycieczkę odbyliśmy do Rodzinnego Parku Rozrywki w Wildze, niedaleko Warszawy. Korzystaliśmy ze wspaniałych atrakcji Wodnej Krainy: plaży i leżakowania, kąpeli, zjeżdżalni wodnych, kajaków i rowerów wodnych. Ogromne wrażenie zrobiło na nas ZOO Wodne i przejażdżka ekologiczną łodzią akumulatorową. Bardzo chcielibyśmy tam wrócić. Niecierpliwie oczekiwaliśmy także wyjazdu do Nałęczowa, zarówno z powodu niezwykłego klimatu tej uzdrowskiej miejscowości, jak i zapowiadanych atrakcji. Spacerowaliśmy po parku, karmiliśmy kaczki i łabędzie. Wszyscy chcieli mieć też pamiątkową fotografię z Panem Prusem. Ogromną przyjemność sprawiła nam wizyta w pijalni czekolady „Wedel”: wybór smaków, niezapomniane zapachy, słodka i czarodziejska atmosfera. Wychowawców spotkała dodatkowa przyjemność – dwukrotnie w tym dniu podkreślono kulturę osobistą naszej młodzieży i umiejętność zachowania się w różnych sytuacjach. Tegoroczne półkolonie obfitowały także w atrakcje filmowe. Dwukrotnie odwiedziliśmy puławskie kino „Sybilla”, gdzie obejrzelśmy filmy: „Thor ratuje przyjaciół” oraz „Uniwersytet potworny”. Te znakomite animacje niosły ze sobą przekaz o potrzebie przyjaźni i wspierania się.

Dni, które spędziliśmy w Puławach nie były mniej atrakcyjne niż dni wycieczkowe. Piątki były szczególnie oczekiwane przez dzieci i młodzież z racji planowanych wtedy podchodów. Podchody w mieście są super! Grupa „uciekająca” pozostawiała w różnych punktach miasta zadania do wykonania grupie „pościgowej”. Dzięki temu odwiedziliśmy wiele ciekawych miejsc w naszym mieście: bibliotekę miejską, punkt PTTK, park, bulwar nadwiślański. Oprócz nauki było to też dla nas świetną zabawą. Dni te miały bardzo atrakcyjne zakończenia. Pierwszy dzień podchodów zakończył się wizytą w restauracji McDonalds i pysznymi lodami, a drugi, będący jednocześnie zakończeniem półkolonii, obiadem w restauracji Tawerna Grecka. Mieliśmy też okazję pospacerować pięknymi, zielonymi ulicami Puław i obejrzeć skwery po modernizacjach. Jesteśmy dumni z naszego miasta i wrażenia, jakie robi na mieszkańcach i turystach. W czasie naszych półkolonii miało też miejsce niezwykle spotkanie, na które czekaliśmy z niecierpliwością. Podobnie jak rok temu znalazł dla nas czas sam Minister Skarbu Państwa Włodzimierz Karpiński. Spotkał się z nami w restauracji „Prima” w Puławach, gdzie przy stołach zastawionych smakołykami opowiedział nam o sobie i swojej pracy. Młodzież wykorzystała tę okazję, aby uzyskać odpowiedzi na nurtujące ją pytania. Pytano o inwestycje planowane w najbliższym czasie w Puławach, poziom bezrobocia oraz sytuację osób niepełnosprawnych na rynku pracy. Szczególnie ta ostatnia kwestia wywołała u młodzieży duże zainteresowanie, a pan Minister obiecał dośłać pocztą elektroniczną obszernie informacje na ten temat. Spotkanie zakończyło się wspólnym pamiątkowym zdjęciem oraz zaproszeniem młodzieży do odwiedzenia po wakacjach Sejmu i Muzeum Powstania Warszawskiego. Nowy rok szkolny zapowiada się więc ciekawie.

Ostatniego dnia podsumowaliśmy nasze dwutygodniowe półkolonie. Obejrzeliliśmy wspólnie wykonane fotografie, wspominaliśmy najciekawsze momenty. Zawiązało się też wiele przyjaźni, a może nawet sympatii... Mamy nadzieję na ponowne spotkanie za rok.

*Barbara Adamowska, Ewa Bartosik, Zofia Bernatek,
Kamila Liszewska-Polak, Magdalena Sosik*

Rehabilitacja na Mierzei Wiślanej

Od kilku lat młodzież ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kęble uczestniczy w turnusach rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych organizowanych w różnych regionach Polski. Większość naszej młodzieży posiada sprzężone niepełnosprawności, w tym niepełnosprawność ruchową, jednym z kluczowych elementów terapii jest zatem rehabilitacja.

Tegoroczny turnus odbył się w dniach 15-28 września w Ośrodku Wypoczynkowo-Rehabilitacyjnym „Posejdon” w Krynicy Morskiej na Mierzei Wiślanej. W turnusie wzięło udział 26 wychowanków, 5 opiekunów oraz 2 rodziców.

Uczestnicy turnusu objęci byli różnego rodzaju zabiegami rehabilitacyjnymi. Korzystali z hydromasaży, masaży ręcznych, ćwiczeń na siłowni, lamp rozgrzewających, ultradźwięków, pola magnetycznego, inhalacji, gimnastyki ogólnorozwojowej oraz klimatoterapii, spacerując po plaży brzegiem morza. Prowadzona była również w szerokim zakresie rehabilitacja społeczna i edukacja regionalna.

Dzięki ofiarności ludzi dobrej woli, którzy wspierają materialnie nasz ośrodek, uczniowie uczestniczyli w wycieczkach, zwiedzając Stare Miasto w Gdańsku i zabytkowy Kościół w Stegnach. Obejrzelili gwieździste niebo w planetarium we Fromborku oraz odbyli rejs statkiem po Zalewie Wiślanym.

Słodkie życie uczestnicy turnusu rehabilitacyjnego zawdzięczali firmie „Geomax” z Opola Lubelskiego, która ofiarowała produkowane przez siebie krówki.

Młodzież bawiła się na wieczornych dyskotekach, bra-

Zwiedzanie Gdańska

Wychowankowie SOSW z opiekunami nad Bałtykiem

ła udział w karaoke oraz uczestniczyła w seansach filmowych, rozwijała swoje zdolności manualne uczestnicząc w plenerze malarskim nad Morzem Bałtyckim.

Nikt się nie nudził. Wróciliśmy do domów zrelaksowani, wypoczęci i pełni wrażeń, z nadzieją przyszłorocznego wyjazdu nad morze lub w góry.

Autor Mariola Bartoszcze, fot. S. Widz

Kolejne duże inwestycje w SOSW w Kęble

Stowarzyszenie Pomocy i Wspierania Rozwoju Niepełnosprawnych – „SZANSA” zostało powołane do działalności 27 kwietnia 2004 r. Posiada swoją siedzibę przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. św. Franciszka z Asyżu w Kęble. Członkowie Stowarzyszenia to pracownicy pedagogiczni, administracji i obsługi oraz rodzice wychowanków SOSW w Kęble. Główne cele działalności Stowarzyszenie realizuje poprzez szczegółowe zadania określone w Statucie. Od 2012 r. Stowarzyszenie Pomocy i Wspierania Rozwoju Niepełnosprawnych – „SZANSA” posiada status Organizacji Pożytku Publicznego.

Stowarzyszenie bierze udział w różnych konkursach, pozyskując środki poprzez opracowywanie projektów oraz wniosków o dotacje z różnych źródeł. Korzystało dwukrotnie z dotacji przydzielonej przez Polsko-Amerykańską Fundację Dzieci i Młodzieży „RÓWNAĆ SZANSE”, Fundację Batorego „RÓWNE SZANSE”, Fundację PZU. Bierze udział w konkursach ogłaszanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Urząd Marszałkowski w Lublinie oraz Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień” w Nałęczowie. Obecnie jest na etapie przygotowań do realizacji pozytywnie zaakceptowanych wniosków na urządzenie „Siłowni pod chmurką” w ramach Działania: „Małe projekty” z Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz Przebudowy i Modernizacji Krytej Ujeżdżalni Konnej finansowanego z Programu Szwajcarskiego w ramach Programu EUROszansa dla

Lubelszczyzny w obszarze tematycznym „Rozwój infrastruktury i usług turystycznych”. W ramach tego samego programu w siedzibie Stowarzyszenia został zlokalizowany 1 z 12 punktów wypożyczalni rowerów utworzonych przez Nałęczowskie Stowarzyszenie Rozwoju i Promocji.

Elżbieta Martyniak-Rządowska, przewodnicząca Zarządu Stowarzyszenia

„Energetyczny tornister” dla 50 uczniów – podopiecznych PCPR w Puławach

30 sierpnia 2013 r. w Sali Pompejańskiej Starostwa Powiatowego w Puławach odbyła się uroczystość pt. „Energetyczny tornister” zorganizowana przez PGE Dystrybucja S.A. O/Lublin we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Puławach i PCPR w Puławach. Dzięki darczyńcom z PGE realizującym projekt dla 50 uczniów uczęszczających do I, II i III klas szkoły podstawowej, a będących pod opieką rodzin zastępczych oraz dzieci niepełnosprawnych, zostało obdarowanych kolorowymi plecakami wraz z niezbędną wyprawką szkolną.

Otwarcie spotkania

„Romek Elektryk” rozpoczął zabawę z dziećmi

Uroczystego wręczenia plecaków dokonali: dyrektor PGE Dystrybucja SA O/Lublin Region Energetyczny Puławy Leszek Sońta oraz Starosta Puławski Witold Popiołek.

Dodatkową atrakcją przygotowaną z myślą o dzieciach były konkursy i zabawy prowadzone przez „Romka Elektryka”, który w przystępny i wesoły sposób zapoznał dzieci z zasadami działania elektryczności. Przekazane prezenty sprawiły wiele radości wszystkim obdarowanym.

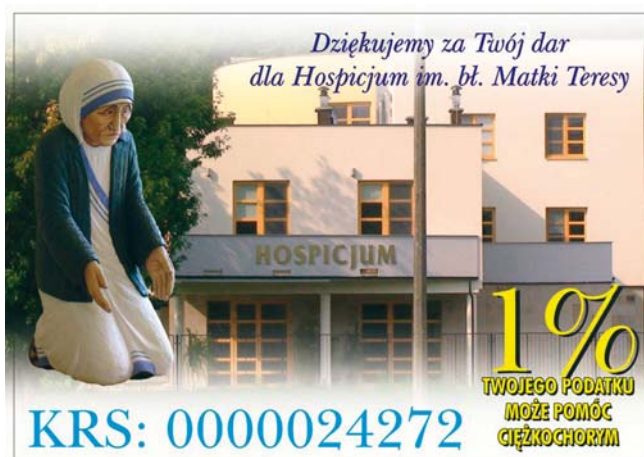
Marzanna Jarska, PCPR w Puławach

„Nie mogę dodać dni do Twojego życia, ale mogę dodać życia do Twoich dni...”

Hospicjum im. bł. Matki Teresy istnieje już od 15 lat, niosąc pomoc ciężko chorym pacjentom w ich domach, obejmując swym zasięgiem cały powiat puławski, a niekiedy nawet wykraczając poza jego granice. Zostało ono powołane, aby objąć domową opieką pacjentów z chorobami nowotworowymi oraz z innymi nieuleczalnymi postępującymi schorzeniami. Pod opiekę hospicjum przyjmowane są osoby pełnoletnie. Podstawowym celem hospicjum jest zapewnienie chorym bezpłatnej całodobowej opieki medycznej. Od stycznia 2010 r. świadczymy również pomoc w warunkach 16-lóżkowego oddziału stacjonarnego, który powstał dzięki życzliwości i zrozumieniu Prezydenta i Rady Miasta Puławy oraz wielu darczyńców.

Hospicjum to dom, w którym chorzy mogą odejść bez cierpienia w otoczeniu bliskich i życzliwych ludzi.

W 2012 r. w opiece domowej udzielono świadczenia 302 osobom, wykonując 24863 osobodni, a więc jeden pacjent objęty był opieką zespołu hospicyjnego 82 dni w roku. Świadczenia w hospicjum stacjonarnym wyniosły 413 pobyty pacjenta w oddziale, wykonując 5662 osobodni. W celu zapewnienia opieki nad chorymi w hospicjum pracuje 8 lekarzy, 14 pielęgniarek, 3 psychologów, 2 fizjoterapeutów, 5 opiekunów chorych, kapelan i terapeuta zajęciowy. Pozostali pracownicy hospicjum to pracownicy administracji, kucharka, konserwator i sekretarka medyczna.

Dziękujemy za Twój dar dla Hospicjum im. bł. Matki Teresy

HOSPICIUM

1%
TWOJEGO PODATKU
MOŻE POMÓC
CIĘŻKOCHORYM

KRS: 0000024272

Hospicjum im. bł. Matki Teresy w Puławach jest jedynym podmiotem realizującym opiekę hospicyjną na terenie powiatu puławskiego. Działalność hospicjum to przede wszystkim opieka medyczna prowadzona na najwyższym poziomie, ale obok niej jest prowadzona działalność niemedykalna. W tę dziedzinę zaangażowani jesteśmy wszyscy. To dzięki Państwa życzliwości i ofiarności możemy stworzyć naszym pacjentom takie warunki i taki dom. Zachęcamy Państwa do wsparcia naszych działań, czy to w formie rzeczowej, czy finansowej. Pamiętajmy, że hospicjum to miejsce osobistej nadziei, umożliwiającej ludziom godne przetrwanie ostatniej fazy swojego życia.

Zespół Hospicjum

Lodołamacze" 2013 – puławski BIO-RELAX drugi w kraju!

Prowadzony w Puławach przez Jolantę Potapską Zakład Fizjoterapii i Masażu BIO-RELAX został laureatem drugiej nagrody w ogólnopolskim konkursie „Lodołamacze” 2013. Działania BIO-RELAKSU w odniesieniu do niepełnosprawnych pracowników są konsekwentnie realizowanym elementem polityki zatrudnienia, co kolejny raz znalazło uznanie u niezależnych ekspertów. 26 września 2013 r. odbyła się w Warszawie gala stanowiąca uroczyste podsumowanie tegorocznej edycji konkursu. „Lodołamacze” to projekt objęty Patronatem Honorowym Małżonki Prezydenta RP Anny Komorowskiej, którego celem jest wyłonienie i uhonorowanie pracodawców wrażliwych społecznie, zatrudniających osoby niepełnosprawne.

Przypomnijmy, że w regionalnym etapie konkursu Lodołamacze 2013 – kategoria „Otwarty Rynek”, rozstrzygniętym 16 września 2013 r. w Rzeszowie, BIO-RELAX zdobył I miejsce. W zeszłorocznej edycji konkursu firma także uzyskała wysokie notowania, zajmując w etapie regionalnym (woj. lubelskie i woj. podkarpackie) drugą pozycję.

Jolanta Potapska (pierwsza z prawej) z certyfikatem

Zakład Fizjoterapii i Masażu Bio-Relax został założony w 1991 r. przez Jolantę Potapską jako firma jednoosobowa. Obecnie świadczy usługi za pośrednictwem placówek w Puławach i Kazimierzu Dolnym. Zatrudnia blisko 100 osób, w tym 11 osób niepełnosprawnych.

(AM, fot. BIO-RELAX)

Okiem specjalisty

Blisko ludzi – dzielnicowi

Powiat puławski to bezpieczne i przyjazne miejsce życia. Komenda Powiatowa Policji w Puławach realizuje swoje zadania siłami 206 funkcjonariuszy oraz 40 pracowników cywilnych. Ważnym elementem skuteczności podejmowanych działań jest obecność policjantów w środowisku oraz wiedza o problemach nurtujących lokalne społeczności. Policjant to zawód szczególny. Osoby wykonujące go mają świadomość, że pełnią służbę dla ludności. Dlatego, gdy widzisz policjanta, nie wahaj się podejść, zapytać o interesujące cię sprawy, przekazać opinie, własne wnioski, wiadomości. Policjant z uwagą wysłucha i postara się pomóc. Zgłaszany problem stanie się także jego sprawą. Zapraszamy do zapoznania się z nazwiskami policjantów dzielnicowych, którzy dedykowani są do bieżącej współpracy w środowiskach, bezpośredniego i codziennego kontaktu z mieszkańcami powiatu.

Dzielnica I: sierż. szt. Paweł Pietras, tel. 81 88 90 231

ulice: Kaniowczyków, Lubelska (nieparzyste od nr. 1 do 49), Mickiewicza, Norwida, Partyzantów (parzyste), Grzegorzewskiej, Reja, Nałkowskiej, Reymonta (parzyste od nr. 2 do 12, nieparzyste), Sieroszewskiego, Słowackiego (numery parzyste i nieparzyste do nr. 15), Sienkiewicza (parzyste do nr. 22 i nieparzyste do nr. 25), Wojska Polskiego, Kochanowskiego (parzyste od nr. 2 do 10, nieparzyste od nr. 1 do 9b), Kraszewskiego, Żeromskiego, Żyrzyńska (Nadleśnictwo).

Dzielnica II: sierż. szt. Marcin Kuba, tel. 81 88 90 231

ulice: Lubelska (nr. parzyste oraz nieparzyste od nr. 51), Reymonta (parzyste od nr. 14), Konopnickiej, Orzeszkowej, Dąbrowskiej, ks. P. Skargi, ks. P. Ściegiennego, Książnina, Tuwima, Chmielowskiego, Okrzei, Krótka, Śródkowa, Poprzeczna, Południowa, Składowa, Słowackiego (nr. nieparzyste do nr. 17 Północna, Gościńczyk (nr. 1, 2, 3, 7, 9, 11, 13, były teren jednostki wojskowej), Filtrowa (od ul. Gościńczyk), Skowieszyńska (MPWiK, Zarząd Dróg Miej-

Akcja Policji na rzecz bezpieczeństwa dzieci na drodze

skich), Ceglana (nr. nieparzyste), Sosnowa, Spacerowa, Kopernika, Romantyczna, Miła, Cicha, Tęczowa, Piramowicza, Ogrodowa, Saperów Kaniowskich, Armii Ludowej, Na Stoku, Legionu Puławskiego, Gen. Grota Roweckiego, 15 PP Wilków, Lessla, Sikorskiego, Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich, Pszczela, Sadowa, Górna, Kolejowa, Towarowa, PKP Puławy Towarowe, Amborskiego, Holakowej, Zinkiewicza, Jakubickiego, Świgosta, Kosmali, Renet-Jursz, Kędzierskiej, Boskiej, Wolińskiej, Dryja, Szubertowskiego, Szalkiewiczowej, Ostrowskiego, Zdebika, Kołodzieja, Kujawskiego, Pałki, Pasięka, Boskiej, Grzebalskiego, Wrzosowa, Urocza, Kwiatowa, Miodowa, Irysowa, Botaniczna, Opani, Meresty, Karussa, Adamczewskiego, Pogodna, Grabskiego, Fieldorfa-Niła.

Dzielnica III: st. asp. Leszel Janicki, tel. 81 88 90 216

ulice: Czartoryskich (nieparzyste), Głęboka, Zielona, Krańcowa, Cichockiego Al. Królewska, PCK, Aleja Mała, Piłsudskiego (parzyste od nr. 18 do 60), Żulinki, Parkowa, Filtrowa (nr. parzyste do nr. 60), Kazimierska (od nr. 4A i nieparzyste), Gałczyńskiego, Baczyńskiego, Skowieszyńska, Gościńczyk (numery nieparzyste od nr. 37, parzyste od nr. 10) Ceglana (nr. parzyste), Świerkowa, Kolonowa, Brzozowa, Lipowa, Modrzewiowa, Kaznowskiego, Langiewicza, Wysockiego, Sierakowskiego, Padlewskiego, Jarosławskiego, Traugutta, Norblina, Dwernickiego, Połaniecka, Głowackiego, Jasińskiego, Plater, Trembeckiego, Koźmiana, Naruszewicza, Krasickiego, Woronicza, Zabłockiego, Racławicka, Madalińskiego, Czachowskiego, Frankowskiego, Murarska, Stolarska, Blacharska, Malarska, Kowalska, Tokarska, Ślusarska, Miła, Krzywa, Słoneczna, Włostowicka, Powiśle, Zbożowa, Wiśniowa, Malinowa, Jaśminowa, Kilińskiego, Jabłoniowa, Piękna, Piasecznica, Mokra, Okulickiego, Kossakowskiego, Szczypy, Katarasińskiego, Bielskiego, Żebrowskiego, Baca, Zimięckiej, Malarskiego, Mieczyskiego, Kopecia, Minkiewicza, Zagrodzkiego, Lewickiego, Złotnicza, Romów, Krahelskiej, Krasińskiego, Broniewskiego, Dębowa, Kruczowski, Sybiraków, Waryńskiego, Polskiej Organizacji Wojskowej, ppłk. Konrada, Strzemskiego, Wrześniaka, Mierosławskiego.

Dzielnica IV: st. asp. Marek Wydra, tel. 81 88 90 288

ulice: Olszewskiego, Skłodowskiej (numery parzyste), Centralna (nr. od 1 do nr. 11), Piłsudskiego (nieparzyste od nr. 83), Wróblewskiego, Partyzantów (nr. nieparzyste), Kusocińskiego, Czecha, Lokajskiego, Bema, Hunke-Bossaka, Dąbrowskiego, Sowińskiego, Kościuszki, Kruka, Prusa, Polna (od nr. 15), Aleja Tysiąclecia Państwa Polskiego, Z.A. Puławy, BIEWET, Żyrzyńska, Arciucha, Jaroszyńskiego, Kwiatkowskiego, Mościckiego.

Dzielnica V: st. asp. Piotr Makuch, tel. 81 88 90 288

ulice: Kowalskiego, Jaworowa, Leśna, Eustachiewiczza, Niemcewicz, Karpińskiego, Skłodowskiej (nr. nieparzyste), Polna (nr. od 1-10), Gdańska, Piaskowa (nr. parzyste), Piłsudskiego (nr. nieparzyste od 33 do 75), Centralna (nr. od 13 do 23c).

Dzielnica VI: st. asp. Radosław Bakiera, tel. 81 88 90 216

ulice: Piaskowa (nr. nieparzyste), Kołłątaja, 6-go Sierpnia, Piłsudskiego (parzyste do nr. 16 i nieparzyste do nr. 25), Wiślana, Pusta, 3-go Maja, Wiejska, Staszica, Portowa, Wąska, Dęblińska, Wczasowa, Wólka Profecka, Młynska, Długa, Zarzecze, Majdan, Komunalna, Budowlanych, Czartoryskich (numery parzyste) 4-go Pułku WP, Rybacka, Ks. Izabelli, Aignera, Moniuszki, Waryńskiego, Browna, Parkowa, Kazimierska (nr. 2 i 4).

Dzielnica VII: mł. asp. Piotr Kotkiewicz, tel. 81 88 90 217

miejsowości: Gołąb, Wólka Gołębska, Niebrzegów, Nieciecz, Borowina, Skoki, Matygi, Borowa.

Dzielnica VIII: mł. asp. Piotr Zdun, tel. 81 88 90 217

miejsowości: Anielin, Dobrosławów, Janów, Sosnów, Kąjetanów, Kochanów, Leokadiów, Piskorów, Smogorzów, Polesie, Zarzecze, Kowala, Opatkowice, Sadłowice, Góra Puławska, Kolonia Góra Puławska, Bronowice, Łęka, Klinkawa, Pachnowola.

Dzielnica IX: sierż. Jacek Wiśniewski, tel. 81 88 90 218

Końskowola – ulice: Rudzka, Łąkowa, Lubelska (numery parzyste), Kościelna, Ogrodowa, Szewska, Rynek, Poprzeczna, Wąska, Żyrzyńska, Ciasna, Rybna, Spokojna, Północna, Krótka, Kurowska, Wspólna, Brzezinki, Doły, Górna Niwa;

miejsowości: Rudy, Młynki, Wronów, Sielce, Chrzążów, Chrzążówek, Opoka, Pulki, Witowice.

Dzielnica X: asp. Zbigniew Kostka, tel. 81 88 90 217

Końskowlola – ulice: Lubelska (numery nieparzyste), Nowe Osiedle, Dąbrowskiego, Różana, Jaworowa, Lipowa, Starowiejska, Zakładowa, Krzywa, Pożowska, Skłodowskiej, Chopina, Mickiewicza, Słowackiego, Sienkiewicza, Kościuszki, Cmentarna.

miejsowości: Stara Wieś, Skowieszyn, Pożóg Stary, Pożóg Nowy, Stok, Las Stocki.

Dzielnica XI: asp. Andrzej Sikora, tel. 81 88 90 218

miejsowości: Nasiłów, Wojszyn, Polesie Wojszyńskie, Trzcianki.

Dzielnica XII: asp. Andrzej Petruk, tel. 81 88 90 218
miejscowości: Oblasy, Janowiec, Janowice, Brzeście.

Dzielnica XIII: mł. asp. Daniel Krawczyński,
tel. 81 88 90 261
miasto i gmina: Nałęczów.

Dzielnica XIV: mł. asp. Rafał Głos, tel. 81 88 90 261
gmina: Wąwolnica.

Dzielnica XV: asp. Jacek Janicki, tel. 81 80 11 007
miejscowości: Kurów, Klementowice, Buchałowice, Płonki, Olesin.

Dzielnica XVI: asp. szt. Artur Ścibior, tel. 81 80 11 007
miejscowości: Brzozowa Gać, Wygoda, Szumów, Bronisławka, Choszczów, Dęba, Marianka, Posiołek, Wólka Nowodworska, Barłogi, Zastawie, Kłoda, Łąkoć, Markuszów, Góry Markuszowskie, Łany, Olempin, Wólka Kątna, Zabłocie, Kaleń, Olszowiec.

Dzielnica XVII: sierż. szt. Artur Poniewierski,
tel. 81 80 11 007
gmina: Barnów.

Dzielnica XVIII: p.o. sierż. szt. Artur Poniewierski,
tel. 81 80 11 007
gmina: Żyrzyn.

Dzielnica XIX: asp. szt. Andrzej Kilian, tel. 81 88 90 248
miejscowości: Kazimierz Dolny, Cholewianka, Mięciemierz-Okale, Dąbrówka, Wylęgi, Góry, Jeziorszczyzna.

Dzielnica XX: sierż. Rafał Wrzesiński, tel. 81 88 90 248
miejscowości: Rzeczyca, Kolonia Rzeczyca, Witoszyn, Skowieszyn, Wierzchoniów, Bochothnica, Parchatka, Zbędownice.

podkom. Marcin Koper, KP Policji w Puławach

Eugeniusz Mazurek (były prezes Koła Łowieckiego nr 72 „BEKAS”), zaś wnioskodawcą Puławski Klub Kół Łowieckich „Hubertus” im. płk. Janusza Kujawskiego. Dzięki działaniom tego grona myśliwych, do których należał niegdyś patron nowej ulicy 27 czerwca 2013 r. na XXXV sesji Rady Miasta Puławy podjęto uchwałę w sprawie nadania nowej nazwy ulicy, oddając tym samym Władysławowi Kuncewiczowi należyty cześć i szacunek. Tym bardziej wypada się cieszyć z takiej inicjatywy i takiej uchwały wobec przypadającej w październiku bieżącego roku 125. rocznicy urodzin oraz w 2014 r. 40. rocznicy śmierci tego człowieka. Wiele osób może jednak spytać kim on był, jaki związek miał z Puławami i czym sobie zasłużył na to, aby w taki właśnie sposób go upamiętnić. Za odpowiedź niech posłuży Państwu poniższy biogram naszego bohatera oraz jego zasługi i mistrzowskie osiągnięcia sportowe.

Kapitan Władysław Kuncewicz był synem Aleksandra i Elwiry z Kondratowiczów. Urodził się 10 lub 23 października 1888 r. w Kazaniu, gdzie ukończył szkołę realną, gimnazjum typu filologicznego (1908) oraz Wydział Przyrodniczy Kazańskiego Uniwersytetu (1916). 2 czerwca 1916 r. został powołany do służby w armii rosyjskiej, którą rozpoczął w Kijowskim Batalionie Pontonowym. Po przeszkoleniu w Szkole Wojskowej Kijowskiej Akademii Inżynieryjnej (20 stycznia – 15 września 1917 r.) został awansowany na chorążego i otrzymał stanowisko dowódcy plutonu. Pod koniec 1917 r. wstąpił w Kijowie do III Korpusu Polskiego w Rosji. Przeżył oblężenia i okupację tego miasta

kpt. Władysław Kuncewicz,
Puławy 1928 r.,
(Muzeum Regionalnego PTTK
w Puławach)

Znani i nieznani

Zapomniany mistrz pływacki patronem jednej z puławskich ulic

Przechodząc puławskimi ulicami mieszkańcy, szczególnie ci młodzi, niejednokrotnie, nie wiedzą kim był ich patron. Często także starsi mają problem ze zidentyfikowaniem zapomnianych bohaterów lub osób zasłużonych dla naszej ojczyzny oraz regionu, którzy poprzez nazewnictwo ulic funkcjonują po dziś dzień w naszej przestrzeni i świadomości. Ze względu na powstanie puławskiej ulicy im. Władysława Kuncewicza właśnie tę pamięć wypada nam wzbogacić. Inicjatorem tego przedsięwzięcia był

Pierwszy dowódca pułku ppłk Artur Włodzimierz Górski (1921-1922) (w mundurze między kobietami) w otoczeniu oficerów i gości przy kasynie garnizonowym 2. Pułku Saperów Kaniowskich. W ostatnim rzędzie 4 od prawej kpt. Władysław Kuncewicz. fot. z ok. 1924 r. (zbiór www.dawnepulawy.pl.)

przez bolszewików, a następnie okupację niemiecką Kijowa. Okupacji bolszewickiej nie przeżył jednak syn Władysława Kuncewicza i jego żony Zofii ze Zgierskich Strumiłłów. Po kapitulacji i demobilizacji III Korpusu Polskiego powrócił do Polski 20 czerwca 1918 r., gdzie początkowo pracował w rolnictwie.

24 listopada 1918 r. Władysław Kuncewicz wstąpił do Wojska Polskiego, posiadając stopień chorążego wojsk inżynieryjnych. Najprawdopodobniej w grudniu 1918 r. został awansowany na podporucznika. W latach 1918-1921 walczył na froncie galicyjskim i w wojnie polsko-bolszewickiej, pełniąc służbę w 5 i 6 Pułku Piechoty Legionów, dowództwie 1 Dywizji Legionów Frontu Litewsko-Białoruskiego oraz Kompanii Zapasowej Saperów nr 5 w Krakowie. Działania wojenne zakończył w marcu 1921 r. odznaczony za czyny swego męstwa Krzyżem Walecznych.

Do Puław przybył w 1921 r. z 2 Pułkiem Saperów. Od 1922 r. był oficerem służby stałej (wówczas już jako porucznik), który został awansowany na kapitana w 1923 r. Pełnił on wówczas stanowisko adiutanta 3 Batalionu Saperów 2 Pułku Saperów Kaniowskich. W Puławach zamieszkał wraz z żoną w wybudowanym przez siebie domu przy ul. S. Żeromskiego. Stał na czele zorganizowanego przez siebie Wojskowego Klubu Sportowego w tutejszej jednostce inżynieryjnej. Ukończył trzymiesięczny kurs gimnastyczno-sportowy w Centralnej Wojskowej Szkole Gimnastyki i Sportów w Poznaniu (1925). Uprawiał wioślarstwo, pływanie, łyżwiarstwo, narciarstwo, jeździectwo, wędkarstwo i myślistwo. Był członkiem Puławskiego Koła Łowieckiego przy Państwowym Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego.

Jako sportowiec największe sukcesy odnosił w pływaniu. W latach 20. XX w. był uważany za najlepszego pływaka w Polsce. Jako mistrz armii w pływaniu, reprezentujący Wojskowy Klub Wioślarski w Warszawie, był również 9-krotnym mistrzem Polski w stylu dowolnym w latach 1923-1928 na dystansie: 100 m (1924-1928) i 400 m (1925-1926) oraz w sztafetach 4 x 42,5 m (1923) i 4 x 50 m (1925). Poza tym był 13-krotnym rekordzistą kraju w stylu dowolnym w latach 1924-1928 na dystansie: 50 m (1924, 1925, 1927), 100 m (1924, 1925, 1927, 1928), 200 m (1925) i 400 m (1925, 1927). Władysław Kuncewicz mając 40 lat jako jedyny reprezentant Polski brał udział w Igrzyskach Olimpijskich w Amsterdamie w 1928 r. w pływaniu na 100 m stylem dowolnym. Odpadł w eliminacjach z czasem 1.10,8. Zwycięzcą tej konkurencji został Johnny Weismuller (USA) z czasem 0.58,6. W roku olimpijskim osiągnął najlepsze wyniki na 100 m stylem dowolnym 1.10,4 oraz 400 m stylem dowolnym 6.21,8. Po zakończeniu swojej kariery sportowej w 1929 r. zajął się czynnym propagowaniem pływania w Polsce. Jako członek zarządu czynnie działał w Polskim Związku Pływackim. Pracował także na stanowisku referenta w Państwowym Urzędzie Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego (1931-1935).

W 1935 r. został przeniesiony w stan spoczynku. Nie uczestniczył w kampanii wrześniowej 1939 r. W okresie okupacji niemieckiej pracował jako robotnik fizyczny

Władysław Kuncewicz z upolowanym dzikiem, lata 30. XX w.
(ze zbiorów S. Konopki.)

w puławskim tartaku. Po wojnie pracował od 1948 r. w Spółdzielni Rybołówstwa Śródlądowego „Sandacz” w Puławach, pełniąc stanowisko strażnika na odcinku rzeki Wisły od Dębina do Annapola. W 1952 r. ukończył kurs Straży Ochrony Wód Słodkich w Szczecinie. Władysław Kuncewicz nie zrezygnował z jednego zamiłowania, jakim było łowiectwo i uprawiał je w latach 1948-1957 w szeregach myśliwych należących do koła nr 44 „Sokół”.

W 1957 r. grupa myśliwych tegoż koła zorganizowała nowe koło nr 72 „Bekas” w Puławach. Był on jednym z ośmiu członków założycieli, który pełnił funkcję łowczego. Posiadając bogatą wiedzę łowiecką, szczególnie w zakresie polowania na wilki, ze względu na występowanie dużych watach wilczych w okresie powojennym, zagrożających w województwie lubelskim zwierzynie łownej i hodowlanej, Lubelska Wojewódzka Rada Łowiecka powołała go na stanowisko komisarza-instruktora do zwalczania plagi wilków. Za swoje zasługi na niwie łowiectwa Władysław Kuncewicz był odznaczony Srebrnym Medalem Zasługi Łowieckiej (1960) oraz najwyższym odznaczeniem łowieckim – Złotem (1971). Zmarł 5 października 1974 r. w Domu Opieki w Celejowie i spoczywa na cmentarzu parafialnym przy ul. Piaskowej w Puławach.

Zbigniew Kielb, Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta
POK „Dom Chemika”, w Puławach,
Eugeniusz Mazurek, były prezes Koła Łowieckiego nr 72 „Bekas”

Forum młodych

„Dziki” turnus w Krynicy Morskiej

We wrześniu uczestniczyliśmy w dwutygodniowym turnusie rehabilitacyjnym, odbywającym się w Krynicy Morskiej, mieście na Mierzei Wiślanej, położonym między Bałtykiem a Zalewem Wiślanym. Mieszkaliśmy w Ośrodku Wczasowo-Rehabilitacyjnym „POSEJDON”. Objęci byliśmy różnego rodzaju zabiegami rehabilitacyjnymi. W zależności od indywidualnych wskazań, korzystaliśmy z lamp rozgrzewających, ultradźwięków, gimnastyki ogólnorozwojowej, masażu wibracyjnego, kąpeli perełkowej, kąpeli wirowej kończyn dolnych i górnych. Wszyscy zaś chętnie uczestniczyliśmy w klimatoterapii.

Pogoda w tym roku nam dopisała. Każdy dzień był pełen wrażeń i atrakcji. Pierwszą z nich był przejazd ulicami miasta krynicką ciuchcią. Bardzo dużo spacerowaliśmy morską plażą, poznawaliśmy przyrodę, zabytki i kulturę regionu. Z najwyższego punktu widokowego, który znajduje się na wydmie Wielbłądzi Garb, podziwialiśmy wspaniałą nadmorską panoramę. Płynęliśmy statkiem „Monika” do Fromborka, gdzie odwiedziliśmy Planetarium, w którym wyświetlane są obrazy nieba z dowolnego miejsca na Ziemi. Zwiedziliśmy piękne miasto Gdańsk. Tam, na Starym Mieście przywitaliśmy się z Neptunem oraz oglądaliśmy wiele zabytków i atrakcji miasta.

Ważna dla nas była rehabilitacja społeczna. W czasie dyskotek integrowaliśmy się z młodzieżą z ośrodków z Kębła i Torunia. Podczas wieczorów muzycznych uczyliśmy się piosenek o tematyce morskiej. Największą atrakcją turnusu były codziennie towarzyszące nam oswojone dziki, które według legendy są potomkami niesfornych mnichów krzyżackich. Pełni wrażeń powróciliśmy do Puław.

Odpoczynek na plaży

Dzięki sponsorowi PGE Puławy, który pokrył koszt wynajmu autokaru, nasza podróż w obie strony przebiegła szybko, sprawnie i wygodnie.

*dzieci i młodzież wraz z opiekunami z SOSW w Puławach
fot. M. Piasecka-Przewłoka, kierownik turnusu rehabilitacyjnego*

„Czartorych” na rzecz inteligentnej energii i współpracy międzynarodowej

I Liceum Ogólnokształcące im. ks. Adama Jerzego Czartoryskiego w Puławach zaangażowało się w realizację wielostronnego międzynarodowego projektu partnerskiego „Energia i Środowisko” w ramach programu COMENIUS.

Wszystko zaczęło się w 2011 r., gdy puławska szkoła wraz z placówkami edukacyjnymi z czterech innych europejskich krajów aplikowała o udział w interesującym przedsięwzięciu, mającym na celu zwiększenie świadomości środowiskowej młodzieży. Otrzymałszy w ubiegłym roku akceptację Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w Warszawie, będącej Narodową Agencją programu Comenius, młodzież I LO przystąpiła do praktycznej realizacji założeń projektu. Wraz ze swoimi opiekunami uczniowie zajmują się problematyką różnych źródeł energii w krajach uczestników projektu, sposobami jej oszczędzania, jak również kwestiami współpracy lokalnej w Unii Europejskiej oraz globalnej nad rozwiązaniem problemów związanych z produkcją energii. Dzięki temu uczestnicy projektu będą świadomi zagrożeń, przed jakimi stoi współczesny świat, takimi jak: zaspokojenie rosnącego zapotrzebowania na energię, wpływ wykorzystywania różnych źródeł energii na środowisko naturalne, możliwy kryzys energetyczny w przypadku wyczerpania nieodnawialnych źródeł energii etc., oraz będą gotowi sprostać tym wyzwaniom w przyszłości.

Ze strony puławskiego liceum zaangażowana jest grupa 19 uczniów i uczennic klas pierwszych, opiekunami merytorycznymi są nauczyciele fizyki i j.angielskiego, a nad

Wychowankowie SOSW nad Bałtykiem

całością pieczę sprawuje Dyrekcja szkoły. Oprócz uczniów z Polski różne aspekty produkcji i wykorzystania energii elektrycznej w krajach europejskich poznaje również młodzież ze Szwecji, Włoch, Francji i Niemiec.

Sześć krajów zaangażowanych w projekt posiada różnorodny klimat, reprezentuje różne kultury i posługuje się różnymi językami. Aby zrozumieć potrzeby życiowe ich mieszkańców, odbywają się spotkania młodzieży poświęcone wymianie doświadczeń w aspektach językowych i kulturowych. Zwiększa to możliwość lepszego porozumienia uczniów i nauczycieli. Środowisko naturalne każdego kraju jest analizowane w różnych aspektach: geologicznym, historycznym, politycznym i naukowym. Informacje te są podzielone pomiędzy uczestników projektu, tak aby uczniowie byli świadomi różnic i podobieństw różnych obszarów. Wymiana młodzieży i wizyty w krajach partnerskich są niezbędne, by zrozumieć w pełni zakres posiadanej wiedzy. Poznawaniu życia codziennego towarzyszy doskonalenie umiejętności językowych.

W pierwszym roku projektu wykonana została analiza źródeł energii w każdym kraju. Studenci odwiedzili pobliskie elektrownie: wodną, biopaliwową, atomową i wiatrową. W aspekcie lokalnym poznali przyczyny lokalizacji źródeł energii, tło historyczne oraz znaczenie tych źródeł w przyszłości. W aspekcie krajowym przeanalizowali ilość energii generowanej przez te elektrownie oraz powszechność tych źródeł energii. W aspekcie środowiskowym zbadali pozytywny i negatywny wpływ określonych źródeł energii na środowisko naturalne. Szkoły wymieniają się rezultatami swoich badań oraz omawiają podobieństwa i różnice w systemach energetycznych na platformie e-learning.

W tym roku młodzież pozna dokładniej źródła energii występujące w krajach zaangażowanych w projekt, zasady ich działania, ilość energii generowanej w każdym kraju, ich podobieństwa i różnice. Dokona porównań pomiędzy krajami i zaprezentuje wyniki w lokalnych mediach (radio, prasa, telewizja). Produktem końcowym będzie dyskusja i porównanie przyszłościowych źródeł energii, znaczenia i zapotrzebowania na źródła odnawialne. Projekt zakoń-

czy się konkursem na potencjalnie najlepsze źródło energii w przyszłości.

W roku szkolnym 2012/2013 odbyły się dwie wymiany zagraniczne. W marcu uczestnicy projektu udali się do Włoch. Kraj ten słynie z licznych elektrowni słonecznych. Oto wypowiedź jednego z uczestników, Jana Grzesiaka: *Podczas pobytu we Włoszech miałem przyjemność podziwiać hektary ziemi wypełnione kolektorami słonecznymi. Były to oczywiście nowoczesne elektrownie słoneczne. Ta forma produkcji energii elektrycznej w tamtejszym klimacie jest bardzo popularna, bo przynosi pożądane efekty, koszty są stosunkowo niskie, a także jest to forma przyjazna środowisku. Czas spędzony w Italii to także poznawanie wspaniałej kultury i zwyczajów tego kraju, zawiązywanie nowych międzynarodowych przyjaźni oraz pogłębianie zdolności komunikowania się w różnych językach obcych.*

W czerwcu uczniowie udali się natomiast do Francji, gdzie obejrzeni elektrownię atomową. O swoich wrażeniach opowiedziała nam Karolina Darlin Dike: „Uważam projekt Comenius za super sprawę! Łączy przyjemne z pożytecznym. Miałam okazję zobaczyć francuską elektrownię jądrową z prawdziwego zdarzenia. Przyznaję, że robi niezłe wrażenie. Cieszę się, że mogę brać udział w tym projekcie, widzę same superlatywy – zwiedziłam „kawałek” świata, poznałam ciekawych ludzi w moim wieku, z którymi kontakt utrzymuję do dziś, a przy okazji podszkoliłam angielski. Jeżeli byłaby taka możliwość, z pewnością wzięłabym udział w projekcie po raz drugi!”

W dniach 22-27 września odbyła się kolejna wymiana. Tym razem uczniowie udali się wraz z opiekunami do Niemiec, gdzie głównym punktem programu była wizyta w elektrowni wiatrowej. Zdobyliśmy nową wiedzę i poznaliśmy z bliska kulturę naszego zachodniego sąsiada. Reportaż z tej podróży zaprezentujemy w kolejnym wydaniu kwartalnika.

- ▶ Oryginalny tytuł projektu: LIFELONG LEARNING PROGRAMME – COMENIUS Multilateral school partnerships “Energy and the environment”;
- ▶ Kraje biorące udział w projekcie: Szwecja, Włochy, Francja, Polska i Niemcy.

Natalia Brzezińska i Julianna Lachowicz, Zuzanna Kamińska, uczennice oraz koordynator Wojciech Heczko przy współpracy z nauczycielem j. polskiego Renatą Miłoz

Uczestnicy projektu we Francji

Maturzyści ZS nr 3 na Jasnej Górze

Matura zbliżała się wielkimi krokami, więc jak co roku, trzecioklasiści z diecezji lubelskiej wraz z wychowawcami, nauczycielami oraz dyrektorami swoich szkół udali się na pielgrzymkę do najważniejszego Sanktuarium Matki Bożej w Polsce.

XXIX Pielgrzymka Maturzystów Lubelskich na Jasną Górę zgromadziła 3 tysiące młodych ludzi, wśród których byli także uczniowie ze szkół puławskich. Uroczystościom przewodniczył ks. abp. Stanisław Budzik. Obecny był rów-

niez Lubelski Kurator Oświaty – Krzysztof Babisz oraz Dyrektor Wydziału Oświaty w Lublinie – Ewa Dumkiewicz-Sprawka. Dla szkół z powiatu puławskiego pielgrzymka ta była wyjątkowa, ponieważ do jej przygotowania, po raz pierwszy od wielu lat, została wytypowana szkoła nie z Lublina tylko z Puław. To wyjątkowe zadanie zostało powierzone młodzieży Zespołu Szkół nr 3 im. M. Dąbrowskiej – popularnym „Szpulkom”. Szkoła ma na swoim koncie wiele prestiżowych przedsięwzięć, również na szczeblu wojewódzkim i powierzenie właśnie jej tak ważnej funkcji jest wyróżnieniem szkoły spośród wielu innych, które są w naszym mieście i powiecie.

Uczniowie ZS nr 3 byli odpowiedzialni za przygotowanie oprawy liturgicznej Eucharystii w Bazylice Jasnogórskiej. Było to dla nas ogromne przeżycie i wielkie wyróżnienie. Jak wspomina jedna z naszych koleżanek Wiktoria: *Miałam zaszczyt czytać fragment biblijny podczas mszy św. Było to wspaniałe, a zarazem stresujące przeżycie. Widok kilku tysięcy młodych ludzi uzmysłowił mi, jak ważne jest to dla nas miejsce.* Modliliśmy się o pomysłność na maturze i odnalezienie swojej życiowej drogi. W podziękowaniu za życie i młodość uczniowie złożyli dary ołtarza, które będą pamiątką obecności naszej szkoły i powiatu na Jasnej Górze. Podczas Eucharystii w uroczystym odczytaniu aktu zawierzenia oddaliśmy, w imieniu młodzieży, naszą przyszłość Matce. Do młodzieży ZS nr 3 należało również prowadzenie modlitwy różańcowej w Kaplicy Cudownego Obrazu. *Ogromnym przeżyciem było dla mnie odmawianie różańca przed wizerunkiem Matki Bożej. Możliwość bycia tak blisko obrazu była dla mnie czymś bardzo wzruszającym i wywołującym dreszcze. Prowadzić modlitwę w tak szczególnym miejscu to wyjątkowe zadanie – wspomina Paulina.* Naszą powinnością było także przygotowanie Drogi Krzyżowej na Wałach Jasnogórskich. Pomimo trudu i zmęczenia nasi uczniowie z wielką odpowiedzialnością i zaangażowaniem prowadzili kilkutyśięczny tłum, niosąc krzyż, czytając kolejne rozważania Męki Pańskiej. Natomiast uczniowie z klasy mundurowej dbali o bezpieczeństwo i porządek w trakcie nabożeństwa.

Nasze zaangażowanie i przeżycia, których doświadczyliśmy sprawiły, że hasło XXIX Pielgrzymki: „Wiem, komu uwierzyłem” stało się nam bliższe.

maturzyści z ZS nr 3 w Puławach

Explore America czyli mała Magda w wielkim świecie

W pierwszej części artykułu przedstawiliśmy Państwu przyjazd Magdy do Denver. W tym numerze przedstawiamy ciąg dalszy jej wielkiej przygody.

Pierwszym celem wyprawy był Mount Evans. Wjechaliśmy samochodem najwyższą drogą w Północnej Ameryce na wysokość ponad 4 tys. m n.p.m. Ze szczytu podziwiałam wspaniałą panoramę gór spowitych śnieżnobiałymi obłokami, widziałam także połacie śniegu. Okazało się jednak, że mój organizm źle znosi zmianę klimatu i wysokość, i że nie zdążyłam się jeszcze zaaklimatyzować (dla porównania: Nałęczów leży na wysokości ok. 212 m n.p.m), poczułam więc zawroty głowy i „nogi jak z waty”. Na szczęście po zjechaniu w dół wszystko się unormowało. Mój organizm zahartował się i byłam gotowa na częstsze wypady w góry. Ciekawym doświadczeniem było odwiedzenie „Butterfly Museum” – ogromnej szklarni, w której stworzono naturalne warunki życia dla kilku tysięcy rodzajów egzotycznych motyli z całego świata. Spacerowałam po imitacji lasu równikowego, a wokół mnie latały przeróżne, wielokolorowe motyle, które przysiadły nawet na ubraniach. Interesującym wydarzeniem był wyjazd do polskiego sklepu w Denver. Mogłam porozmawiać (po polsku) z właścicielką, która pochodzi z Mazur, a także zakupić kilka polskich produktów. W sklepie można znaleźć wedlowskie „Delicje”, charakterystyczne polskie wędliny, a także „Nałęczowiankę”.

Jedną z najciekawszych wycieczek był 4-dniowy wyjazd do Ouray. Wielką atrakcją tego górskiego miasteczka są gorące źródła. Woda w hotelowym basenie pochodziła ze źródeł i cały czas przepływała przez basen, a pod ho-

Maturzyści na Jasnej Górze

Amerykańska dzielnica mieszkaniowa

telem znajdowała się grotta, do której woda spływała po skalistych ścianach. W ciągu dnia chodziliśmy po górach. Zwiedziliśmy Box Canyon i wybraliśmy się na całodniową wycieczkę samochodową, przemierzając „Million Dollar Highway” (nazwa została zainspirowana widokami na całej długości drogi – są one faktycznie niepowtarzalne i robią ogromne wrażenie), przejechaliśmy także część „Black Bear Pass Road”. Widziałam zrujnowane i nieczynne kopalnie, które otoczone górskim, lesistym pejzażem tworzą idealną scenę filmu grozy. Zmęczona aktywnie spędzonymi dniami i wieczorami w basenie z ciepłą wodą, patrząc w niebo...

Dni w Ameryce upływały mi bardzo szybko, opiekowałam się dziećmiakami, z którymi nie można się nudzić, dzięki nim podszlifowałam trochę mój angielski. Wolne chwile spędzałam na wycieczkach. Każdego dnia miałam do czynienia z amerykańskim porządkiem i kulturą. Dwa razy towarzyszyłam wujkowi podczas jego dyżuru w pracy – Adam jest policjantem. Zobaczyłam, jak wygląda prawdziwa, amerykańska komenda, poznałam wielu policjantów. Różnicą, którą dało się zauważyć było to, że w Colorado funkcjonariusze cieszą się szacunkiem większości społeczeństwa. Podczas patrolu przejeżdżaliśmy ulice miasteczka, chodziliśmy po parkach, a także kontrolowaliśmy przestrzeganie dozwolonej prędkości przez kierowców. Podczas pobytu w Stanach często rozmawiałam na temat kwestii, które były dla mnie nowe, dziwne i chyba przez przyzwyczajenie do innego stanu rzeczy, niezrozumiałe. Szokiem była np. informacja o możliwości zdobycia prawa jazdy już w wieku 16 lat, czy łatwy (w niektórych Stanach) dostęp do broni jedynie po okazaniu dowodu tożsamości. Zaskoczyło mnie, że legalnie spożywać alkohol czy wejść do baru można w wieku 21 lat. Zastanawiałam się, czy bardziej dojrzałym trzeba być do prowadzenia samochodu i posiadania broni, czy do spożywania alkoholu?

Osiem tygodni w Colorado minęło mi szybko. Powrót do domu był bardziej skomplikowany niż lot do Ameryki, gdyż miałam aż dwie przesiadki. Wiele osób pytało mnie po powrocie, czy chciałabym tam zamieszkać i co mi się najbardziej podobało. Od razu rzuciło mi się w oczy całkowicie inne niż w Polsce podejście mieszkańców do życia. Spotykałam uśmiechniętych ludzi, którzy na placu zabaw, w parku nawiązują rozmowy i na pytanie, co u nich, zawsze odpowiadają, że jest w porządku. Mentalność Polaków, moim zdaniem, jest inna, ponieważ gro ludzi narzeka. Jest jeszcze wiele miejsc w Stanach Zjednoczonych, które chciałabym zobaczyć i postanowiłam sobie, że kiedyś je zwiedzę. USA zaciekało mnie, zaintrygowało. Chcę poznać lepiej tamtejsze życie, ciekawe miejsca, obyczaje, przyzwyczajenia, dostrzec więcej różnic (również tych, w których Polacy wypadliby lepiej). Ameryka daje dużo możliwości, mam wrażenie, że żyje się tam trochę „łatwiej”. Obiecałam sobie w niedalekiej przyszłości kolejną wyprawę za ocean.

*Magdalena Nowakowska,
uczennica LO im. S. Żeromskiego w Nałęczowie*

Tygrysie łyż, czyli otwórzmy złote klatki

W swoim artykule zamierzam stanąć w obronie kato- wanych tresurą zwierząt i polemizować z poglądami panu- jącymi wśród części społeczeństwa, że:

- ▶ obserwowanie tresury zwierząt jest pouczające dla dzieci, które w ten sposób poznają zwierzęta;
- ▶ zwierzęta przebywające w cyrkach chętnie wykonują różne czynności, które przynoszą im zadowolenie;
- ▶ zwierzęta otoczone są opieką i nie muszą walczyć o byt i pożywienie, tak jak przebywające na wolności;
- ▶ zwierzęta cyrkowe są szczęśliwe.

Moim zdaniem tresura jest śmieszna, ale nie dla zwie- rząt. Mamy z nią do czynienia w cyrkach, niektórych fil- mach, pokazach rodeo i walkach zwierząt. O rozrywce kosztem braci mniejszych możemy mówić także mając na uwadze walki byków, chociaż nie można do końca nazwać tego tresurą.

Uważam, że nie ma dobrych cyrków czy aren, ponie- waż nie mogą one zapewnić zwierzętom niezbędnych biologicznie warunków i sposobu życia. Zwierzęta cyr- kowe są odizolowane od przedstawicieli swego gatunku i nie wiedzą, co to jest przyjemność życia w naturze. Zabie- rana jest im wolność i zabroniona swoboda ruchu. Więk- szość życia przebywają w klatkach, często tak ciasnych, że z ledwością mogą obracać się – często zakute w łańcuchy. Ale życie w nich to tylko wstęp do prawdziwych męczarni, które nazywane są tresurą. W zamian za pożywienie otrzy- mują one więzienie w małych, śmierdzących klatkach, baty treserów, strach, ból i cierpienie. Wszystko po to, aby mogły pokazać bezsensowne numery cyrkowe. Czy naturalną czynnością dla niedźwiedzia jest jazda na rowerze, a dla ty- grysa skakanie przez płonące obręcze lub stanie na tylnych łapach? Według mnie największym barbarzyństwem jest tresura prowadząca do starcia zwierząt w walkach, ponie- waż zawsze prowadzi ona do ich śmierci w strasznych mę- czarniach. Czy ty kiedykolwiek chciałbyś żyć zamknięty w małej klatce i być bity dopóki nie nauczysz się wyko- nywać sztuczek cyrkowych? Czy cieszyłoby cię starcie z drugim zwierzęciem, z którym zadawaliście sobie wzaj- jemnie ból i rany dla uciechy innych?

Moim zdaniem, a także wielu ekologów, takie życie zwierząt nie ma nic wspólnego z jego naturalną egzysten- cją. Uważam także, że pokazywanie tresury zwierząt jest szkodliwe społecznie, zwłaszcza dla dzieci, które przeko- nane są, że człowiek może wykorzystywać zwierzęta do cel- ów rozrywkowych. Czy dzieci muszą być wychowywane w duchu przyzwolenia na bezwzględną dominację człowieka i okrutne traktowanie zwierząt? Czy w imię sztuki musi- my zadawać im cierpienia? Moim zdaniem wszyscy ludzie powinni pamiętać, że za pięknym opakowaniem cyrkowe- go świata kryje się dramat tresowanych, zmuszanych do pracy, przewożonych i przetrzymywanych w karygodnych warunkach zwierząt. Ucząc się o czasach rzymskich wiemy, że popularne były wówczas krwawe igrzyska, ale te czasy już dawno minęły. Uważam, że w XXI w. przyszedł czas na humanitarną rozrywkę i usunięcie z kultury zwyczaju

zabawy i rozrywki kosztem upokarzanych i zmuszonych do nienaturalnych zachowań zwierząt. Moim zdaniem można je obserwować w ich naturalnym lub zbliżonym do naturalnego środowisku, za pomocą wydawnictw, filmów przyrodniczych czy parków pokazowych.

Na poparcie swoich poglądów dotyczących dręczenia zwierząt dla rozrywki polecam do obejrzenia filmy wyświetlane w programie Animal Planet, gdzie można zobaczyć tragiczne warunki życia i transportu zwierząt cyrkowych, np. małe, zimne przyczepy, w których zwierzęta przez wiele godzin nie mogą się nawet obrócić, co powoduje u nich stałe poczucie zagrożenia i męki. Pokazana tam tresura opiera się na zmuszaniu zwierząt do strachu i posłuszeństwa poprzez bicie w czule miejsca (np. niedźwiedzie po nosie), oślepienie, usuwanie zębów, pazurów, a także stosowanie specjalnych uprzęży i łańcuchów. Każdy z nas czytał książkę pt. „Biały kiel”, w której pokazano ból i okrucieństwo, jakie człowiek zadawał psom, aby walczyły przynosząc ludziom dochody. W tym przypadku tresura prowadziła do wywołania u nich agresji. Ten problem poruszany jest także w programie Animal Planet – Policja dla zwierząt. W miesięczniku „Świat bez tajemnic” wyczytałam o dziwnych i nietypowych zachowaniach zwierząt cyrkowych przetrzymywanych w małych klatkach. Było to obsesyjne kręcenie się w kółko, zarzucanie głową, podrygiwanie kończyn, wyskubywanie sierści lub piór, a także nadmierne objadanie się. Zachowanie takie to objawy tzw. „zoopsychozy”, czyli samozagłady w wyniku pozbawienia zwierzęcia naturalnego środowiska, ruchu i towarzystwa. Ostatnio czytałam w Internecie, że Ministerstwo Edukacji Narodowej wystosowało pismo zakazujące rozprowadzania biletów do cyrków w szkołach i przedszkolach, jako sprzecznego z polskimi przepisami. Zdaniem ministerstwa jest to niewłaściwe z rozwijaniem w dzieciach poszanowania środowiska naturalnego. W *Expresie Bydgoskim* ekologdy pisali przeciwko dręczeniu zwierząt w cyrku. Mówili oni, że cyrk to hermetyczny świat, dlatego tak trudno znaleźć dowody na znęcanie się nad zwierzętami, choć wiadomo, że tresura to proceder okrutny. Artykuł Michała Walkowiaka z Towarzystwa Ekologicznego „Ziemia Przede Wszystkim” na temat warunków życia zwierząt w cyrkach oraz wpływu oglądania tresury zwierząt na psychikę dzieci miał na celu zwrócenie uwagi nauczycielom oraz dyrektorom szkół na potrzebę uwzględniania tematyki ochrony praw zwierząt w programach nauczania oraz bojkotowanie występów z udziałem zwierząt. Ponadto Stowarzyszenie „Empatia” od września 2003 r. prowadzi ogólnopolską kampanię „Cyrk bez zwierząt” dotyczącą wykorzystywania zwierząt dla rozrywki człowieka, dzięki której został wprowadzony zakaz rozdawania w szkołach biletów do cyrków wykorzystujących tresurę. Dotychczas poparło ją wiele osób ze świata polityki i kultury, a także liczne organizacje i stowarzyszenia ekologiczne. Za pomocą Internetu ja również oddałam swój głos w tej sprawie i zachęcam innych do tego kroku.

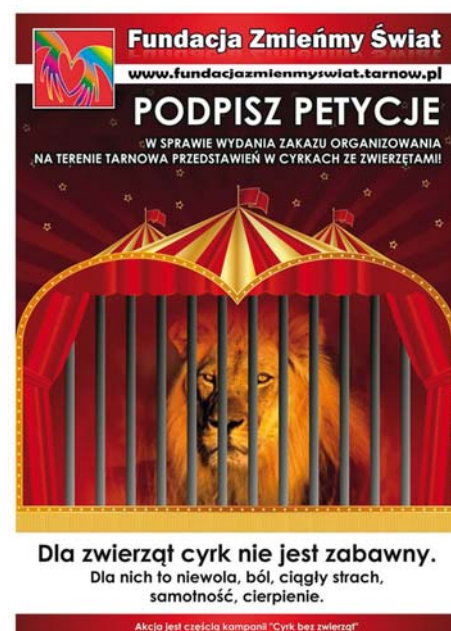
W wielu miastach na świecie istnieje zakaz wjazdu cyrków ze zwierzętami. Działa wiele takich aren, gdzie

występują wyłącznie ludzie, np. w Polsce grupa Ocelot lub Cyrk Słońca z USA, Cyrk Chiński. Dzieci i tak najbardziej bawią się na pokazach kłownów i akrobatów. W dzisiejszych czasach tresura zwierząt to przestarzała forma rozrywki odwołująca się do najniższych instynktów, które kierowały widzami rzymskich igrzysk, corridy czy składaniem religijnych ofiar ze zwierząt. Mam nadzieję, że nikt nie będzie oglądał przedstawień wykorzystujących zwierzęta i informował ludzi, dlaczego rozrywka ich kosztem oraz zmuszanie do nienaturalnych zachowań jest niehumanitarne i niewłaściwe. Człowiek świadomy męczczenia, zadawania bólu, strachu, głodu istotom słabszym przez innych powinien takie przypadki zgłaszać na policję, straż miejską, weterynarzom lub osobom zajmującym się ochroną zwierząt.

W szkołach mogłyby powstać stowarzyszenia obrońców zwierząt występujących na arenach, które zamieszczałyby informacje w gazetkach i ulotkach, dlaczego nie zgadzają się z wykorzystywaniem zwierząt w przedstawieniach cyrkowych, grupy, które miałyby możliwość wpływania na władze lokalne, aby nie udostępniały swoich terenów, nie uczęszczały i nie wspierały okrucieństwa i znęcania się nad zwierzętami dla rozrywki. Stowarzyszenie to zwracałoby uwagę wydawcom, że książki i kolorowanki dla małych dzieci nie powinny pokazywać zwierząt w cyrku, a wyłącznie w ich środowisku naturalnym. Prowadziłoby uświadamianie rodziców, że nie powinni kupować biletów do cyrku, gdzie występują zwierzęta i popierać swoimi pieniędzmi ich katowania.

Drodzy Czytelnicy jest wiele rozrywek, którymi możemy zastąpić udział w cyrkowym spektaklu. Człowieku wybierz taką rozrywkę, która nie przynosi cierpienia innym istotom!

Gabriela Kliza, uczennica Iag gimnazjum przy I LO w Puławach

Kwartalnik dzieciom

Dwa koguty - Fredro Aleksander

czyta Renata Kruk

Na dziedzińcu przy kurniku
Krzyknął kogut – kukuryku!
Kukuryku! – krzyknął drugi,
I dalej w czuby!
Biją skrzydła jak kańczugi,
Dziobią dzioby,
Dra pazury
Aż do skóry.
Już krew kapie, pierze leci –
Z kwoczką uszedł rywal trzeci.
A wtem indor dmuchnął: – Hola! – Stała się jego woła.
– O co idzie, o co chodzi?
Indor was pogodzi. –
Na to oba, każdy sobie:
– Przedrzeźniał się mej osobie.
– Moi panowie –
Indor powie –
Niepotrzebnie się czubiło,
Przedrzeźniania tu nie było;
Obydwa z jednej zapaliście nuty,
Boście obydwu koguty. –
Kiedy głupstwo jeden powie,
Głupstwo drugi mu odpowie;
Potem płacą życiem, zdrowiem.
Co rzec na to? Wiem – nie powiem.

Cygan i baba – Aleksander Fredro

czyta Anna Krzysztofik

Mówią ludzie, że przed laty
Cygan wszedł do wiejskiej chaty,

Skłonił się babie u progu
I powitawszy ją w Bogu
Prosił, by tak dobrą była
I przy ogniu pozwoliła
Z gwoździa zgotować wieczerę –
I gwóźdź długi w rękę bierze.
Z gwoździa zgotować wieczerę!
To potrawą całkiem nową!
Baba trochę wstrząsała głową,
Ale baba jest ciekawa,
Co to będzie za przyprawa;
W garnek zatem wody wlewa
I do ognia kładzie drzewa.
Cygan włożył gwóźdź powoli
I garsteczkę prosi soli.
– Hej, mamuniu – do niej rzecze –
Łyżka masła by się zdała. –
Niecierpliwość babę piecze,
Łyżkę masła w garnek wkłada;
Potem Cygan jej powiada:
– Hej, mamuniu, czy tam w chacie
Krup garsteczki wy nie macie? –
A baba już niecierpliwa,
Końca, końca tylko chciwa,
Garścią krupy w garnek wkłada.
Cygan wtenczas czas swój zgadł,
Gwóźdź wydobył, kaszę zjadł.
Potem baba przysięgała,
Niezachwiana w swojej wierze,
Że na swe oczy widziała,
Jak z gwoździa zrobił wieczerę (...)

Kos i dżierlatka – Aleksander Fredro

czyta Maria Kłopotowska

– Coś waszmości nie w smak klatka –
rzekła do kosa dżierlatka, –
gwizdać, gwizdziesz jeszcze, ale co to za gwizdanie!
Dawniej twoje głosy wieszczę
zwiastowały nam świtanie
aż krzewiny nieraz brzmiały.
A dziś, wstydz się, dziś nieśmiały
nucisz tylko cichym głosem,
jakbyś przestał już być kosem.
– Co w krzewinie, to nie w klatce –
odpowiedział kos dżierlatce.
– Gdybym ja zaśpiewał szczerze,
wiesz, waćpanna, korzyść jaka?
Oto ze słuchaczów pierze,
a piecyste ze śpiewaka.

Małpa w kąpielu - Aleksander Fredro

czyta Małgorzata
Suszek-Zawadzka

Rada małpa, że się śmieli,
Kiedy mogła udać człeka,
Widząc panią raz w kąpielu,
Właźła pod stół – cicho czeka.
Pani wyszła, drzwi zamknęła;
Małpa figlarz – nuż do dzieła!
Wziąwszy pański czepek ranny,
Prześcieradło
i zwierciadło –
Szust do wanny!
Dalej kurki kręcić żwawo!
W lewo, w prawo,
Z dołu, z góry,
Aż się ukrop puścił z rury.
Ciepło – miło – niebo – raj!
Małpa myśli: „W to mi graj!”
Hejże! Kozły, nurki, zwroty,
Figle, psoty,
Aż się wody pod nią mąca!
Ale ciepła coś za wiele...
Trochę nadto... Ba, gorąco!...
Fraszka! Małpa nie ciele,
Sobie poradzi:
Skąd ukrop ciecze,
Tam palec wsadzi.
„Aj, gwałtu! Pieczeń!”
Nie ma co czekać,
Trzeba uciekać!
Małpa w nogi,
Ukrop za nią – tuż, tuż w tropy,
Aż pod progi.
To nie żarty – parzy stopy...
Dalej w okno!... Brzęk! – Uciekła!
Że tylko palce popiekła,
Nader szczęśliwa.
Tak to zwykle małpom bywa.

Osiółkowi w żłoby dano - Aleksander Fredro

czyta Anna Baracz

Osiółkowi w żłoby dano,
W jeden owies, w drugi, siano.
Uchem strzyże, głową kręci.
I to pachnie, i to nęci.
Od któregoż teraz zacznie,
Aby sobie podjeść smacznie?
Trudny wybór, trudna zgoda –
Chwyci siano, owsa szkoda.
Chwyci owies, żal mu siana.
I tak stoi aż do rana,
A od rana do wieczora;
Aż nareszcie przyszła pora,
Że oślina pośród jadła –
Z głodu padła.

Paweł i Gawęł - Aleksander Fredro

czyta Paweł Nocek

Paweł i Gawęł w jednym stali domu,
Paweł na górze, a Gawęł na dole;
Paweł, spokojny, nie wadził nikomu,
Gawęł najdziksze wymyślał swawole.
Ciągłe polował po swoim pokoju:
To pies, to zajac – między stoły, stolki
Gonił, uciekał, wywracał koziołki,
Strzelał i trąbił, i krzyczał do znoju.
Znosił to Paweł, nareszcie nie może;
Schodzi do Gawęła i prosi w pokorze:
„Zmiłuj się waćpan, poluj ciszej nieco,
Bo mi na górze szyby z okien lecą”.
A na to Gawęł: „Wolność, Tomku,
W swoim domku”.
Cóż było mówić? Paweł ani pisał,
Wrócił do siebie i czapkę nacisnął.
Nazajutrz Gawęł jeszcze smacznie chrapie,
A tu z powały coś mu na nos kapie.
Zerwał się z łóżka i pędzi na górę.
Stuk! Puk! – Zamknięto. Spogląda przez dziurę

I widzi... Cóż tam? Cały pokój w wodzie,
A Paweł z wędką siedzi na komodzie.
„Co waćpan robisz?” „Ryby sobie łowię”.
„Ależ, mospanie, mnie kapie po głowie!”
A Paweł na to: „Wolność, Tomku
W swoim domku”.
Z tej to powiastki morał w tym sposobie:
Jak ty komu, tak on tobie.

Żabki – Aleksander Fredro

czyta Jolanta Herda

W małym jezioruku żabek rzesza mała
swobodnie sobie w noc cichą skrzeczała
i nie pragnęła niczego prócz wody,
prócz trochę światła i sąsiedzkiej zgody.
Aż przyszedł człowiek – przeciął długie rowy,
i z bagna cudem powstał obszar nowy:
gdzie była topiel, dziś pszenicę żęli.
Wszystko to prawda – łan wyrósł z topieli.
– Ale ... żabki, mospanie? – Żabki ... diabli wzięli!
Jednemu korzyść, a drugiemu strata
tak jest ... tak było od początku świata;
los Złe i Dobre z jednej toczy beczki –
to sens moralny tej małej bajeczki.

Sowa – Aleksander Fredro

czyta Monika Ryciak

– Głupie wszystkie ptaki! –
Rzekła sowa.
Na te słowa
Jaki taki
Dalej w krzaki;
Miłość własną ma i ptak.
Ale śmielszy stary szpak
Gwiźnie, skoczny
Jej przed oczy
I zapyta jejmość pani,
Z jakich przyczyn wszystkich gani.
– Boście ślepi.

– Bośmy ślepi?
A któż widzi lepiej?
– Ja, bo bez słońca pomocy
Widzę w nocy. –
Na to odrzekł stary szpak:
– Widzieć zawsze wszystkim wspak
To nie chluba,
Sowo luba.
Możeś mądra – niech tak będzie,
Lecz twą mądrość kryje cień,
A tymczasem słyhać wszędzie:
Każda sowa głupia w dzień!

Wiatr i noc – Aleksander Fredro

czyta Teresa Kot

– Czemu ty szumisz? – noc się wiatru pyta.
– Czemu? Bo żyję... dmę sobie, i kwita! –
Odpowiedział wiatr burzliwie –
Ale tobie raczej się dziwię,
Zimno czy ciepło, słońce czy pogoda,
Ty wciąż milczysz, śpisz jak kłoda! –
Noc mu na to: jesteś w błędzie
Zupełnie w tym względzie,
Bo kto milczy, nie śpi wcale,
Ale raczej czuwa stale;
Tego, który działa w ciszy,
Głupiec nigdy nie dosłyszy.
A z twojego szumu
Ni pomocy, ni rozumu,
I jak świat światem, a wszędzie
Wiatr wiatrem tylko będzie.

Do kaczora – Aleksander Fredro

O szczęśliwy kaczorze!
Jak zazdroścę twej swobodzie:
Bujasz wolno po jeziorze
W czułych kochanek obwodzie.
By pozyskać ich pieśczoły,
Niepotrzebne ci zaloty,
Kwakniesz, krzykniesz nieco,
Już wszystkie do cię lecą.
Kiedy czasem która z kaczek,
Dobra, czuła, ale płocha,
Gdy się trafi jaki szpaczek,
Nazbyt mocno go pokocha,
Choć to zoczysz spod tróśdny,
Nie znasz hańby z cudzej winy;
Trochę wrzeszczysz, czubisz,

I znowu ją lubisz. –
Nie znasz splinów i zgrzyoty,
Pisać wiersze nie masz chęci,
Głupstwa świata, złość, kłopoty
Nie zajmują twej pamięci.
Czasem tylko nóż kucharza
Niecóż trwogi ci nadarza,
Lecz w tej samej mija porze –
O szczęśliwy kaczorze!

Galeria dożynkowych prac plastycznych dzieci

Sport i turystyka

Współzawodnictwo sportowe szkół – Powiat Puławski drugi w województwie

22 października 2013 r. w Białej Podlaskiej odbyła się uroczystość podsumowania Lubelskiego Wojewódzkiego Współzawodnictwa Sportowego Szkół za rok szkolny 2012/2013.

Powiat Puławski zajął II miejsce. W uroczystości wzięli udział wicestarosta Paweł Nakoneczny, kierownik Wydziału Edukacji Tomasz Jaremek, przedstawiciele I Liceum Ogólnokształcącego im. ks. A.J. Czartoryskiego w Puławach: Beata Trzcńska Staszczuk – dyrektor, Renata Lenart – wicedyrektor, nauczyciele wychowania fizycznego: Piotr Leń i Justyna Kowalczyk oraz Przewodniczący Powiatowego Szkolnego Związku Sportowego w Puławach Sławomir Michna.

Na zajęcie przez powiat II lokaty w województwie lubelskim złożyła się suma punktów zdobytych przez nasze szkoły w poszczególnych kategoriach, tj.: szkoły podstawowe – Igrzyska (820 pkt.), szkoły gimnazjalne – Gimnazjada (800 pkt.), szkoły ponadgimnazjalne (822,5 pkt.), co łącznie dało 2442,5 punktów dla Powiatu Puławskiego. Ponadto bardzo wysokie miejsce w powyższych klasyfikacjach zajęło I Liceum Ogólnokształcące w Puławach. Na 133 szkoły ponadgimnazjalne „Czartorych” zajął 4 miejsce w województwie, uzyskując 302,5 punktów. W rankingu szkół gimnazjalnych najwyżej – zajmując 12 miejsce – uplasowało się Publiczne Gimnazjum nr 4 w Puławach (267,5 pkt.) spośród 238 sklasyfikowanych szkół gimnazjalnych. Natomiast wśród szkół podstawowych najlepsza okazała się Szkoła Podstawowa nr 1 w Puławach, która zajęła 24 miejsce (165 pkt.) na 345 szkół podstawowych podlegających ocenie. Szczegółowa punktacja dostępna jest na stronie Lubelskiego Wojewódzkiego Szkolnego Związku Sportowego www.lwszs.lublin.pl.

Wicestarosta P. Nakoneczny podczas podsumowania współzawodnictwa

Na zajęcie przez powiat II lokaty w województwie lubelskim złożyła się suma punktów zdobytych przez nasze szkoły w poszczególnych kategoriach, tj.: szkoły podstawowe – Igrzyska (820 pkt.), szkoły gimnazjalne – Gimnazjada (800 pkt.), szkoły ponadgimnazjalne (822,5 pkt.), co łącznie dało 2442,5 punktów dla Powiatu Puławskiego. Ponadto bardzo wysokie miejsce w powyższych klasyfikacjach zajęło I Liceum Ogólnokształcące w Puławach. Na 133 szkoły ponadgimnazjalne „Czartorych” zajął 4 miejsce w województwie, uzyskując 302,5 punktów. W rankingu szkół gimnazjalnych najwyżej – zajmując 12 miejsce – uplasowało się Publiczne Gimnazjum nr 4 w Puławach (267,5 pkt.) spośród 238 sklasyfikowanych szkół gimnazjalnych. Natomiast wśród szkół podstawowych najlepsza okazała się Szkoła Podstawowa nr 1 w Puławach, która zajęła 24 miejsce (165 pkt.) na 345 szkół podstawowych podlegających ocenie. Szczegółowa punktacja dostępna jest na stronie Lubelskiego Wojewódzkiego Szkolnego Związku Sportowego www.lwszs.lublin.pl.

(AM) źródło: www.lwszs.lublin.pl

fot. galeria: <http://www.pulawy.powiat.pl/strona/index.php/sport>

Pokazy akrobatyczne

Szwajcarskie fundusze na rozwój turystyki

„EUROszansa dla Lubelszczyzny – budowanie konsensusu społecznego na rzecz zrównoważonego rozwoju subregionu w krajobrazie kulturowym trójkąta turystycznego Nałęczów – Puławy – Kazimierz Dolny” współfinansowanego przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej.

Zasadniczą częścią Projektu jest udzielenie wsparcia finansowego (dotacji) na realizację lokalnych projektów. Przyznane dotacje mają wpłynąć na zwiększenie wykorzystania potencjału turystycznego, rozwój produktów turystycznych oraz budowanie pozytywnego wizerunku „Trójkąta Turystycznego Nałęczów – Puławy – Kazimierz Dolny” jako subregionu atrakcyjnego pod względem turystycznym w kraju i za granicą. Na ten cel przeznaczono 2768968 CHF w pięciu obszarach tematycznych:

1. EURO 2012 w świadomości mieszkańców – przyznano 7 dotacji na kwotę 403200,80 zł;
2. Rozwój infrastruktury i usług turystycznych – przyznano już 36 dotacji na kwotę 3643780,76 zł;

3. Rozwój edukacji na obszarach wiejskich przyznano 4 dotacje na kwotę 91214,00 zł;
4. Start ups – przyznano 32 dotacje na kwotę 1231460,88 zł;
5. Promocja kultury i lokalnych zwyczajów – 10 dotacji na kwotę 580 20,70 zł;
6. Łącznie dotację otrzymało już 89 beneficjentów na kwotę blisko 6 mln zł.

Do rozdysponowania pozostało jeszcze ponad 3 mln zł. Dzięki Szwajcarskim funduszom zorganizowanych zostało wiele plenerowych imprez kulturalnych oraz historycznych wykorzystujących lokalne zasoby, które podnoszą jakość oferty turystycznej subregionu.

Jako przykład można tu przedstawić projekt realizowany przez Gminę Żyrzyn pn. „Rekonstrukcja historyczna Bitwy pod Żyrzynem w 150 rocznicę powstania styczniowego”. 11 sierpnia 2013 r. miała miejsce rekonstrukcja historyczna upamiętniająca „Bitwę pod Żyrzynem” – widowisko to odbyło się w żyrzyńskim parku. Rekonstrukcja bitwy została zorganizowana z pełnym realizmem oraz rozmachem. W inscenizacji wzięło udział 7 grup rekonstrukcyjnych z całej Polski, w tym m.in.: zespół Artystyczno-Historyczny „VIS – Radom” z sekcją kosynierów i rotę mohylewskiego pułku piechoty oraz Stowarzyszenie Artylerii Dawnej „Arsenal” z Warszawy. Pokaz zakończył się wielkimi brawami dla aktorów i organizatorów inscenizacji.

Złożenie kwiatów

Kolejnym przykładem projektu, w ramach którego zorganizowana została impreza plenerowa jest projekt realizowany przez Nałęczowski Ośrodek Kultury pn. „Tajemnica ognia i wody – widowisko plenerowe nawiązujące do tradycji nocy świętojańskiej”. W ramach tego projektu w dniu 22 czerwca 2013 r. w Nałęczowskim Parku Zdrojowym powstała rekonstrukcja wioski słowiańskiej, a w niej interaktywne stanowiska, m.in.: wyrobu uzbrojenia, krajarskie, tkackie, mincerskie, drzeworytu, rzeźby i plecionkarstwa, lepienia z gliny, pisarskie – nauka pisania gęsim

Spektakl podtrzymujący tradycję nocy świętojańskiej

piórem, wróżb, opowieści i bajania, bębniarskie i instrumentów archaicznych, wykonywania pieczęci lakowych.

Odbył się także spektakl plenerowy „Legenda o Sobótcie” – widowisko miało na celu przybliżenie obrzędu związanego z nocą świętojańską.

Główną atrakcją był spektakl plenerowy „Tańczące Fontanny” łączący elementy wody, światła, ruchu i muzyki. Widowisko swoim charakterem nawiązywał do tradycji Nocy Świętojańskiej, jednocześnie będąc nowoczesną artystycznie interpretacją zwyczaju sobótkowego. Dodatkową atrakcją dla przybyłych na spektakl była możliwość puszczenia na Stawie w Parku Zdrojowym tradycyjnych wianków oraz pływających lampionów szczęścia w kształcie kwiatu, które także nawiązywały do symboliki nocy świętojańskiej.

Taniec z ogniem

Oprócz imprez plenerowych, które są ciekawą atrakcją dla turystów, powstało wiele nowych baz noclegowych oraz odnowiono lub doposażono już istniejące.

Naszą uwagę zwrócił projekt „W drzewach”, w ramach którego powstał obiekt składający się z 2 altan w drzewach o nazwie Jodła i Grab. W apartamentach wyniesionych kilka metrów ponad powierzchnię ziemi świadczone będą

Altany między drzewami

usługi noclegowe dla osób, które zainteresowane są nietypowym i oryginalnym noclegiem. Są to pierwsze w Polsce tego typu obiekty – położone w nałęczowskich wąwozach, co niewątpliwie podnosi potencjał atrakcyjności turystycznej naszego regionu.

Bardzo prędko rozwija się też w naszym regionie turystyka aktywna. Polega ona na zwiedzaniu i poznawaniu świata poprzez różne formy sportu. W ramach projektu „Rozwój infrastruktury turystycznej Krainy Rowerowej poprzez utworzenie 12 wypożyczalni rowerów” realizowanego przez Nałęczowskie Stowarzyszenie Rozwoju i Promocji powstało 12 wypożyczalni rowerów. Projekt przyczynił się do powstania zintegrowanej oferty umożliwiającej turystom pobyty dłuższe niż 1 lub 2 dni na obszarze wsparcia.

Kolejnym projektem, w ramach którego powstało 8 punktów wypożyczania rowerów jest projekt realizowany przez fundację „Turystyczna Lubelszczyzna” pn. „Rower dla Ciebie” – utworzenie sieci wypożyczalni rowerów w Krajinie Rowerowej przy bursztynowym Szlaku Greenways.

Projektami związanymi z turystyką aktywną są także projekty pn. „Tworzenie i promocja sieci parków nordic walking w gminach: Nałęczów, Końskowola, Puławy, Janowiec oraz Kazimierz Dolny” oraz pn. „Utworzenie szlaków konnych w obrębie trójkąta turystycznego Kazimierz Dolny-Nałęczów-Puławy”. Oba będą realizowane przez Lokalną Organizację Turystyczną „Kraina Lessowych Wąwozów”. W ramach realizacji pierwszego projektu powstanie pięć gminnych parków tras nordic walking i 15 tras nordic walking (po 3 trasy w każdej z gmin), co łącznie będzie

stanowić około 165 km tras. Trasy w poszczególnych gminach zostaną oznakowane.

Drugi projekt zakłada powstanie około 308 km wyznaczonych i oznakowanych szlaków konnych. W miejscach postojowych na szlakach ustawionych zostanie 18 tablic informacyjnych.

To tylko kilka wybranych z 89 pomysłów, które przyczyniły się do zwiększenia atrakcyjności naszego regionu. Zachęcamy Państwa do aplikowania w kolejnych naborach, ponieważ szansą na rozwój turystyki w naszym regionie, zwiększenie ruchu turystycznego i wydłużenie pobytu turystów jest tworzenie nowych atrakcji turystycznych poprzez wykorzystywanie walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych. Uczestnictwo w projekcie nie tylko przyczyni się do rozwinięcia działalności, ale również do rozwoju całej Lubelszczyzny.

Małgorzata Lachtara, Biuro Projektu, Powiat Puławski

IX Rajd „Orlika” wędrowka do leśnej kwatery „zdobywców” UB na Sachalinie

Za nami kolejna, dziewiąta już wyprawa śladami żołnierzy „Orlika” zorganizowana przez Stowarzyszenie Grupa Historyczna im. 15 Pułku Piechoty „Wilków” i Klub Historyczny im. gen. Stefana Roweckiego „Grotu” w Puławach przy nieodłącznej współpracy lubelskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej.

Na szlaku nie zabrakło Strzelców z puławskiej jednostki im. 15. Pułku Piechoty „Wilków”. W wyprawie uczestniczyli także nauczyciele, przedstawiciele stowarzyszeń i środowisk patriotycznych, pasjonaci, miłośnicy turystyki historycznej, sympatycy dobrych inicjatyw wychowawczych, a także uczniowie puławskich szkół. To z myślą o nich przygotowano na trasie gry terenowe i konkurencje zręcznościowe.

W tym roku organizatorzy wyznaczyli sobie za cel przybliżenie uczestnikom nie tylko przebiegu bohaterskiej akcji

Odprawa uczestników rajdu

Wspólne ognisko

z 24 kwietnia 1945 r., czyli rozbicia Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Puławach przez żołnierzy Mariana Bernaciaka „Orlika” i uwolnienia przetrzymywanych tam więźniów, lecz także przedstawienie etapu przygotowywania się partyzantów wraz z ich dowódcą do tego ryzykownego ataku. Stąd też trasa wędrówki wiodła tym razem do Sachalina – miejsca, w którym „Orlik” ze swoim oddziałem kwaterował, podejmował decyzje, wydawał rozkazy, uzgadniał szczegóły planowanej akcji i skąd następnie wyruszył w kierunku Puław.

Pierwszym punktem rajdu była dawna siedziba puławskiego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa – dzisiejszy budynek WKU przy ulicy Centralnej. Przywitanie uczestników, informacje porządkowe od organizatorów, duża porcja historycznej edukacji, Apel Pamięci. Dojazd komunikacją miejską do Gołębia. Następnie wymarsz na Sachalin przez malownicze zakątki rezerwatu Piskory. Na trasie nauka piosenek, podstawy musztry, historyczne gawędy i wspomnienia świadków historii, a także gry terenowe i zręcznościowe dla najmłodszych, kurz leśnych ścieżek, zieleń strzeleckich mundurów, narastanie partyzanckiego klimatu. W końcu dotarcie na miejsce. Możemy dotknąć płotu, trawy, drzewa – może tego samego drzewa, w którego cieniu mijały chwile młodego życia partyzantów. Ognisko, posiłek, gitara i wspólne śpiewanie. Rekreacja, odwzorowywanie akcji odbijania więźniów przez żołnierzy „Orlika”. Wręczenie legitymacji uczestnikom. I żal, że już słońce tak nisko, że to zbyt krótko, że znowu dopiero za rok.

Pełnoletni uczestnicy marszu mieli okazję trwania w rajdowym klimacie o dzień dłużej. 23 czerwca, wzięli bowiem udział w obchodach 67. rocznicy śmierci mjr. Mariana Bernaciaka „Orlika” organizowanych w Rykach przez miejscowe Koło Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Uroczystości rozpoczęła msza w kościele parafialnym, po której korowód samochodów wyruszył do Piotrówka – miejsca śmierci „Orlika”. Na miejscu, poprzez złożenie kwiatów i zapalenie zniczy przy pomniku pamięci odbyło się oddanie hołdu dowódcy i jego żołnierzom.

Dzień ten był również ważny dla puławskiego środowiska strzeleckiego im. 15 Pułku Piechoty „Wilków”. Nowo wstępujący w jego szeregi złożyli uroczystą przysięgę, którą przyjął reprezentujący Środowisko Żołnierzy 15 Pułku Piechoty „Wilków” kpt. Roman Maniak.

Po przyjęciu ślubowania strzelcy wraz z przedstawicielami puławskiego środowiska rajdowego udali się na miejsce śmierci swojego patrona mjr. Mariana Bernaciaka „Orlika”, gdzie u stóp metalowego krzyża zapalili znicze i odśpiewali zwrotkę partyzanckiej pieśni.

Uroczystości uświetnili swoją obecnością przedstawiciele rodziny „Orlika” w osobach: Ewa Bernaciak, Andrzej Bernaciak, Michał Bernaciak – dzieci Janiny i Eugeniusza (starszego brata „Orlika”) oraz Barbara Burska i Anna Tertio – córki Zofii Iwanek – siostry Janiny Bernaciak.

Miłym akcentem wieńczącym obchody była wspólna biesiada przy grochówce w Zalesiu, w ogrodzie przy domu rodzinnym Bernaciaków.

Anna Marzec

Czcij ojca swego i ojcowiznę swoją – refleksja po wędrówce

Termin tegorocznego rajdu „Orlika” (22 czerwca), a także ryckich obchodów upamiętniających dowódcę zbiegły się z przypadającym w niedzielę 23 czerwca Dniem Ojca. Stworzyło to okazję do pewnej refleksji i odczytania w tych wydarzeniach dodatkowego znaczenia. Bo przecież tak dzisiaj potrzeba silnych autorytetów i wzorców, które można by z dumą powtarzać w kolejnych pokoleniach.

Potrzeba szlachetnego źródła. Szlachetnych korzeni. Szlachetnego domu, z którego jest się dumnym i przodków, których można przedstawiać jako wzór. Żeby umieć być synem, córką. Żeby móc o dom swój walczyć jak o wartość bezcenną, tak jak ojcowie 150 lat temu, aby i o nas można było powiedzieć „Niechaj Polska zna, jakich synów ma”.

Dobra wiadomość jest taka, że mamy takie wzorce. Organizatorzy Rajdu „Orlika” stawiają sobie za cel m.in.

właśnie takie postawy wskazywać. Pamiętać i przypominać. Przekazywać tę prawdę dalej, w kolejne pokolenia, tak jak mamy przekazywać wiarę ojców. Ich wiarę. Ich ocalanie „ducha”. „Bóg, Honor, Ojczyzna”. Wielu z nich oddało młode życie nie doczekawszy potomstwa. A jednak spuścizna duchowa odradza się i trwa, i owoc ofiary jak pogrzebane ziarno daje początek nowej świadomości. Tożsamości Polaka. Taką właśnie dumę ze szlachetnych korzeni dostrzec było można na twarzach rodziny „Orlika” pod krzyżem upamiętniającym miejsce jego śmierci. Taką jasność, dumę i płynącą z niej siłę – na twarzach młodych strzelców po złożeniu przysięgi. Tę dumę widać było i na naszych twarzach, gdyśmy okurzeni i zmęczeni wracali z rajdowego szlaku w stronę codzienności, w stronę domu, który mamy tworzyć. Tworzyć tak, byśmy byli godni Ich spuścizny i tych, którzy tej spuścizny strzegą.

Anna Marzec

Sportowe podsumowanie – „Czartorych” IV w województwie

Początek nowego roku szkolnego to dobry czas na podsumowania ubiegłorocznych osiągnięć sportowych. Rok szkolny 2012/2013 przyniósł nam wiele satysfakcji i radości. Nasi uczniowie rozwijali swoje talenty, osiągnęli sukcesy, zdobywali liczne nagrody. Za nami rok potwierdzający, że sport w I Liceum Ogólnokształcącym im. ks. A.J. Czartoryskiego w Puławach stoi na bardzo wysokim poziomie. Po raz kolejny uczniowie naszej szkoły udowodnili, że są najlepsi w powiecie, osiągają znaczące wyniki w zawodach rejonowych, walczą o najwyższe lokaty w finałach wojewódzkich. Przekłada się to na coraz wyższe miejsce szkoły we współzawodnictwie sportowym szkół ponadgimnazjalnych wg rankingu Lubelskiego Wojewódzkiego Szkolnego Związku Sportowego. W Wojewódzkiej Licealiadzie 2012/2013 nasze liceum uplasowało się na IV miejscu na 133 sklasyfikowane szkoły. Jest to ogromny sukces. To najwyższa lokata

Reprezentację I LO w Puławach przed startem w finale wojewódzkim w sztafetowych biegach przełajowych

w historii szkoły od momentu prowadzenia współzawodnictwa. Na osiągnięcie tak wysokiego wyniku pracowało 154 uczniów, reprezentując szkołę we wszystkich zawodach sportowych zaliczanych do rywalizacji sportowej. IV miejsce w województwie to ogromna praca uczniów i nauczycieli wychowania fizycznego, którzy własną pasją potrafią „zarazić” swoich wychowanków. Osiągnięcie tak wysokich wyników sportowych nie byłoby możliwe bez przychylności dyrekcji i grona pedagogicznego.

Początek roku szkolnego to dobry czas na podsumowanie, a także na refleksję. Nie będzie sukcesów, jeśli spoczniemy na laurach. Nowy rok szkolny to nowe wyzwania, a bardzo wysoki wynik jest najlepszą motywacją do dalszej, systematycznej pracy.

*nauczyciele wychowania fizycznego, I LO w Puławach
fot. P. Leń*

Z dumą informujemy o sukcesach sportowych uczniów ZS nr 2 w Puławach!

Tradycyjnie uczniowie ZS nr 2 w Puławach licznie uczestniczyli w dorocznej Licealiadzie zorganizowanej przez Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Puławach i odnieśli dwa zwycięstwa! W Mistrzostwach Powiatu Puławskiego w sztafetowych biegach przełajowych chłopców, a także lidze lekkoatletycznej zdecydowanymi liderami zostali młodzi sportowcy z Zespołu Szkół nr 2 w Puławach. Mimo że placówka słynie z kształcenia zawodowców z dziedzin mechaniki samochodowej, budownictwa, geodezji oraz – od niedawna – informatyki, dbamy o aktywność fizyczną uczniów oraz zapewniamy im optymalne warunki do rozwijania sportowych zainteresowań i predyspozycji.

Sukcesy w tegorocznej licealiadzie potwierdzają zaangażowanie uczniów oraz kadry dydaktycznej naszej szkoły. Naszym lekkoatletom: Sylwestrowi Szczypie, Wojtkowi Kowalczykowi, Michałowi Kwiatkowskiemu, Bartkowi Zentarze, Hubertowi Bachankowi, Piotrowi Matysiakowi, Mateuszowi Wrędze, Krystianowi Warchałowi, Patrykowi Kępie, Rafałowi Furtakowi, Bartoszowi Zającowi, Bartoszowi Sosikowi, Arkadiuszowi Iwanowi, Danielowi Banasiowi oraz Mateuszowi Kawce serdecznie gratulujemy sukcesu. Na słowa uznania zasłużyli także startujący w sztafecie: Bartłomiej Perski, Kacper Kwasek, Michał Grzelak, Michał Błaziak, Krzysztof Woźniak oraz ponownie Bartłomiej Zentara, Sylwester Szczypa, Wojciech Kowalczyk, Piotr Matysiak, Mateusz Wręga. Szkolnym opiekunem zawodników i trenerem reprezentacji lekkoatletycznej jest Zbigniew Chojnacki. Życzymy dalszych sukcesów!

Agnieszka Brzozowska, ZS nr 2 w Puławach

NIECODZIENNY GOŚĆ W PUŁAWACH

Anna Komorowska otwiera przedszkole
przy SOSW w Puławach

PIKNIK ARTYSTYCZNY „Czytanie Fredry pod platanem”

DOŻYNKI POWIATOWE 2013 W KOŃSKOWOLI

